

*Załącznik nr 1 do uchwały Nr10/336/22
Zarządu Województwa Kujawsko Pomorskiego
z dnia 18 marca 2022 r.*

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Przyjęty uchwałą Nr 35/2015
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 15 grudnia 2015 r. z późn. zm.
Aktualizacja
Przyjęta uchwałą Nr xx/2022
Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020
z dnia xx.xx.2022 r.

Toruń, 2022

Spis treści

Wykaz skrótów	5
Najważniejsze zmiany wynikające z procesu poszczególnych aktualizacji Planu Ewaluacji	9
1. Wprowadzenie	15
2. Przedmiot ewaluacji.....	17
3. Organizacja procesu ewaluacji i budowa potencjału ewaluacyjnego.....	36
3.1. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji.....	37
3.2. Sposób realizacji badań.....	39
3.3. Sposoby zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji	45
3.4. Strategia rozpowszechniania i wykorzystania wyników procesu ewaluacji.....	46
3.5. Budowa potencjału ewaluacyjnego	50
3.6. Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji.....	52
3.7. Zasoby niezbędne do realizacji planu ewaluacji	52
4. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne.....	57
4.1. <i>Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020 .....</i>	<i>62</i>
4.2. <i>Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .....</i>	<i>63</i>
4.3. <i>Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020 .....</i>	<i>65</i>
4.4. <i>Wpływ interwencji RPO WK-P 2014 – 2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim .....</i>	<i>66</i>
4.5. <i>Ewaluacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w kontekście doświadczeń perspektywy 2014-2020 i wskazania założeń wsparcia na lata 2021-2027 .....</i>	<i>70</i>
4.6. <i>Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020 .....</i>	<i>72</i>
4.7. <i>Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania .....</i>	<i>75</i>
4.8. <i>Ocena wsparcia rozwoju e-usług w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020.....</i>	<i>76</i>
4.9. <i>Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020.....</i>	<i>78</i>
4.10. <i>Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.....</i>	<i>80</i>
4.11. <i>Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i aktywnej integracji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego .....</i>	<i>83</i>

4.12.	<i>Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020</i>	85
4.13.	<i>Ocena potencjału rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego w sferze B+R+I na podstawie działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020</i>	87
4.14.	<i>Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P na lata 2014-2020</i>	90
4.15.	<i>Ewaluacja ex-ante RPO WK-P 2021 plus</i>	91
4.16.	<i>Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu</i>	92
4.17.	<i>Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020</i>	94
4.18.	<i>Ocena wsparcia przedsiębiorstw ze środków EFRR w ramach RPO WK-P 2014-2020</i>	95
4.19.	<i>Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego</i>	97
4.20.	<i>Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020</i>	100
4.21.	<i>Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie</i>	102
4.22.	<i>Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020</i>	104
4.23.	<i>Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020</i>	106
4.24.	<i>Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu</i>	107
4.25.	<i>Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa</i>	108
4.26.	<i>Ocena wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 w zakresie kształcenia osób dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim</i>	110
4.27.	<i>Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020</i>	112
4.28.	<i>Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</i>	114
4.29.	<i>Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie</i>	115
4.30.	<i>Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020</i>	117
4.31.	<i>Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020</i>	118
5.	Monitoring realizacji planu ewaluacji	120
6.	Potencjalne ryzyka w realizacji planu ewaluacji	121
7.	Załączniki	122
2.	Słownik	131
3.	Literatura przedmiotu	136

Wykaz skrótów

B+R+I	Badania+Rozwój+Innowacje
B+R	Badania i Rozwój
BDL	Bank Danych Lokalnych
CATI	(Computer Assisted Telephone Interview) – wywiad kwestionariuszowy telefoniczny wspomagany komputerowo
CAPI	(Computer Assisted Personal Interview) – wywiad osobisty wspomagany komputerowo
CAWI	(Computer Assisted Web Interview) – ankieta internetowa, przeprowadzana za pomocą sieci internetowej
CBA	Cost-benefit analysis – analiza kosztów i korzyści
CEA	Cost-efficiency analysis – analiza kosztów i efektywności
CIE	Ewaluacja wpływu oparta na sytuacji kontrfaktycznej
CIS	Centrum Integracji Społecznej
CKE	Centralna Komisja Egzaminacyjna
CPR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
CT	Cel tematyczny
DG	Dyrekcja Regionalna (DG for Regional and Urban Policy)
DID	Metoda podwójnej różnicy

EAC	Europejska Agenda Cyfrowa
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
FGI	Zogniskowany wywiad grupowy
GSE RPO WK-P 2014-2020	Grupa Sterująca Ewaluacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
GUS/ GUS STRATEG	Główny Urząd Statystyczny
IDI	Wywiad indywidualny pogłębiony
IP	Instytucja Pośrednicząca
ITI	Telefoniczny wywiad pogłębiony
IZ RPO WK-P	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
JE	Jednostka Ewaluacyjna
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KIS	Klub Integracji Społecznej
KJE	Krajowa Jednostka Ewaluacji
KM RPO WK-P 2014-2020	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
KSI	Krajowy System Informatyczny
LGD	Lokalne Grupy Działania
LSR	Lokalne Strategie Rozwoju
MiR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

MFIPR	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
OKE	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
OP	Oś priorytetowa
OWES	Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej
PAPI	(Paper and Pencil Interview) – bezpośredni wywiad z ołówkiem i kartką
PE	Plan Ewaluacji
PES	Przedsiębiorstwo Ekonomii Społecznej
PI	Priorytet inwestycyjny
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PSM	Metoda Propensity Score Matching
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RDD	Metoda nieciągłości w równaniu regresji
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPO WK-P 2014-2020 / Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
RUR	Rejestr Usług Rozwojowych
SFC2014	Unijny system przesyłania danych dotyczących funduszy unijnych pomiędzy Komisją Europejską a państwem członkowskim
SIWZ	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SL2014	Centralny System Informatyczny
SOPZ	Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia
SRW	Strategia Rozwoju Województwa
SWOT	Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń
SWR	System Wdrażania Rekomendacji

TBE	Teoria ewaluacji oparta na teorii programu
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
TIK/ICT	Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
UE	Unia Europejska
UM WK-P	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
US	Urząd statystyczny
WLWK	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ	Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Najważniejsze zmiany wynikające z procesu poszczególnych aktualizacji Planu Ewaluacji

Plan ewaluacji RPO WK-P 2014-2020, przyjęty uchwałą Nr 35/2015 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 grudnia 2015 r. zgodnie z Wytycznymi w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 jest poddawany cyklicznym aktualizacjom, wynikającym z potrzeb zdefiniowanych w trakcie przeglądu jego zapisów. Proces aktualizacji planu ewaluacji został opisany w rozdziale 5. *Monitoring realizacji planu ewaluacji*. Poniżej znajduje się chronologiczny rejestr zmian Planu Ewaluacji, wraz z wyszczególnieniem tych najważniejszych.

Pierwsza aktualizacja Planu Ewaluacji - I kwartał 2017 roku:

- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020”;
- uzasadnienie przyczyn niezrealizowania badania „Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020”;
- zweryfikowanie listy szkoleń zaplanowanych do realizacji oraz przeprowadzonych w 2016 r.;
- zweryfikowanie danych finansowych dotyczących realizacji wszystkich działań znajdujących się w Planie.

Druga aktualizacja Planu Ewaluacji – I kwartał 2018 roku:

- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020”;
- uaktualnienie karty badania „Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania”;
- uaktualnienie karty badania „Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020”;
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystanie e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną”;
- uzasadnienie przyczyn niezrealizowania pierwszej edycji badania „Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020” oraz zmiana zakresu i tytułu badania na „Wpływ interwencji RPO WK-P 2014 – 2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim”;
- uzasadnienie przyczyn nierealizowania badania „Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020”;

- zweryfikowanie listy szkoleń zaplanowanych do realizacji oraz przeprowadzonych w 2017 r.;
- zweryfikowanie danych finansowych dotyczących realizacji wszystkich działań znajdujących się w Planie.

Trzecia aktualizacja Planu Ewaluacji – I kwartał 2019 roku:

- uaktualnienie kwot alokacji, nazw oraz wartości wskaźników zgodnie z aktualną wersją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- zweryfikowanie listy szkoleń zaplanowanych do realizacji oraz przeprowadzonych w 2018 r.;
- zweryfikowanie danych finansowych dotyczących realizacji wszystkich działań znajdujących się w Planie;
- dodanie opisów do badań, które zostały zrealizowane tj. terminu realizacji oraz linku pod, którym dostępny jest raport końcowy, (szczegóły w kartach badań: 4.2., 4.3., 4.6. oraz 4.7.);
- uaktualnienie karty badania oraz informacji dotyczących planowanego terminu realizacji „Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim” (szczegóły w karcie badania 4.4.);
- zmiana tytułu badania z „Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020” na „Ewaluacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w kontekście doświadczeń perspektywy 2014-2020 i wskazania założeń wsparcia na lata 2021-2027” oraz uaktualnienie karty badania 4.5.;
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystanie e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną” i jego przesunięcie z IV kwartału 2019 r. na I kwartał 2020 r. (szczegóły w karcie badania 4.8.);
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej” i jego przesunięcie z I kwartału 2019 r. na IV kwartał 2019 r. (szczegóły w karcie badania 4.10.);
- uaktualnienie karty badania „Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i aktywnej integracji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego” oraz korekta w tytule badania (szczegóły w karcie badania 4.11.);
- uaktualnienie karty badania „Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020” oraz korekta w tytule badania (szczegóły w karcie badania 4.12.);
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I” i jego przesunięcie z III kwartału 2019 r. na IV kwartał 2019 r. (szczegóły w karcie badania 4.13.);

- uaktualnienie karty badania „Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P na lata 2014-2020” (szczegóły w karcie badania 4.14.);
- w badaniu 4.17. „Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020” uzupełniono punkt „Uwagi i komentarze” w kontekście otrzymanych z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju Zaleceń dotyczących ewaluacji zasad równości szans i niedyskryminacji oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- uaktualnienie karty badania „Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw uczestniczących w kształceniu w województwie kujawsko-pomorskim” oraz korekta w tytule badania (szczegóły w karcie badania 4.26.).

Czwarta aktualizacja Planu Ewaluacji – I kwartał 2020 roku:

- dostosowanie pliku do standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z załącznikiem nr 2 do Wytycznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji (...);
- uaktualnienie kwot alokacji oraz wartości wskaźników zgodnie z aktualną wersją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz dodanie Tab. 3a Cele szczegółowe osi priorytetowych finansowanych z EFS (8-11) w ramach RPO WK-P 2014-2020;
- zweryfikowanie listy szkoleń zaplanowanych do realizacji i zrealizowanych w 2019 r.;
- urealnienie danych finansowych dotyczących realizacji wszystkich działań znajdujących się w Planie;
- dodanie opisów do badań, które zostały zrealizowane, tj. terminu realizacji oraz linku; pod którym dostępny jest raport końcowy, (szczegóły w kartach badań: 4.4., 4.5., 4.11. oraz 4.12.);
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania „Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystanie e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną” i jego przesunięcie z II kwartału 2020 r. na I kwartał 2022 r. oraz zmiana zakresu badania, a także tytułu na „Ocena wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój i wykorzystanie e-usług w przedsiębiorstwach oraz administracji publicznej” (szczegóły w karcie badania 4.8.);
- uaktualnienie karty oraz terminu badania 4.13. „Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I”; które zostanie przesunięte z IV kw. 2019 r.- II kw. 2020 na II-IV kw. 2020 r.;
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania 4.19. „Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego”, którego zakończenie zostaje przesunięte z III kw. 2021 r. na II kw. 2022 r.;
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji i zmiana w tytule badania 4.21. „Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie” oraz przeniesienie realizacji na IV kwartału 2021 r. na II kwartał 2022 r.;
- dodanie informacji o rezygnacji z realizowania badania 4.15. „Ewaluacja ex-ante RPO WK-P 2021 plus”. Środki przeznaczone na to badanie zostaną wykorzystane na badanie 4.29., tj. „Ocena systemu wskaźników RPO WK-P 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie”;

- dodanie w 2020 r. badania 4.29. „Ocena systemu wskaźników RPO WK-P 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie”;
- dodanie w 2023 r. badania 4.30. „Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020”;
- weryfikacja terminów i zakresów badań zaplanowanych do realizacji w latach 2020-2023 pod kątem możliwości ich połączenia (z uwzględnieniem zgodności obszaru i tematyki, której dotyczą):
  - zmiana tytułu i połączenie badania 4.16. „Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii” z badaniem 4.23. „Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020”. Obecna nazwa badania 4.16. to „Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska, i zmian klimatu” i w tej karcie umieszczono zapisy na temat uaktualnionego badania;
  - zmiana tytułu i połączenie badania 4.20. „Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020” z badaniem 4.22. „Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020”. Obecna nazwa badania 4.20. to „Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020” i w tej karcie umieszczono zapisy na temat uaktualnionego badania.

Piąta aktualizacja Planu Ewaluacji – I kwartał 2021 roku:

- dostosowanie pliku do standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z załącznikiem nr 2 do Wytycznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji (...);
- uaktualnienie kwot alokacji oraz wartości wskaźników zgodnie z aktualną wersją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- zweryfikowanie listy szkoleń zaplanowanych do realizacji i zrealizowanych w 2020 r.;
- urealnienie danych finansowych dotyczących realizacji wszystkich działań znajdujących się w Planie;
- dodanie informacji o rezygnacji z realizowania II etapu badania 4.10. „Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej” i przeniesieniu go na poziom krajowy;
- dodanie informacji o rezygnacji z realizowania badania 4.17. „Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020” i przeniesieniu go na poziom krajowy;
- zmiana tytułu i terminu badania 4.13. „Ocena potencjału rozwojowego regionu w sferze B+R+I z uwzględnieniem działań podejmowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020” na „Ocena potencjału rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego w sferze B+R+I na podstawie działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020”. Termin badania zmieniono z II-IV kw. 2020 r. na IV kw. 2020 r. – I kw. 2021 r.;
- zmiana tytułu i terminu badania 4.18 „Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020”. Tytuł zmieniono na 4.18 „Ocena wsparcia przedsiębiorstw ze

środków EFRR w ramach RPO WK-P 2014-2020”, a termin badania z IV kw. 2020 r. – II kw. 2021 r. na I-III kw. 2021r.;

- uaktualnienie informacji dotyczących terminów realizacji badań:
  - 4.20. „Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020” (z IV kw. 2021 na III kw. 2021 - I kw. 2022);
  - 4.24. „Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014 -2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu” (z I-III kw. 2022 na II kw. 2022 – I kw. 2023);
- uaktualnienie informacji dotyczących planowanego terminu realizacji badania 4.21. „Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie” i połączenie go w ramach jednego postępowania z badaniem 4.4. „Wpływ interwencji RPO WK-P 2014 – 2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim”;
- zmiana tytułu i terminu badania 4.29. „Ocena systemu wskaźników RPO WK-P 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie”, z uwagi na zmianę nazewnictwa Programu na poziomie unijnym obecna nazwa badania brzmi: 4.29. „Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie”. Zmiana terminu badania z II kw. 2020 r. – I kw. 2021 r. na II kw. 2021 r. – I kw. 2022 r.

Szósta aktualizacja Planu Ewaluacji – I kwartał 2022 roku:

- uaktualnienie wykazu skrótów;
- uaktualnienie kwot alokacji oraz wartości wskaźników zgodnie z aktualną wersją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- urealnienie danych finansowych dotyczących realizacji działań znajdujących się w Planie;
- zmiana tytułu, terminu oraz zakresu badania 4.8. z „Ocena wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój i wykorzystanie e-usług w przedsiębiorstwach oraz administracji publicznej” na tytuł „Ocena wsparcia rozwoju e-usług w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020” Zmiana terminu badania z I-III kw. 2022 na II – IV kw. 2022;
- zmiana tytułu oraz zakresu badania 4.26 z „Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw uczestniczących w kształceniu w województwie kujawsko-pomorskim” na tytuł „Ocena wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 w zakresie kształcenia osób dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim”;
- rezygnacja z badania 4.20. „Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020”. W zamian zostanie zrealizowane badanie 4.31 „Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020”;
- rezygnacja z badania 4.25 „Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa”. Zagadnienia dotyczące RLKS i LGD zostaną

- włączone do badania 4.27 „Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020”;
- zmiana zakresu badania 4.27 „Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020”;
  - uaktualnienie informacji dotyczących terminów realizacji badania 4.19 „Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego” (z I-III kw. 2021 na II-IV kw. 2022).

1. Wprowadzenie

Podstawa prawna

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WK-P), zgodnie z art. 56 i 114 CPR¹, ma obowiązek sporządzenia planu ewaluacji Programu i przedstawienie go Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P 2014-2020 (KM RPO WK-P 2014-2020) nie później niż rok po przyjęciu programu operacyjnego. KM RPO WK-P 2014-2020 ostatecznie akceptuje przygotowany plan.

W odniesieniu do poprzedniego okresu programowania, w latach 2014-2020 Komisja Europejska (KE) nakłada jeszcze większy nacisk na wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w procesie programowania i wdrażania programów operacyjnych. Realizacja procesu ewaluacji podlega większemu zainteresowaniu ze strony KE i IZ RPO WK-P, która jest zobowiązana do corocznego przedstawiania postępów w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystania wyników ewaluacji, w tym wdrożonych rekomendacji². Ponadto, w ramach sprawozdawczości z Programu przedstawiana jest synteza/podsumowanie wyników wszystkich zrealizowanych ewaluacji w poprzednim roku, zawierająca osiągnięte rezultaty Programu wraz z komentarzem.

Nowa zasada zostanie zastosowana również w aspekcie zachowania niezależności ewaluatorów. Zgodnie z art. 54 CPR, ewaluacje powinny być realizowane przez zewnętrznych lub wewnętrznych ekspertów funkcjonalnie niezależnych od instytucji odpowiedzialnej za realizację programu operacyjnego. Wcześniej niezależność wymagana była jedynie od instytucji audytowej i certyfikującej.

Regulacje zawarte w rozporządzeniu ogólnym zostały uzupełnione i uszczegółowione przez KE m.in. w dokumentach: *Guidance Document on Monitoring and Evaluation. European Regional Development Fund and Cohesion Fund* oraz *Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund*. Dokumenty KE zawierają interpretacje i komentarze do przepisów rozporządzenia.

Podstawę dla procesu ewaluacji programów operacyjnych stanowią także zapisy UP³.

W części dotyczącej systemu wdrażania przedstawione zostały w niej ogólne założenia systemu ewaluacji polityki spójności na okres 2014-2020 (Rozdział 5.5).

Ponadto podstawę dla organizacji procesu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 stanowią także Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020⁴ oraz zapisy w sekcji 8 Programu dotyczące systemu jego realizacji.

---

¹ Rozporządzenie parlamentu europejskiego i rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

² Proces wykorzystania wyników ewaluacji realizowany jest w ramach Systemu Wdrażania Rekomendacji (SWR).

³ Umowa Partnerstwa została przyjęta przez Komisję Europejską 23 maja 2014 r. Obecnie obowiązuje wersja zatwierdzona przez Komisję Europejską 22 stycznia 2020 r. na podstawie decyzji wykonawczej C(2020)230..

⁴ Obecnie obowiązują Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 czerwca 2021 r.

Cel ewaluacji

Celem ewaluacji, wyznaczonym przez Komisję Europejską na lata 2014-2020, jest przede wszystkim poprawa procesu programowania oraz wdrażania programów, a także ocena ich trafności, skuteczności, efektywności i wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy państw członkowskich, m.in. w odniesieniu do celów strategii Europa 2020.

Ewaluacja RPO WK-P 2014-2020 jest zatem prowadzona, aby:

- określić efekty realizacji oraz wpływ RPO WK-P 2014-2020 na osiągnięcie celów określonych w strategii województwa, a także w strategiach krajowych i unijnych,
- poprawić jakość, skuteczność i efektywność wdrażania RPO WK-P 2014-2020 oraz usprawnić sposób funkcjonowania instytucji uczestniczących w jego realizacji,
- lepiej odpowiadać na potrzeby (zarówno aktualnych, jak i przyszłych) odbiorców Programu (grup docelowych),
- dostarczyć pogłębionych informacji osobom zarządzającym realizacją i wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020 (decydentom), instytucjom odpowiedzialnym za planowanie i wdrażanie wsparcia w poszczególnych priorytetach (IZ/IP i beneficjentom) oraz opinii publicznej.

W okresie 2014-2020 następuje zwiększenie roli ewaluacji w procesie zarządzania programami operacyjnymi. Szczególny nacisk zostanie położony na użyteczność ewaluacji w procesie decyzyjnym oraz zwiększenie przejrzystości polityki spójności poprzez dostarczanie wiarygodnych informacji dotyczących rzeczywistych efektów podejmowanych działań. Wprowadzane zmiany obejmują zwiększenie poziomu integracji procesu ewaluacji z procesem programowania i wdrażania programu oraz podniesienie poziomu jakości procesu ewaluacji.

Integracja procesu ewaluacji z procesem programowania i wdrażania polegać będzie na ściślejszej koordynacji działań analityczno-badawczych z procesem decyzyjnym oraz stworzeniu ram organizacyjno-instytucjonalnych sprzyjających lepszemu wykorzystaniu wyników badań ewaluacyjnych. Podstawowym instrumentem koordynacji jest plan ewaluacji, natomiast instrumentem integracji jest funkcjonalny system wykorzystywania wyników ewaluacji. Podniesienie jakości procesu ewaluacji dotyczy wszystkich etapów w cyklu badawczym, począwszy od planowania, poprzez zarządzanie badaniem, aż po odbiór i wykorzystanie wyników ewaluacji.

Najistotniejszym czynnikiem warunkującym jakość procesu ewaluacji jest stosowane podejście metodologiczne. Istotną zmianą są bardziej rygorystyczne wymagania w tym zakresie. Ma to na celu uzyskanie bardziej wiarygodnych i użytecznych informacji o rzeczywistych efektach polityki spójności. Głównym wyzwaniem jest wskazanie jaka część zmiany w sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju lub regionu zaistniała dzięki realizacji polityki spójności. Drugim zadaniem jest odpowiedź na pytanie dlaczego dana zmiana nastąpiła, czyli wyjaśnienie mechanizmów oddziaływania polityki spójności. Wymienione cele wpływają na wybór odpowiedniego podejścia metodologicznego niezbędnego do zapewnienia wysokiego poziomu jakości ewaluacji. Stąd rozwój oraz stosowanie zaawansowanych metod badawczych, w tym metod kontrfaktycznych oraz ewaluacji opartej na teorii.⁵

W perspektywie finansowej 2014-2020 realizowane będą 3 rodzaje badań ewaluacyjnych. Przed rozpoczęciem realizacji Programu przeprowadzona została ewaluacja *ex ante*,

---

⁵ Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 22 września 2015 r., s. 8-9 z późn. zm.

stanowiąca ocenę przyjętej logiki interwencji. W trakcie wdrażania Programu realizowane będą ewaluacje bieżące, tzw. *on-going*, oceniające trafność, skuteczność i efektywność danej interwencji. Natomiast po zakończeniu realizacji Programu zostanie przeprowadzona ewaluacja *ex post* (do 31 grudnia 2024r. zgodnie z art. 57 CPR).

W związku z szerokim zakresem Programu podlegającego procesowi ewaluacji w okresie 2014-2020 badania ewaluacyjne zostały ukierunkowane w taki sposób, aby obejmowały ocenę najistotniejszych interwencji z punktu widzenia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Główny kierunek został wskazany w *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020*, określających zakres tematyczny ewaluacji, które obowiązkowo należy przeprowadzić w perspektywie 2014-2020. Należą do nich m.in. badania kryteriów i systemu wyboru projektów, wdrażania polityk horyzontalnych, wpływu wdrażanej interwencji na realizację celów każdej osi priorytetowej oraz postępu rzeczowego dla potrzeb przeglądu śródkresowego.

Ponadto IZ RPO WK-P określiła w planie ewaluacji wszystkie możliwe do zidentyfikowania w chwili obecnej ewaluacje przewidziane do realizacji w trakcie trwania perspektywy finansowej. Należy pamiętać jednak, że plan ewaluacji stanowi ramy dla realizacji badań ewaluacyjnych, które powinny być doprecyzowane (o szczegółowe pytania badawcze, dodatkowe metody zbierania danych) na etapie ich realizacji. Należy wówczas bazować na aktualnym stanie wiedzy i zidentyfikowanych potrzebach informacyjnych.

2. Przedmiot ewaluacji

Przedmiotem planu ewaluacji jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020⁶, finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), publicznych środków krajowych i środków własnych beneficjentów. Zgodnie z założeniami łączne finansowanie ze środków europejskich powinno wynieść 1 903 540 287 euro, z czego ok. 72% (1 368 083 592 euro) pochodzić ma z EFRR i ok. 28% (535 456 695 euro) z EFS. W związku z przyznaniem dodatkowych środków w ramach REACT-EU alokacja środków unijnych na Program w wersji zaktualizowanej w listopadzie 2021 wynosi 1 925 724 198 euro (1 390 267 483 euro EFRR i 535 456 695 euro EFS).

Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 jest *uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców*.

Zaproponowany cel główny będzie realizowany poprzez 12 merytorycznych osi priorytetowych zawierających 11 celów tematycznych i 35 priorytetów inwestycyjnych, którym przypisano 50 celów szczegółowych. Natomiast właściwy potencjał organizacyjny, instytucjonalny i kadrowy zostanie zapewniony poprzez realizację zadań z kolejnej osi priorytetowej nr 12 Pomoc Techniczna.

Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

---

⁶ Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2021) 8528 z dnia 25 listopada 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 181 z dnia 11 stycznia 2021 r., nr C(2020) 587 z dnia 30 stycznia 2020 r., nr C(2018) 5004 z dnia 24 lipca 2018 r. oraz nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce, oraz zatwierdzającą niektóre elementy umowy partnerstwa z Polską.

obejmuje cel tematyczny (CT) 1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz CT 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego EFMR). W ramach Osi 1 na wsparcie badań naukowych, rozwój technologii i innowacji zostanie przeznaczonych nie mniej niż 102 576 398 euro, natomiast na wsparcie konkurencyjności przedsiębiorstw nie więcej niż 269 567 968 euro (łącznie alokacja 372 144 366 euro). Połączenie tych dwóch celów tematycznych w ramach jednej osi jest uzasadnione bardzo ścisłym powiązaniem między wsparciem badań naukowych, rozwojem technologii i innowacji a wzrostem konkurencyjności sektora MŚP. Oś 1 obejmuje 5 priorytetów inwestycyjnych (PI):

- 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie B+I oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.
- 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...).
- 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.
- 3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.
- 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.

Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region obejmuje CT 2 Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne). Oś priorytetowa 2 obejmuje jeden PI 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia, którego celem szczegółowym jest większy zakres stosowania TIK w sferze usług publicznych. Realizacja PI przyczyni się do rozwoju e-usług sektora publicznego, udostępniania informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa narodowego w celu umożliwienia wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego. Otwarte reguły dostępności informacji sektora publicznego zapewnią nie tylko maksymalizację zysków płynących z ich wykorzystania, lecz także wpłyną na wzrost kapitału społecznego, intelektualnego i kulturowego. Łączna alokacja wynosi 54 318 006 euro.

Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie obejmuje CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.

Oś 3 obejmuje cztery następujące PI:

- 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
- 4b Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach.
- 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.

- 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

Ponadto PI 4c i 4e realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.
Łączna alokacja wynosi 263 769 590 euro.

Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku obejmuje CT 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem i CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami. W ramach osi 4 zachodzi ścisły związek pomiędzy stanem środowiska i zmniejszaniem presji na nie, a zapobieganiem zmianom klimatycznym i ryzyku tych zmian. Oś 4 realizowana będzie przez pięć następujących PI:

- 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.
- 6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.
- 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.
- 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
- 6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.

Ponadto PI 6b, 6c i 6d realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.
Łączna alokacja wynosi 106 193 198 euro.

Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu obejmuje CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej. Realizowana będzie poprzez dwa PI:

- 7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.
- 7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu.

Łączna alokacja wynosi 214 470 229 euro.

Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry obejmuje CT 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników, CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją i CT 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Kompleksowe wsparcie w zakresie promowania wysokiej jakości zatrudnienia, ochrony zdrowia, edukacji i uczenia się przez całe życie oraz rozwoju obszarów miejskich ma na celu wspieranie włączenia

społecznego oraz przeciwdziałanie ubóstwu, a także poprawę jakości życia mieszkańców regionu, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności wydatkowania środków. Oś 6 realizowana będzie przez cztery PI:

- 8b Wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych.
- 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.
- 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
- 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Ponadto PI 9b i 10a realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja wynosi 325 807 429 euro.

Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 7 realizowana będzie przez PI 9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, którego celem szczegółowym jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.

Realizacja PI 9d, poprzez zastosowanie instrumentu RLKS, zaktywizuje lokalne społeczności i umożliwi kształtowanie się kapitału społecznego, który jest znaczącym czynnikiem w kontekście poprawy konkurencyjności obszarów, na których brakuje miejsc pracy, pogarszają się warunki życia i kumulują się inne problemy społeczne. Realizacja PI poprzez kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów wiejskich oraz wzrost przedsiębiorczości i zatrudnienia wpłynie na poprawę warunków uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym osób zamieszkujących obszary wiejskie i małe miasta. Łączna alokacja 31 380 774 euro.

Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy obejmuje CT 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników. Oś 8 realizowana będzie przez pięć PI:

- 8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.
- 8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
- 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
- 8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.
- 8vi Aktywne i zdrowe starzenie się.

Ponadto PI 8iv realizowany będzie przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

łączna alokacja 170 219 269 euro.

Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 9 realizowana będzie przez trzy PI:

- 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.
- 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
- 9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Ponadto PI 9i i 9 iv realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

łączna alokacja 1749 321 596 euro.

Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja obejmuje CT 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Oś 10 będzie realizowana przez trzy PI:

- 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.
- 10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.
- 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Ponadto PI 10i i 10iv realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

łączna alokacja wynosi 114 645 747 euro.

Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 11 realizowana będzie przez PI 9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność, którego celem szczegółowym jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju. Wsparcie w ramach PI 9vi ukierunkowane będzie na zwiększenie aktywności społeczności w zakresie kreowania i podejmowania przez nich różnego rodzaju inicjatyw oddolnych na rzecz budowania kapitału społecznego mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich. Efektem realizowanych działań będzie podniesienie zdolności do budowania kapitału społecznego, zwiększenia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej.

łączna alokacja wynosi 28 646 173 euro.

Oś priorytetowa 12 Pomoc techniczna ma zapewnić właściwy potencjał organizacyjny, instytucjonalny i kadrowy, wsparcie systemu wdrażania, efektywną informację i promocję oraz wsparcie beneficjentów Programu. W ramach osi będą realizowane następujące cele:
 Cel szczegółowy 1: utrzymanie niezbędnych warunków pracy oraz poziomu zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Programu.

Cel szczegółowy 2: wsparcie obsługi kluczowych procesów systemu wdrażania Programu.

Cel szczegółowy 3: wzmocnienie kompetencji potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu.

Cel szczegółowy 4: zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści wynikających z wdrażania Programu.

Łączna alokacja wynosi 72 623 910 euro.

Oś Priorytetowa 13 ma na celu wsparcie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Realizacja PI 13i w obszarze zdrowia (cel szczegółowy 1) ma na celu odpowiednie przygotowanie ośrodków medycznych na wykrywanie i skuteczne leczenie powikłań choroby COVID-19. Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych przyczyni się do realizacji zadań podmiotów leczniczych na najwyższym poziomie dostępności i jakości. W przypadku drugiego celu szczegółowego wsparcie dotyczy będzie zakupu zeroemisyjnego taboru kolejowego dla potrzeb regionalnych połączeń kolejowych wykonywanych przez Województwo Kujawsko-Pomorskie.
 Łączna alokacja wynosi 22 183 891 euro.

Podsumowanie opisu przedmiotu planu ewaluacji stanowią tabele przedstawiające strukturę RPO WK-P 2014-2020 wraz z alokacją finansową (część dofinansowania z UE) oraz zakładane wskaźniki rezultatu strategicznego w poszczególnych osiach priorytetowych.

Tab. 1. Wsparcie z UE w podziale na osie priorytetowe RPO WK-P 2014-2020

Oś priorytetowa	Fundusz	Cel tematyczny	Wsparcie UE [w euro]	Realizacja ZIT w Programie [priorytet inwestycyjny]	Szacunkowa alokacja na ZIT [w euro]
Oś 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	EFRR	1	102 576 398		
	EFRR	3	269 567 968		
Oś 2 Cyfrowy region	EFRR	2	54 318 006		
Oś 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	EFRR	4	263 769 590	4c, 4e	90 621 349
Oś 4 Region przyjazny środowisku	EFRR	5	10 410 969		
	EFRR	6	95 782 229	6b, 6c, 6d	16 009 880
Oś 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu	EFRR	7	214 470 229		
Oś 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	EFRR	8	44 260 705		
	EFRR	9	226 591 000	9b	24 262 861
	EFRR	10	54 955 724	10a	11 000 000

Oś 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFRR	9	31 380 774		
Oś 8 Aktywni na rynku pracy	EFS	8	170 219 269	8iv	1 400 000
Oś 9 Solidarne społeczeństwo	EFS	9	149 321 596	9i, 9iv	7 222 102
Oś 10 Innowacyjna edukacja	EFS	10	114 645 747	10i, 10iv	14 238 012
Oś 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFS	9	28 646 173		
Oś 12 Pomoc techniczna	EFS	n/d	72 623 910		
Oś 13 Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii covid-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność	EFRR	13	22 183 891		
RAZEM			1 925 724 198		165 425 515

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2021) 8528 z dnia 25 listopada 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 2415 z dnia 31 marca 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 181 z dnia 11 stycznia 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2020) 587 z dnia 30 stycznia 2020 r., nr C(2018) 5004 z dnia 24 lipca 2018 r. oraz nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce, oraz zatwierdzającą niektóre elementy umowy partnerstwa z Polską.

Tab.2. Wskaźniki rezultatu strategicznego w zakresie osi priorytetowych finansowanych z EFRR (1-7) w ramach RPO WK-P 2014-2020

OP	PI	Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2023)
1	1a	1.	Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB	GUS STRATEG	%	2011	0,27	0,89
	1b	2.	Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB	GUS STRATEG	%	2011	0,08	0,41
	1b	3.	Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej	GUS STRATEG	%	2012	4,7	7,3
	3a	4.	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w stosunku do PKB	GUS STRATEG	%	2011	9,20	10,25
	3b	5.	Wartość eksportu w regionie	Izba Celna w Toruniu	zł	2013	3 900 000 000	4 680 000 000
	3c	6.	Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych - w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług	GUS	%	2013	11,01	12,87
2	2c	7.	Odsetek obywateli korzystających z e-administracji (EAC) ⁷	GUS	%	2014	23,7	37,3
3	4a	8.	Udział produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem	GUS STRATEG	%	2013	58,70	64,07
	4b	9.	Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB	GUS STRATEG	GWh	2011	0,11	0,09
	4c	10.	Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe ogółem	GUS	GJ/ rocznie	2012	9989713,30	7907725,17
	4e	11.	Liczba przewozów pasażerów komunikacją miejską na 1 mieszkańca obszarów miejskich	obliczenia IZ na podstawie GUS	szt.	2013	138,19	148,02
4	5b	12.	Pojemność obiektów małej retencji wodnej	GUS STRATEG	dam ³	2012	14 209,90	15 047,62
	6a	13.	Odsetek odpadów komunalnych zbieranych selektywnie	GUS	%	2012	9,7	50,0
	6b	14.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	GUS STRATEG	%	2012	71,0	80,47
	6c	15.	Zwiedzający muzea i oddziały w gestii samorządu gmin, powiatów i miast na prawach powiatu na 1 000 mieszkańców	GUS	osoby/1000 mieszkańców	2012	230,68	339,90
	6d	16.	Udział powierzchni obszarów chronionych w powierzchni ogółem	GUS STRATEG	%	2012	31,8	32,0
5	7b	17.	Liczba wypadków drogowych na 100 tys. ludności	GUS STRATEG	szt.	2012	62,90	50,37

⁷ Wartość bazowa oraz docelowa wskaźnika pochodzi z raportu pt. „Oszacowanie wartości docelowej dla wskaźnika rezultatu - Odsetek obywateli korzystających z e-administracji (EAC) z RPO WK-P na lata 2014-2020” zrealizowanego przez firmę AGROTEC Polska Sp. z o.o. na zlecenie UM WK-P w 2015 r.

	7b	18.	WDDT II (wskaźnik drogowej dostępności transportowej – liczony na bazie WMDT)	MliR	n/d	2013	26,89	32,46
	7d	19.	WKDT II (wskaźnik kolejowej dostępności transportowej – liczony na bazie WMDT)	MliR	n/d	2013	25,62	38,03
6	8b	20.	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim	GUS	%	2015	66,5	69,5
	9a	21.	Liczba porad udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	szt.	2013	7,09	8,0
	9a	22.	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	GUS	szt.	2013	92 153	87 900
	9b	23.	Wskaźnik żywienia społeczno-gospodarczego na obszarach miejskich	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	%	2013	21	30
	10a	24.	Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wśród uczniów ZSZ	Dane z CKE i OKE	%	2013	51,70	70,32
	10a	25.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	GUS STRATEG	%	2013	67,4	82,1
7	9d	26.	Wskaźnik żywienia społeczno-gospodarczego poza obszarami miejskimi	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	%	2013	33	40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2021) 8528 z dnia 25 listopada 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 181 z dnia 11 stycznia 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2020) 587 z dnia 30 stycznia 2020 r., nr C(2018) 5004 z dnia 24 lipca 2018 r. oraz nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce, oraz zatwierdzająca niektóre elementy umowy partnerstwa z Polską.

Tab.3. Wskaźniki rezultatu w zakresie osi priorytetowych finansowanych z EFS (8-11) w ramach RPO WK-P 2014-2020

OP	PI	Cele wg Tab. 3a	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa	Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
8	8i	Nr 1	1.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)	58%	%	2014	43%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	2.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po	os.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	51%	%	2014	35%	SL2014	rocznie

				opuszczeniu programu (C)								
8	8i	Nr 1	3.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	58%	%	2014	40%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	4.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	45%	%	2014	30%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	5.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)	59%	%	2014	47%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
8	8i	Nr 1	6.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	57%	%	2014	40%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
8	8i	Nr 1	7.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	40%	%	2014	45%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
8	8i	Nr 1	8.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	41%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania

8	8i	Nr 1	9.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	31%	%	2014	10%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	10.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	31%	%	2014	10%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	11.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	31%	%	2014	30%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	12.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (C)		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	31%	%	2014	14%	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 1	13.	Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego	%	n/d	60%	%	2014	45%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
8	8i	Nr 1	14.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	n/d	8 660	szt.	2014	1 739	SL2014	rocznie
8	8i	Nr 2	15.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	n/d	30%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne 4.4.	dwa razy w okresie programowania

8	8iii	Nr 2	16.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	n/d	3425	szt.	2014	1208	SL 2014	rocznie
8	8iii	Nr 2	17.	Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego	%	n/d	60%	%	2014	55%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
8	8iv	Nr 1	18.	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka (lub utrzymały zatrudnienie), po opuszczeniu programu	os.	n/d	4883	os.	2014	2 060	SL2014	rocznie
8	8iv	Nr 1	19.	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	4883	os.	2014	1 833	SL2014	rocznie
8	8iv	Nr 2	20.	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS	%	n/d	58%	%	2014	55%	badanie ewaluacyjne 4.12.	dwa razy w okresie programowania
8	8v	Nr 1	21.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%	%	2014	30%	SL2014	rocznie
8	8v	Nr 1	22.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na	os.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi	30%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne 4.4.	cztery razy w okresie programowania

				rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)		działalność na własny rachunek objętych wsparciem w programie (C)						
8	8v	Nr 1	23.	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	szt.	n/d	4143	szt.	2014	1304	SL2014	rocznie
8	8v	Nr 2	24.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	269	os.	2014	525	SL2014	rocznie
8	8v	Nr 2	25.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (C)	30%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne 4.4.	cztery razy w okresie programowania
8	8vi	Nr 1	26.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	54%	%	2014	50%	SL2014	rocznie
8	8vi	Nr 2	27.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	54%	%	2014	50%	SL2014	rocznie
8	8vi	Nr 2	28.	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	os.	n/d	44%	%	2014	50%	SL2014	rocznie
9	9i	Nr 1	29.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,	os.	n/d	31 %	%	2014	25%	SL 2014	rocznie

				które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu								
9	9i	Nr 1	30.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	36%	%	2014	18%	SL 2014	rocznie
9	9i	Nr 1	31.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%	%	2014	15%	SL 2014	rocznie
9	9i	Nr 1	32.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących sześć miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%	%	2014	15%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	cztery razy w okresie programowania
9	9iv	Nr 1	33.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	n/d	31	szt.	2014	240	SL2014	rocznie
9	9iv	Nr 2	34.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	n/d	246	szt.	2014	4050	SL2014	rocznie
9	9v	Nr 1	35.	Liczba osób zagrożonych	os.	n/d	615	os.	2014	360	SL2014	rocznie

				ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)								
9	9v	Nr 1	36.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	85	szt.	2014	382	SL2014	rocznie
9	9v	Nr 1	37.	Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	60%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne 4.10.	dwa razy w okresie programowania
9	9v	Nr 2	38.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	615	os.	2014	158	SL2014	rocznie
9	9v	Nr 2	39.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	85	szt.	2014	254	SL2014	rocznie
9	9v	Nr 2	40.	Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	60%	%	2014	30%	badanie ewaluacyjne 4.10.	dwa razy w okresie programowania
10	10i	Nr 1	41.	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS	%	n/d	58%	%	2014	68%	badanie ewaluacyjne 4.10.	dwa razy w okresie programowania
10	10i	Nr 1	42.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub	os.	n/d	30%	%	2014	30%	SL2014	rocznie

				nabyli kompetencje po opuszczeniu programu								
10	10i	Nr 2	43.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu	os.	n/d	60%	%	2014	60%	SL2014	rocznie
10	10i	Nr 2	44.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%	%	2014	30%	SL2014	rocznie
10	10i	Nr 2	45.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	n/d	89 %	%	2014	90%	SL2014	rocznie
10	10i	Nr 2	46.	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	n/d	89 %	%	2014	90%	SL2014	rocznie
10	10i	Nr 2	47.	Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK dzięki EFS	%	n/d	89 %	%	2014	90%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	dwa razy w okresie programowania
10	10iii	Nr 1	48.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %	%	2014	70%	SL2014	rocznie

10	10iii	Nr 1	49.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %	%	2014	70%	SL2014	rocznie
10	10iii	Nr 1	50.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %	%	2014	65%	SL2014	rocznie
10	10iv	Nr 1	51.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po sześciu miesiącach po ukończeniu nauki	os.	n/d	75%	%	2014	80%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	cztery razy w okresie programowania
10	10iv	Nr 1	52.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%	%	2014	30%	SL2014	rocznie
10	10iv	Nr 1	53.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	szt.	n/d	89%	%	2014	90%	SL2014	rocznie
10	10iv	Nr 1	54.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po	os.	n/d	60%	%	2014	60%	SL2014	rocznie

				opuszczeniu programu								
10	10iv	Nr 2	55.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	os.	n/d	72,1%	%	2014	70%	SL2014	rocznie
11	9vi	Nr 1	56.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	36%	%	2014	40%	SL2014	rocznie
11	9vi	Nr 1	57.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%	%	2014	4%	SL 2014	rocznie
11	9vi	Nr 1	58.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących sześć miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%	%	2014	4%	badanie ewaluacyjne (IZ PO WER dla wszystkich RPO)	cztery razy w okresie programowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2021) 8528 z dnia 25 listopada 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 2415 z dnia 31 marca 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2021) 181 z dnia 11 stycznia 2021 r., zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2020) 587 z dnia 30 stycznia 2020 r., nr C(2018) 5004 z dnia 24 lipca 2018 r. oraz nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w Polsce, oraz zatwierdzającą niektóre elementy umowy partnerstwa z Polską nr C(2020) 587 z dnia 30 stycznia 2020 r. zmieniającą decyzję wykonawczą C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”.

Tab. 3a Cele szczegółowe osi priorytetowych finansowanych z EFS (8-11) w ramach RPO WK-P 2014-2020

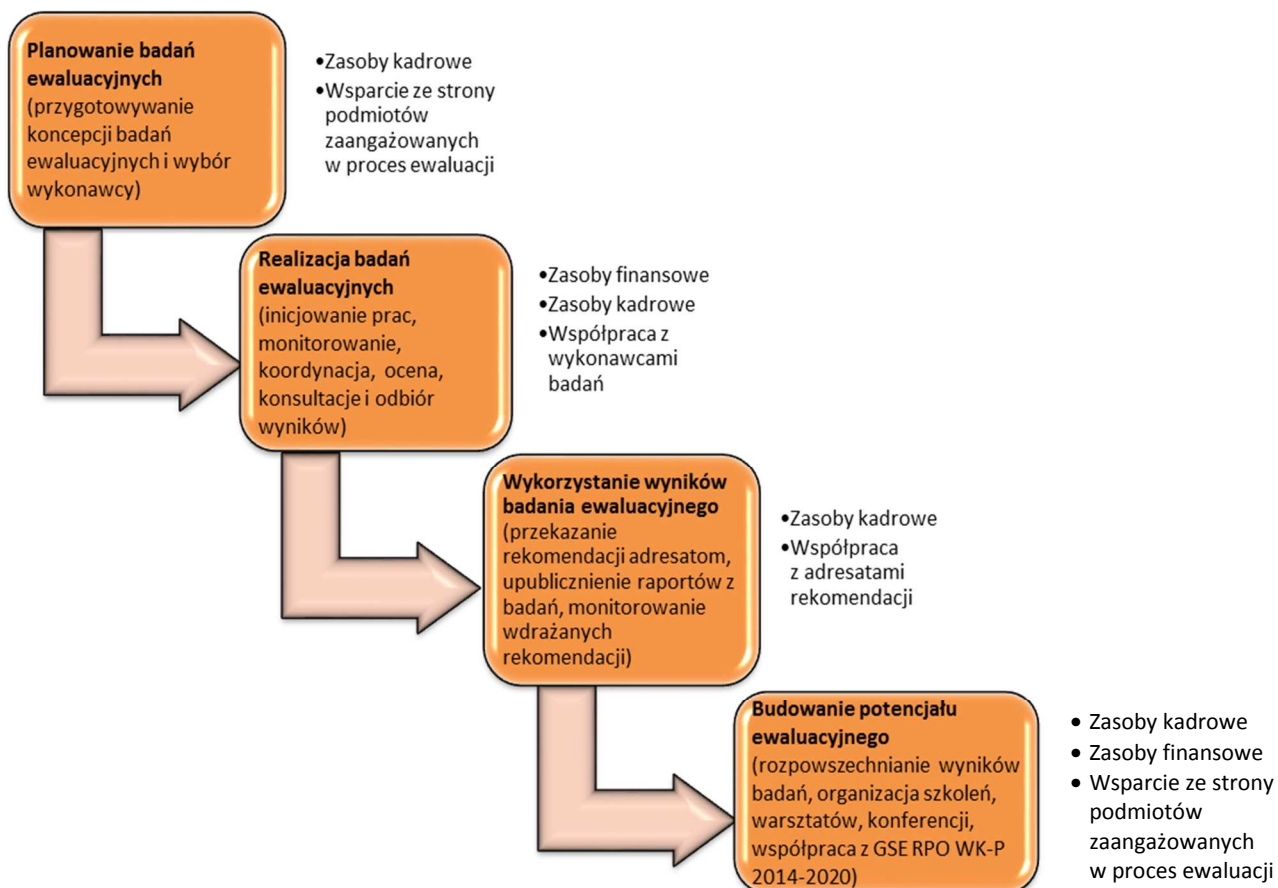
OP	PI	Cele szczegółowe
8	8i	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach
		Cel szczegółowy nr 2. poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz ubogich pracujących
8	8iii	Cel szczegółowy nr 1. Wzrost liczby przedsiębiorstw zdolnych do trwałego funkcjonowania
8	8iv	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3
		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3
8	8v	Cel szczegółowy nr 1. Zapewnienie dostępu do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników
		Cel szczegółowy nr 2. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym
8	8vi	Cel szczegółowy nr 1. Wydłużenie aktywności zawodowej osób, w szczególności powyżej 50 roku życia
		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie udziału osób w wieku aktywności zawodowej w programach profilaktycznych, rehabilitacji i ochrony zdrowia
9	9i	Cel szczegółowy nr 1. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia
9	9iv	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych
		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
9	9v	Cel szczegółowy nr 1. Tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej
		Cel szczegółowy nr 2. Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej
10	10i	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych
		Cel szczegółowy nr 2. Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku pracy poprzez staże zawodowe
10	10iii	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych
10	10iv	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy)
		Cel szczegółowy nr 2. Uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych
11	9vi	Cel szczegółowy 1. Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju
13	13i	Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność

Źródło: jak w tab.3.

3. Organizacja procesu ewaluacji i budowa potencjału ewaluacyjnego

Ewaluacja programu traktowana jest jako proces, składający się z kilku etapów i wymagający zagwarantowania odpowiedniego potencjału organizacyjno-administracyjnego, tj. zasobów kadrowych i finansowych oraz właściwych procedur, umożliwiających prawidłowy przebieg tego procesu w ramach urzędu.

Schemat 1: Przebieg procesu ewaluacji

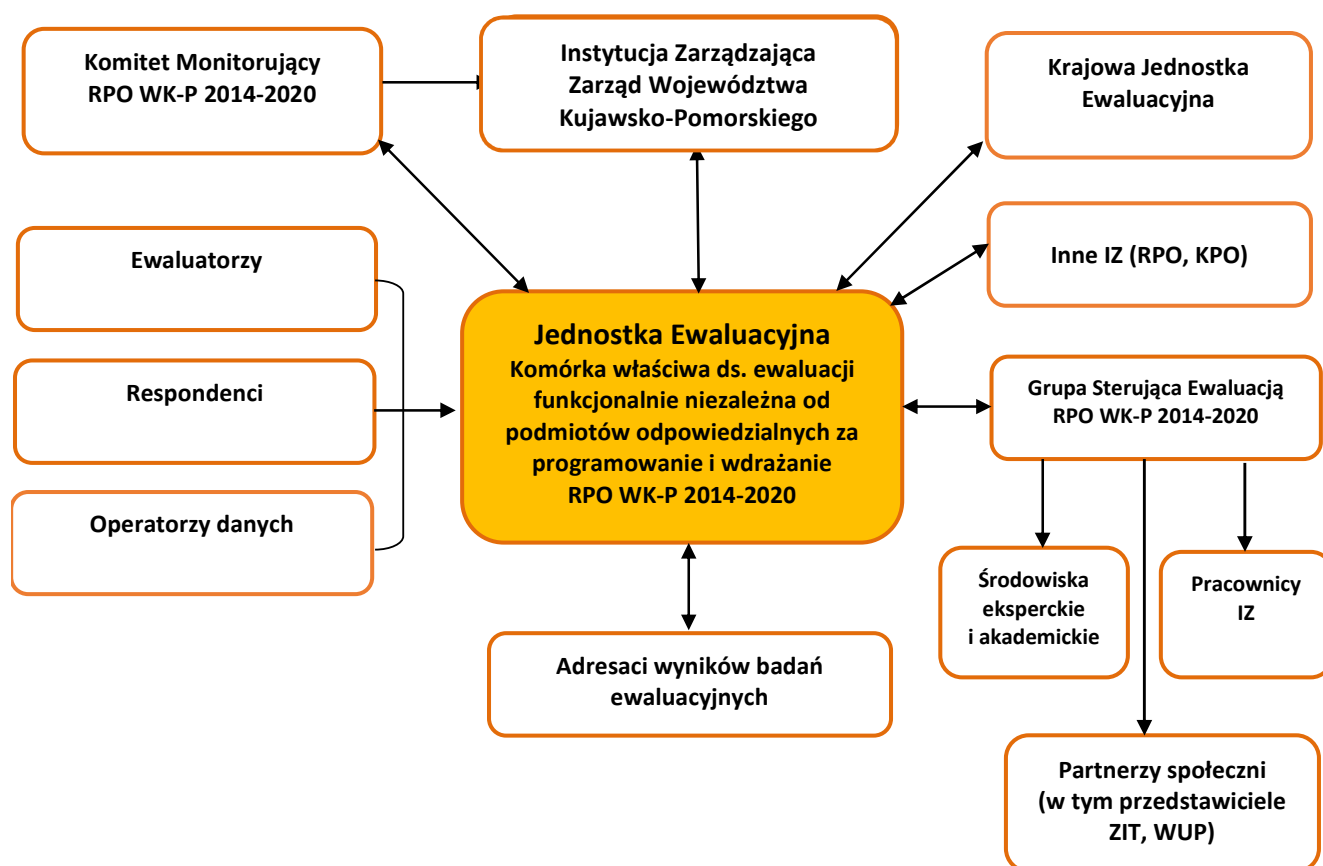

Źródło: Opracowanie własne.

3.1. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji

Za prowadzenie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 odpowiada IZ RPO WK-P, którą jest Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Stroną wykonawczą ewaluacji jest utworzona w ramach IZ Jednostka Ewaluacyjna (JE), która odpowiada za ewaluację działań realizowanych zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), jak i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)⁸. Inne podmioty uczestniczące w procesie ewaluacji przedstawia schemat 2.

Schemat 2. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji

Źródło: Opracowanie własne.

Za koordynację całego procesu ewaluacji polityki spójności 2014-2020 odpowiedzialna jest Krajowa Jednostka Ewaluacji, która mieści się w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Do najważniejszych zadań KJE należy koordynacja ewaluacji polityki spójności 2014-2020, przeprowadzanie ewaluacji horyzontalnych na poziomie UP, koordynacja i realizacja działań mających na celu rozwój potencjału i kultury ewaluacyjnej. KJE zarządza również Bazą Badań Ewaluacyjnych, realizowanych w ramach polityki spójności oraz Systemem Wdrażania

⁸ Dane teleadresowe do Jednostki Ewaluacyjnej: *Biuro Ewaluacji Wydziału Analiz i Ewaluacji Departament Funduszy Europejskich*, tel. 56 62 18 653, 62 15 927, e-mail: j.rudnicka@kujawsko-pomorskie.pl, j.konkel@kujawsko-pomorskie.pl.

Rekomendacji.

W celu zapewnienia funkcjonalnej niezależności procesu ewaluacji, na szczeblu województwa utworzona została przez IZ RPO WK-P Jednostka Ewaluacyjna, która realizuje swoje zadania w sposób obiektywny i niezależny od podmiotów odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WK-P 2014-2020.

Główne zadania Jednostki Ewaluacyjnej wiążą się z przebiegiem procesu ewaluacji i współpracą z podmiotami zaangażowanymi. Należą do nich:

- przygotowanie, monitorowanie i aktualizacja *Planu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020*;
- planowanie i koordynacja procesu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020, w tym współpraca z wykonawcami zewnętrznych badań ewaluacyjnych;
- organizacja i prowadzenie prac GSE RPO WK-P 2014-2020;
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji (KJE) przy przygotowywaniu dokumentów odnoszących się do realizacji procesu ewaluacji polityki spójności w Polsce;
- współpraca z KJE oraz KE przy ewaluacji ex post oraz innych ewaluacjach realizowanych z inicjatywy tych podmiotów;
- zbieranie i gromadzenie danych niezbędnych do ewaluacji;
- realizacja ewaluacji przy zastosowaniu trafnych i zaawansowanych metod badawczych (ewaluacja wpływu oparta na sytuacji kontrfaktycznej (CIE), teoria ewaluacji oparta na teorii programu (TBE) i inne);
- animowanie i monitorowanie wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych dotyczących RPO WK-P 2014-2020, raportowanie KE, KM RPO WK-P 2014-2020 i KJE wyników ewaluacji;
- rozpowszechnianie wiedzy nt. stosowanych w Unii Europejskiej i Polsce ogólnie przyjętych standardów ewaluacji funduszy strukturalnych;
- upublicznianie wyników przeprowadzonych ewaluacji oraz rozpowszechnianie wiedzy i informacji na ten temat;
- budowa potencjału ewaluacyjnego wśród instytucji związanych z procesem ewaluacji programu.

Podmiotem wspierającym Jednostkę Ewaluacyjną w procesie ewaluacji jest Grupa Sterująca Ewalacją RPO WK-P 2014-2020⁹ (GSE RPO WK-P 2014-2020). Stałymi członkami GSE RPO WK-P 2014-2020 są pracownicy JE, pracownicy Biura Analiz Funduszy Europejskich, przedstawiciele departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (UMWK-P) oraz przedstawiciele Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020, reprezentujący partnerów społeczno-gospodarczych (przedstawiciele ZIT i WUP) i środowisko naukowe. Rolą GSE RPO WK-P 2014-2020 jest wsparcie JE w zakresie:

- konsultowania planu ewaluacji i jego aktualizacji, sporządzanych przez JE;
- monitorowania procesu realizacji planu ewaluacji;
- proponowania tematów badań ewaluacyjnych;
- tworzenia koncepcji badawczych lub ich elementów;
- konsultowania produktów badań ewaluacyjnych, w tym raportów metodologicznych, raportów końcowych lub raportów cząstkowych;
- pomocy w budowaniu potencjału ewaluacyjnego.

---

⁹ Powołana Uchwałą Nr 32/1085/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 sierpnia 2015 r. z późniejszymi zmianami.

Za organizację i prowadzenie prac GSE RPO WK-P 2014-2020 odpowiada Jednostka Ewaluacyjna.

Znaczącą rolę w procesie ewaluacji przypisano Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P 2014-2020.¹⁰ Zadania KM RPO WK-P 2014-2020 obejmują:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie *Planu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020*¹¹ oraz akceptowanie proponowanych zmian w planie ewaluacji,
- monitorowanie procesu ewaluacji Programu,
- rekomendowanie obszarów, które powinny zostać poddane ewaluacji w ramach Programu,
- zapoznawanie się z wynikami ewaluacji.

Instytucja Zarządzająca przewiduje w okresie programowania 2014-2020 współpracę ze środowiskiem eksperckim i akademickim oraz partnerami społecznymi. Sposób zaangażowania tych środowisk w proces ewaluacji realizuje unijną zasadę partnerstwa. Polega ona w głównej mierze na organizowaniu spotkań, wywiadów oraz paneli ekspertów podczas prowadzonych badań ewaluacyjnych, a także na zapraszaniu tych osób do udziału w pracach GSE RPO WK-P 2014-2020 oraz Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020. Każdorazowo skład osobowy dopasowany jest do tematyki badania w celu zapewnienia odpowiedniej reprezentacji głównych aktorów życia lokalnego i regionalnego. Jednostka Ewaluacyjna po każdym badaniu organizuje spotkania, na które zapraszani są członkowie GSE RPO WK-P 2014-2020, adresaci rekomendacji oraz inne osoby zainteresowane tematyką badania ewaluacyjnego. Na spotkaniach Wykonawcy prezentują wyniki przeprowadzonych ewaluacji, a zaproszone osoby uczestniczą w dyskusji nad rekomendacjami wnosząc swoje uwagi i opinie.

3.2. *Sposób realizacji badań*

W ramach procesu ewaluacji mogą być realizowane ewaluacje wewnętrzne, zewnętrzne i hybrydowe. Ewaluacja wewnętrzna polega na zaangażowaniu w proces ewaluacji własnego potencjału kadrowego, dysponującego odpowiednim doświadczeniem i wiedzą w obszarze podlegającym ewaluacji. Za początek badania ewaluacyjnego przyjmuje się powołanie zespołu badawczego. Zaletą ewaluacji wewnętrznej może być możliwość budowy relacji współpracy zaangażowania zespołu w dążeniu do przyjętego celu. Pewnym zagrożeniem natomiast może być brak obiektywizmu i chęć ukrycia nieprawidłowości, zwłaszcza jeśli nie wyłączymy osób osobiście zainteresowanych badanym obszarem, a także zachwianie równowagi w bieżących pracach jednostki ewaluacyjnej, jeśli nie przewidzimy czasochłonności zadań dla oddelegowanego zespołu badawczego.

Jeśli jednostka ewaluacyjna nie będzie dysponowała odpowiednim potencjałem kadrowym, doświadczeniem i ilością czasu na przeprowadzenie badania, a obszar badawczy będzie szeroki i skomplikowany wówczas należy przeprowadzić ewaluację zewnętrzną. Ewaluacja zewnętrzna polega na zleceniu przeprowadzenia badania ewaluatorom zewnętrznym, po przeprowadzeniu procedury wyboru wykonawcy zgodnie z prawem zamówień publicznych. Przy wyborze wykonawcy należy pamiętać o stosowaniu odpowiednich kryteriów jakościowych, pozwalających na potwierdzenie dotychczasowego doświadczenia

---

¹⁰ Rola KM w zakresie ewaluacji wynika bezpośrednio z zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

¹¹ Zgodnie z art. 114 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. plan ewaluacji przedstawiany jest KM nie później niż rok po przyjęciu Programu.

w prowadzeniu ewaluacji. Zewnętrzni ewaluatorzy najczęściej charakteryzują się doświadczeniem i odpowiednim przygotowaniem metodologicznym, a także wysokim potencjałem organizacyjnym i finansowym. Dodatkowo dają poczucie obiektywizmu w ocenie realizowanych przedsięwzięć. Zagrożeniem dla ewaluacji zewnętrznej może być brak znajomości specyfiki funkcjonowania jednostki zamawiającej i zagadnień poddanych ewaluacji. Ponadto ewaluacja zewnętrzna zazwyczaj generuje wyższe koszty finansowe, co wymaga zaplanowania odpowiedniego budżetu.

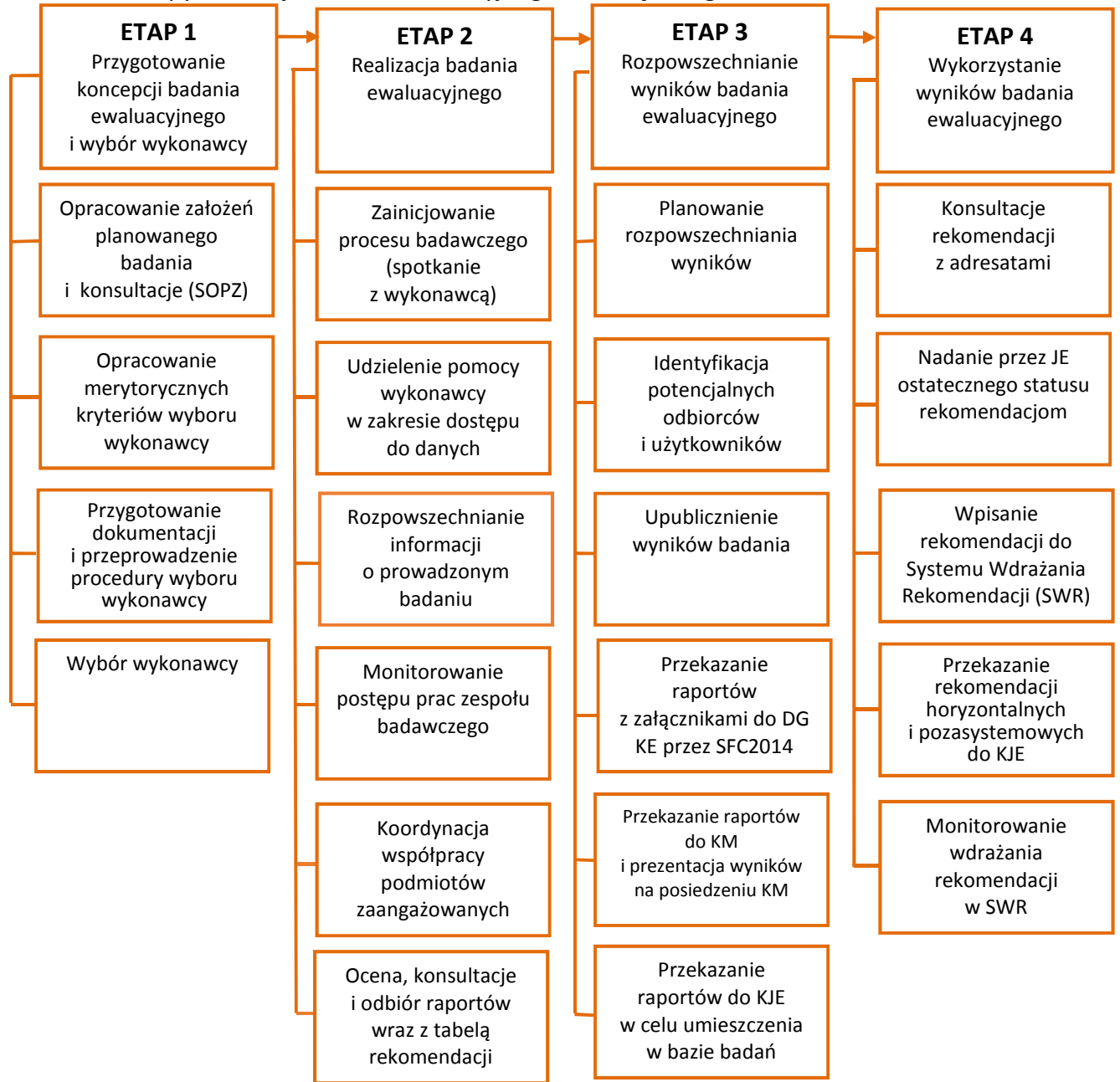
Ważnym elementem realizacji zewnętrznego badania ewaluacyjnego jest dwustronna współpraca wykonawcy z zamawiającym. Jako początek badania ewaluacyjnego uważa się podpisanie umowy z wykonawcą. Dodatkowo dobrą praktyką jest organizacja spotkania inaugurującego badanie, które ma na celu wyjaśnienie i doprecyzowanie zapisów szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, jak i samej oferty złożonej przez wykonawcę. Następnie w toku dalszej współpracy należy monitorować postęp prac zespołu badawczego w ramach zleconego badania poprzez pozyskiwanie od wykonawcy informacji o bieżącym postępie prac. Dobrą praktyką w tym zakresie jest przekazywanie przez wykonawcę cotygodniowych raportów z postępu prac wraz z uwzględnieniem ewentualnych zagrożeń. Istnieje również możliwość organizowania spotkań roboczych, o ile zachodzi taka potrzeba. Zarówno wykonawca, jak i zamawiający muszą wywiązywać się z zapisów umowy i w sposób terminowy przekazywać poszczególne elementy, tj. bazy danych na potrzeby realizacji badania oraz wypracowane w ramach badania raporty: metodologiczny, ewentualne raporty cząstkowe oraz raport końcowy. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 raport końcowy powinien zawierać:

- spis treści,
- streszczenie raportu – przygotowane w języku polskim i w języku angielskim,
- wprowadzenie,
- opis zastosowanej metodologii oraz źródeł informacji wykorzystywanych w badaniu,
- opis wyników ewaluacji,
- wnioski i rekomendacje,
- oraz aneksy z bazami danych opracowanych w ramach ewaluacji.

Ponadto w zależności od charakteru badania raport powinien zawierać ocenę poniesionych kosztów i uzyskanych korzyści oraz zarys celów i oczekiwanych rezultatów. Odbiór raportu końcowego jest uznawany za termin zakończenia badania. W przypadku ewaluacji zewnętrznej realizacja badania podzielona jest na kilka etapów przedstawionych na schemacie nr 3.

Schemat 3. Etapy realizacji badania ewaluacyjnego - zewnętrznego

Ponadto istnieje możliwość przeprowadzenia ewaluacji hybrydowej polegającej na występowaniu elementów z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Podmiotami uczestniczącymi w ewaluacji hybrydowej są członkowie zespołu badawczego wyłonionego w ramach IZ RPO WK-P oraz ewaluatorzy zewnętrzni zaangażowani do wykonania wybranych zadań.

W procesie realizacji badań szczególną rolę odgrywa metodologia zastosowana do poszczególnych ewaluacji.¹² W okresie programowania 2014–2020 KE rekomenduje szersze zastosowanie badań ewaluacyjnych ukierunkowanych na analizę wpływu interwencji publicznej na dobrobyt obywateli UE w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym (ang. *impact evaluation*). Najczęściej jest wówczas stosowane podejście kontrfaktyczne. Jest to istotna zmiana w stosunku do dotychczasowego modelu opartego głównie na ocenie aspektów związanych z procesem wdrażania programów wsparcia (ang. *implementation evaluation*)¹³.

KE kładzie przy tym nacisk na stosowanie ewaluacji oddziaływania opartych na teorii. Podejście to zakłada, że ewaluacja obejmuje zarówno pytania dotyczące procesu, jak i wielkości uzyskanych efektów. Trafność danej polityki jest uwydatniona, jeśli badanie nie ograniczy się tylko do wskazania, czy oceniana interwencja wywarła zamierzony wpływ, ale odpowie również na pytanie, dlaczego miało – albo dlaczego nie miało – to miejsca¹⁴. Typowymi metodami stosowanymi w ewaluacji oddziaływania opartych na teorii są: *desk research*, analiza danych gromadzonych przez organy administracji rządowej, studia przypadku, wywiady, badania kwestionariuszowe, a także inne badania jakościowe i ilościowe, które dostarczą kompleksowych informacji pozwalających zbadać logikę interwencji programu i odtworzyć jego „teorię”.

Nowym wyzwaniem dla ewaluatorów będzie ocena oddziaływania zintegrowanych programów, tj. ewaluacja tego jak poszczególne komponenty programu na siebie oddziałują, w tym wzajemnie wzmacniają osiągnięte w danym obszarze efekty.

Poniżej zaprezentowano główne techniki badawcze rekomendowane do wykorzystania w badaniach ewaluacyjnych planowanych w ramach ewaluacji RPO WK-P 2014-2020.

Przy zaprezentowanych technikach wskazano, w których typach badań ewaluacyjnych mogą znaleźć zastosowanie, a także wykorzystania jakich danych wymagają.

Ewaluacja oddziaływania w oparciu o scenariusze kontrfaktyczne

Zasadniczą ideą metod kontrfaktycznych jest hipotetyczna rekonstrukcja sytuacji, jaka miałaby miejsce, gdyby danej interwencji nie było. Jako że programów rozwoju regionalnego nie da się odtwarzać w warunkach kontrolowanych, jak eksperymenty fizyczne czy chemiczne, jedynym sposobem znalezienia przybliżonej sytuacji jest ustanowienie grup kontrolnych. Przykładowo, dla programu wspierającego zakładanie nowych przedsiębiorstw ważne będzie skonstruowanie podmiotów otrzymujących środki publiczne z grupą przedsiębiorstw działających bez takiego wsparcia. Istnieje kilka technik tworzenia grup kontrolnych, np.: losowa (randomizowana), „różnica w różnicy”, metoda dopasowania.

---

¹² Fragment zaczerpnięty z „Ewaluacji ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego”, konsorcjum Agrotec, Polska Sp. z o.o. i Ecorys Polska Sp. z o.o., 2013 aneks 11.1. Wstępna koncepcja procesu ewaluacji K-P RPO 2014-2020.

¹³ Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations*, October 2013.

¹⁴ White H., *Ocena oddziaływania oparta na teorii: zasady i praktyka* [w:] Haber A, Trzciński R., *Ocena wpływu i prognozowanie efektów w badaniach ewaluacyjnych*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011, s. 65.

W celu skutecznego korzystania z metod kontrfaktycznych niezbędny jest szeroki dostęp do baz danych potrzebnych do konstruowania grup kontrolnych i badawczych.

Analiza danych zastanych

Desk research polega na wykorzystaniu w ewaluacji dostępnych danych wtórnych, takich jak publikacje, raporty, biuletyny, bazy danych, katalogi, informacje dostępne na stronach internetowych itp. Przed wykorzystaniem danych w badaniu są one analizowane pod kątem wiarygodności, rzetelności i aktualności. Analiza danych zastanych jest użyteczna ze względu na wysoki stopień obiektywizmu oraz możliwość wykorzystania zebranych informacji na potrzeby procedur badawczych realizowanych w kolejnych etapach badania.

W ramach zaplanowanych ewaluacji szczególnie duże znaczenie będzie miała metaewaluacja, czyli analiza wyników wszystkich dotychczas przeprowadzanych ewaluacji (*ex ante*, *on-going*, w tym *mid-term* i *ex post*), z wybranego obszaru, odnoszących się zarówno do obecnego, jak i poprzednich okresów programowania. Wskazuje się, że wyniki metaewaluacji powinny być prezentowane w układzie zgodnym ze strukturą/logiką strategii Europa 2020 (w szczególności na użytek KE).

Badania ilościowe

Badania ilościowe (CATI, CAWI, CAPI, PAPI) powinny objąć w szczególności beneficjentów programu. Pozwolą ocenić czy program właściwie odpowiedział na potrzeby grupy, do której adresowano wsparcie. Analizie podlegać będzie wpływ interwencji na sytuację beneficjentów, w tym osiągnięte dzięki wsparciu korzyści. Szerokie zastosowanie w ramach tych badań znajdą metody kontrfaktyczne – aby lepiej ocenić wpływ interwencji na beneficjentów analizą zostanie objęta również sytuacja podmiotów z grupy kontrolnej czyli zbiorowości, której nie objęto wsparciem.

Wywiady indywidualne i fokusowe

Wywiady indywidualne (IDI) przyjmują formę pogłębionych rozmów przeprowadzanych z pojedynczymi osobami reprezentującymi różne środowiska interesariuszy programu (przedstawiciele administracji, beneficjenci, ostateczni odbiorcy wspartych projektów). Wywiady fokusowe (FGI) to metoda badań jakościowych polegająca na przeprowadzeniu przez moderatora dyskusji wśród grupy fokusowej na podstawie wcześniej opracowanego scenariusza. Jako metoda interaktywna pozwoli na ujawnienie tych aspektów eksplorowanego zagadnienia, które mają mniejszą szansę pojawić się podczas IDI. Na badania fokusowe będą zapraszani różni interesariusze programu po to, by zgromadzić informacje pozwalające „naświetlić” wybrane problemy z różnych punktów widzenia. Wywiady fokusowe zwiększają charakter partycypacyjny ewaluacji – zaangażowanie partnerów z różnych środowisk zwiększy wiarygodność i obiektywność wniosków z badania.

Obserwacja uczestnicząca

Obserwacja uczestnicząca stosowana jest w celu lepszego zrozumienia badanego zagadnienia, poprzez przebywanie ewaluatora w rzeczywistych sytuacjach, np. obserwację procesu programowania, podejmowania decyzji, aplikowania o wsparcie (w takim zakresie, jak to będzie uzasadnione i możliwe).

Metoda delficka

Metoda delficka polega na przeprowadzeniu serii badań kwestionariuszowych przesyłanych do grupy ekspertów. Eksperti wybierani do badania będą się specjalizować w dziedzinach obejmujących obszary wsparcia w ramach programu. Zwykle wyniki pierwszej rundy badania stanowią źródło i podstawy do kolejnej rundy. Na odpowiedzi ekspertów udzielone w etapie drugim i każdym następnym mają wpływ opinie ekspertów udzielone w poprzedzających je rundach badania. Kwestionariusze do badania delfickiego są budowane tak, by zachęcić respondentów do wyrażania własnej opinii na przedstawione zagadnienia oraz by umożliwić im późniejszą weryfikację swojego stanowiska w oparciu o zapoznanie się z opiniami innych uczestników badania.

Panel ekspertów

Panel ekspertów to specjalnie powołana na rzecz ewaluacji grupa robocza, w skład której najczęściej wchodzi niezależni eksperci specjalizujący się w dziedzinach objętych wsparciem w ramach programu. Paneliści mają za zadanie syntezować informacje pozyskane w ramach różnych etapów badania ewaluacyjnego, analizować je z różnych punktów widzenia oraz wspomagać proces formułowania końcowych wniosków.

Analiza kosztów i korzyści

Analiza kosztów i korzyści (CBA) to metoda oceny efektywności interwencji publicznej w obszarze objętym wsparciem. Celem analizy CBA jest wskazanie, czy wsparte projekty są pożądane z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu biorąc pod uwagę całość przewidywanych korzyści i kosztów z nim związanych, z uwzględnieniem kosztów zewnętrznych (np. środowiskowych, społecznych). Wszystkie korzyści i koszty są wyrażane w jednostkach finansowych, z uwzględnieniem zmiany w czasie (wartość bieżąca netto).

Analiza kosztów-efektywności

Analiza kosztów-efektywności (CEA) to metoda, która pozwala ocenić efektywność projektu wobec realizacji założonych przed nim celów. Jej zastosowanie polega na identyfikacji alternatywnych projektów ukierunkowanych na realizację tych samych celów a następnie ocenie, która z alternatyw maksymalizuje osiągnięte korzyści w stosunku do poniesionych kosztów. Cele projektów wyrażane są w jednostkach niepieniężnych (np. spadek zachorowalności po interwencji w sektorze zdrowotnym).

Modele makroekonomiczne

Model makroekonomiczny jest uproszczonym zapisem funkcjonowania gospodarki opisanym za pomocą równań matematycznych. Pozwala uzyskać prognozy gospodarcze i szacować wpływ określonych działań na sytuację społeczno-gospodarczą regionu. Modele makroekonomiczne dają możliwość symulowania sytuacji kontrfaktycznych, dzięki czemu można wyliczyć efekt netto analizowanej interwencji publicznej.

Benchmarking

Benchmarking to ocena efektów projektu w odniesieniu do innych działań uznanych za udane lub wzorcowe. Dzięki porównaniu możliwa jest identyfikacja silnych i słabych stron projektu, czynników wpływających na przebieg procesów oraz wypracowanie nowych, lepszych rozwiązań na rozpoznane problemy.

Studium przypadku

Studium przypadku (ang. *case study*) to pogłębiony opis działania interwencji publicznej w praktyce. W zależności od przedmiotu badania, może dotyczyć pojedynczej osoby, organizacji, przedsięwzięcia, sposobu podejmowania decyzji itp. Opracowanie jest syntezą jakościowych i ilościowych danych zebranych w ramach różnych etapów prac badawczych. Do opracowania studium przypadku selekcjonuje się zjawiska, które mają zaprezentować tzw. „dobre praktyki”, czyli szczególnie efektywne działania lub „złe praktyki”, czyli takie działania, których ze względu na negatywne skutki nie powinno się w przyszłości stosować.

3.3. Sposoby zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji

W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji zostaną wprowadzone poniższe działania/praktyki:

- 1) Działania w zakresie planowania i realizacji badania ewaluacyjnego**
  - zdefiniowanie potrzeb w zakresie dostępu do danych niezbędnych do realizacji procesu ewaluacji w fazie planowania poszczególnych badań ewaluacyjnych – precyzyjne zdefiniowanie potrzeb w zakresie dostępu do danych w każdym planowanym badaniu ewaluacyjnym pozwoli na podjęcie z odpowiednim wyprzedzeniem działań na rzecz ich pozyskania, w tym:
    - ✓ identyfikację istniejących źródeł, z których można pozyskać wskazane dane;
    - ✓ zdefiniowanie zakresu danych, które muszą być na bieżąco gromadzone od podmiotów uczestniczących w programie;
    - ✓ określenie danych, które będą musiały zostać pozyskane w ramach badań pierwotnych;
  - współpraca z Biurem Analiz Funduszy Europejskich pozwoli wzmocnić merytorycznie metodologię planowanych badań ewaluacyjnych, wesprze proces definiowania potrzeb w zakresie dostępu do danych, a także identyfikację dostępnych źródeł;
  - aktywna współpraca z ewaluatorem – aktywna współpraca z ewaluatorem oparta na przeprowadzaniu bieżących konsultacji w zakresie metodologii i przebiegu procesu badawczego, a także możliwie największym wsparciu w zakresie dostarczania danych niezbędnych do realizacji wysokiej jakości badania ewaluacyjnego.
- 2) Działania na etapie gromadzenia danych niezbędnych do ewaluacji**
  - system SL 2014 – powinien dostarczyć podstawowych, a zarazem niezbędnych informacji o realizowanych projektach i beneficjentach RPO WK-P 2014-2020;
  - współpraca z jednostkami zaangażowanymi w realizację programu – korzystanie z baz danych, nie ujętych w ramach SL 2014;
  - współpraca z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy – wsparcie pozyskiwania danych dla procesu ewaluacji;
  - bieżący monitoring procesów ewaluacji realizowanych na poziomie krajowym – gromadzenie informacji na temat badań ewaluacyjnych realizowanych na poziomie krajowym, dostarczy wiedzy na temat nowych źródeł danych możliwych do wykorzystania w ramach badań ewaluacyjnych realizowanych na poziomie regionu.

3.4. Strategia rozpowszechniania i wykorzystania wyników procesu ewaluacji

W ramach realizacji RPO WK-P 2014-2020 planuje się podjęcie działań mających na celu rozpowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych. Według Art. 54 CPR wszystkie raporty z badań ewaluacyjnych muszą zostać upublicznione, dlatego należy podjąć odpowiednie działania na rzecz ich upowszechnienia. Każdy raport powinien zawierać streszczenie w języku polskim i angielskim. Jednocześnie, streszczenie raportu nie powinno przedstawiać jedynie wyników badania, ale również syntetyczny opis najważniejszych rekomendacji, a także powinien zawierać przynajmniej akapit lub dwa na temat zastosowanego przez ewaluatora warsztatu / podejścia badawczego, gdyż jego celem powinno być również promowanie wiedzy o metodach / technikach badawczych, jakie zostały wykorzystane w badaniu.

W latach 2007-2013 rozpowszechnienie wiedzy i informacji na temat ewaluacji RPO WK-P było realizowane poprzez takie działania jak: organizacja konferencji tematycznych oraz spotkań po realizacji badań ewaluacyjnych, moderowanie strony poświęconej ewaluacji, organizacja oraz udział w różnych inicjatywach powiązanych z realizacją procesu ewaluacji w regionie i kraju (m.in. konferencje, spotkania, szkolenia). W związku z rekomendowanym przez KE zwiększeniem wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych w procesie programowania i wdrażania programów operacyjnych, w nowym okresie programowania planuje się zwiększenie skali działań upowszechniających wyniki ewaluacji.

W wytycznych KE wskazuje się, że proces ewaluacji powinien być już od samego początku ukierunkowany na odbiorcę¹⁵. Konieczne jest podjęcie działań zorientowanych nie tylko na dostosowanie zakresu realizowanych badań do potrzeb odbiorców, ale również przekazanie zdobytej wiedzy we właściwej formie. Działania na rzecz komunikacji (upowszechnienia) wyników ewaluacji będą kierowane do grup odbiorców zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tab. 4 Odbiorcy działań na rzecz upowszechnienia wyników ewaluacji

Symbol	Grupa	Opis
P	Osoby zaangażowane w programowanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WK-P 2014-2020	Osoby podejmujące strategiczne decyzje w zakresie programowania i wdrażania interwencji publicznej w ramach programu, a także członkowie KM RPO WK-P 2014-2020 oraz przedstawiciele KE.
R	Przedstawiciele instytucji publicznych, będących adresatami rekomendacji	Przedstawiciele instytucji publicznych, do których odnoszą się rekomendacje sformułowane w ramach badań ewaluacyjnych.
B	Beneficjenci i potencjalni beneficjenci	Przedstawiciele instytucji realizujących przedsięwzięcia wsparte w ramach programu.
O	Ostateczni odbiorcy projektów	Osoby niekorzystające bezpośrednio ze wsparcia w ramach programu, ale korzystające z efektów realizacji wspieranych przedsięwzięć.
E	Ewaluatorzy zewnętrzni, konsultanci	Pracownicy instytucji profesjonalnie zajmujących się przeprowadzaniem ewaluacji.
A	Analitycy, badacze, środowisko naukowe	Przedstawiciele sektora naukowego specjalizujący się w szczególności w zagadnieniach związanych z polityką regionalną, a także w dziedzinach będących obszarami wsparcia w ramach programu.
S	Społeczeństwo	Spółeczność regionalna, w tym w szczególności osoby, którym brak lub posiadające ograniczoną wiedzę na temat zagadnień ewaluacji.

¹⁵ Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation, European Regional Development Fund and Cohesion Fund - Concepts and Recommendations*, October 2013, s. 16.

Tab. 5 Sposoby komunikacji (upowszechnienia) wyników ewaluacji

Kanały komunikacji	Opis	Adresaci	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Upublicznianie wyników badania zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020, Sekcja 3.3.2¹⁶	JE wypełniając obowiązek upublicznienia przekazuje raporty z badań ewaluacyjnych: - do Komisji Europejskiej za pomocą systemu SFC2014, - do KM RPO WK-P 2014-2020, - oraz do KJE, która umieszcza raport w Bazie Badań Ewaluacyjnych.	P, R, B, O, E, A, S	x	x	x	x	x	x	x	x
Organizacja spotkań prezentujących wyniki badań ewaluacyjnych¹⁷	Spotkania informacyjne, podczas których będą przedstawiane kluczowe wyniki badań ewaluacyjnych.	P, R, B, O, E, A, S	X	x	x	x	x	x	x	x
Organizacja konferencji tematycznych dotyczących ewaluacji	Konferencje tematyczne, na których poruszane będą wybrane aspekty ewaluacji polityk publicznych i programów wsparcia w innych regionach, Polsce i Europie; następnie opracowywanie i udostępnianie materiałów konferencyjnych i pokonferencyjnych upowszechniających proces ewaluacji i wyniki badań.	P, R, B, O, E, A, S		x			x			x
Szkolenia dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów	Organizacja szkoleń z zakresu ewaluacji dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, w celu zwiększenia ich świadomości, wiedzy i poziomu zainteresowania udziałem w ewaluacjach polityk prorozwojowych realizowanych w regionie.	B		x			x	x		
Spotkania z osobami mającymi wpływ na programowanie i wdrażanie RPO WK-P 2014-2020 (możliwa również inna forma przekazania informacji o kluczowych wynikach ewaluacji)	Bieżące przekazywanie informacji na temat wyników badań ewaluacyjnych decydentom usprawni proces wdrażania rekomendacji odnoszących się do kształtu interwencji publicznej w ramach programu (wyniki ewaluacji - zidentyfikowane problemy - działanie).	P	x	x	x	x	x	x	x	x
Publikacje książkowe, newsletterów, broszur i innych materiałów informacyjnych prezentujących kluczowe dane z badań ewaluacyjnych	Prezentacja kluczowych danych pochodzących z badań ewaluacyjnych w przystępnych dla odbiorców, atrakcyjnych wizualnie formach np. infografik udostępnianych na stronie programu, dokumenty typu „factsheet”, newsletterów, ulotek itp.; materiały ukierunkowane na prezentowanie efektów zrealizowanej pomocy publicznej.	R, B, O, E, A, S	x	x	x	x	x	x	x	x

¹⁶ na bieżąco po zakończeniu badania.

¹⁷ na bieżąco po zakończeniu badania.

Współpraca z biurem prasowym UM WK-P w zakresie upowszechnienia wyników ewaluacji	Przekazywanie informacji na temat wyników badań ewaluacyjnych za pośrednictwem biura prasowego do różnych kanałów medialnych, lokalnych gazet, radia czy telewizji.	P, R, B, O, E, A, S	x	x	x	x	x	x	x	x
Rozwój podstrony poświęconej ewaluacji na stronie internetowej RPO WK-P 2014-2020	Podstrona zawierająca aktualne informacje na temat procesu ewaluacji programu, w tym bieżących działań Jednostki Ewaluacyjnej, plan ewaluacji, publikacja raportów końcowych z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych, jak i publikacji o charakterze edukacyjnym itp.	P, R, B, O, E, A, S	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: opracowano na podstawie „Ewaluacji ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego”, konsorcjum Agrotec, Polska Sp. z o.o. i Ecorys Polska Sp. z o.o., 2013 aneks 11.1. Wstępna koncepcja procesu ewaluacji K-P RPO 2014-2020; Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 z 10 października 2018 roku.

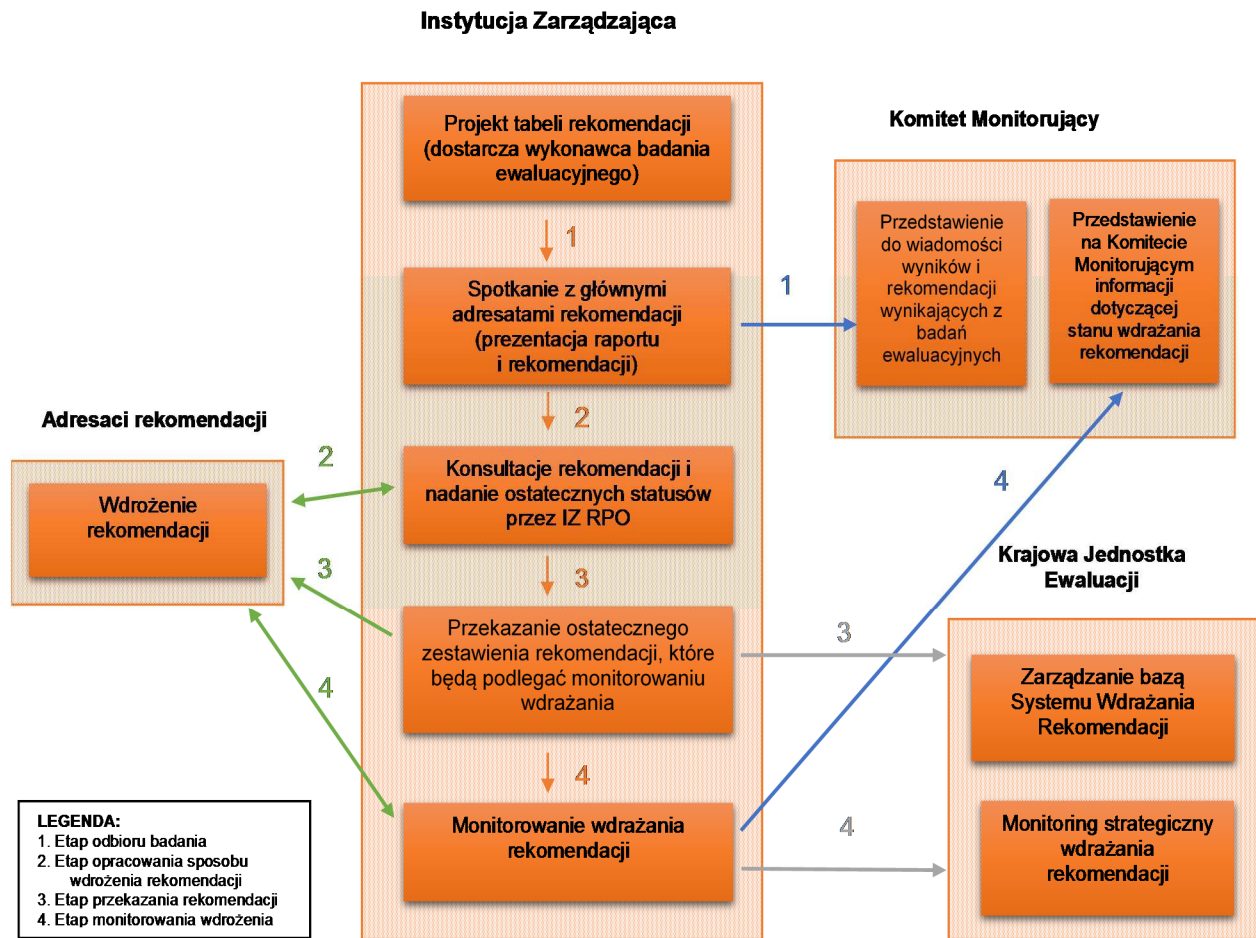
Proces wykorzystania wyników ewaluacji realizowany będzie zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020*. Kluczowymi podmiotami na poziomie RPO WK-P 2014-2020 w ramach Systemu Wdrażania Rekomendacji (SWR) są:

- IZ RPO WK-P, która posiada uprawnienia do podjęcia ostatecznej decyzji o nadaniu statusu rekomendacjom programowym dotyczącym programu, jest także odpowiedzialna za wdrożenie lub inicjowanie procesu wdrożenia rekomendacji, koordynację współpracy pomiędzy ewaluatorem a adresatami rekomendacji oraz monitorowanie stanu wdrożenia rekomendacji programowych. Ponadto IZ RPO WK-P przekazuje do KJE propozycje rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych, a także opiniuje rekomendacje horyzontalne i pozasystemowe opracowane przez inne jednostki, a dotyczące programu pozostającego w obszarze kompetencji danej IZ;
- KM RPO WK-P 2014-2020, który zapoznaje się z wynikami badań ewaluacyjnych, monitoruje ich wykorzystanie, nie opiniuje jednak wydanych rekomendacji;
- KJE, odpowiedzialna za zarządzanie bazą SWR i monitoring strategiczny wdrażania rekomendacji, przekazywanie zatwierdzonych rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych do adresatów, inicjowanie procesu ich wdrożenia, koordynację współpracy pomiędzy ewaluatorem a adresatami rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych oraz udostępnianie zainteresowanym informacji zebranych w ramach systemu;
- wykonawca badania – ewaluator zewnętrzny lub wewnętrzny odpowiedzialny za przygotowanie projektu rekomendacji oraz biorący udział w procesie ich konsultowania;
- adresaci rekomendacji – podmioty odpowiedzialne za bezpośrednie wdrożenie rekomendacji. Adresaci rekomendacji są wstępnie identyfikowani przez wykonawcę ewaluacji we współpracy z zamawiającym.

Rekomendacje z badań ewaluacyjnych IZ RPO WK-P wpisuje do bazy informatycznej SWR w terminie 60 dni po ich zatwierdzeniu. Po przekazaniu informacji na temat wdrożenia danej rekomendacji przez jej adresata IZ RPO WK-P aktualizuje status rekomendacji w bazie SWR.

Schemat 4. Proces zarządzania i wdrażania rekomendacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020.

3.5. Budowa potencjału ewaluacyjnego

Zgodnie z Art. 54 CRP państwa członkowskie mają obowiązek zapewnienia właściwego potencjału przeprowadzenia oceny.

Według komisyjnego podręcznika metodologicznego EVALSED, budowa potencjału ewaluacyjnego zachodzi na wielu poziomach, w tym: indywidualnym (rozwój odpowiednich kompetencji i umiejętności), organizacyjnym (projektowanie odpowiednich struktur organizacyjnych i zarządzanie nimi), interorganizacyjnym (wzmacnianie relacji między instytucjami publicznymi i prywatnymi, sieci współpracy, procedury, partnerstwa), a także ogólnym społecznym (budowa świadomości społeczeństwa w zakresie ewaluacji)¹⁸.

Wieloaspektowość potencjału ewaluacyjnego sprawia, że katalog możliwych do podjęcia działań w kierunku jego rozwoju jest bardzo szeroki. Co więcej, są to najczęściej działania długoterminowe, a czasem i nieokreślone w czasie. Czyni to proces budowania potencjału ewaluacyjnego długotrwałym, a wręcz nieskończonym¹⁹ - jest stałym procesem „uczenia się” i doskonalenia.

W latach 2007-2013 podjęto szereg działań związanych z budowaniem potencjału ewaluacyjnego w regionie. Utrzymywano współpracę z kluczowymi krajowymi i regionalnymi instytucjami uczestniczącymi w procesie ewaluacji (Instytucja Koordynująca, KJE), dbano o upowszechnienie wyników ewaluacji (konferencje, podstrona poświęcona programowi, szkolenia dla pracowników IZ i zainteresowanych tematyką beneficjentów), realizowano działania na rzecz skutecznego planowania i monitorowania realizacji procesu ewaluacji oraz wdrażania rekomendacji w regionie. W celu zwiększania kompetencji w zakresie metodologii badań ewaluacyjnych, pracownicy IZ RPO WK-P brali czynny udział w pracach prowadzonych przez KJE.

Okres programowania 2014-2020 przynosi nowe wyzwania w zakresie dalszego rozwoju potencjału ewaluacyjnego regionu. Wytyczne komisyjne²⁰ wskazują na konieczność m.in. podjęcia działań na rzecz pobudzenia popytu na badania ewaluacyjne, jak i podaży instytucji, które mogłyby je realizować. Wskazuje się również na potrzebę działań w zakresie rozszerzenia praktyk ewaluacyjnych w regionie (np. na poziomie innych instytucji), jak i lepszej integracji ewaluacji z procesami programowania i zarządzania programami wsparcia. Biorąc pod uwagę powyższe zalecenia, jak i dotychczasowe doświadczenia regionu w zakresie budowania potencjału ewaluacyjnego, działania podejmowane w latach 2014-2020 będą ukierunkowane na realizację sześciu głównych celów:

- 1) Zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych i rozwiązań organizacyjnych dla skutecznej realizacji procesu ewaluacji**
  - inicjatywy mające na celu zwiększenie wiedzy i kompetencji pracowników JE i innych uczestników zaangażowanych w proces ewaluacji (patrz Załącznik nr 2) – szkolenia, warsztaty, konferencje oraz inne przedsięwzięcia zwiększające zdolność zespołu do skutecznej i efektywnej realizacji swoich zadań, w szczególności w kontekście zwiększania wiedzy na temat metodologii badań ewaluacyjnych;
  - zachowanie niezależności jednostki ewaluacyjnej – niezależna funkcjonalnie JE realizująca badania wewnętrzne i zlecająca ewaluacje na zewnątrz;

---

¹⁸ EVALSED: *The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013, s. 62.

¹⁹ ESTEP: *Developing Evaluation Capacity – final report; on the framework to analyse the development of evaluation capacity in the EU Member States – A study for the Commission*, 2nd edition, September 2007, s. 23.

²⁰ EVALSED: *The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013, s. 63-70.

- współpraca w ramach Grupy Sterującej Ewaluacją – platforma współpracy pomiędzy kluczowymi interesariuszami programu zapewniająca stały przepływ informacji i wiedzy w zakresie działań realizowanych w ramach ewaluowanych programów operacyjnych oraz priorytetowych działań publicznych podejmowanych w regionie;
  - współpraca z jednostkami ewaluacyjnymi innych programów operacyjnych – utrzymywanie współpracy z przedstawicielami regionalnych i krajowych jednostek ewaluacyjnych umożliwiające stałą wymianę pomysłów i doświadczeń z zakresu realizacji badań ewaluacyjnych pod kątem ich późniejszego wdrożenia w województwie.
- 2) Organizacja i koordynacja procesu ewaluacji**
- wsparcie ze strony Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020 – współpraca z KM RPO WK-P 2014-2020 zwiększy jakość realizacji badań ewaluacyjnych, dzięki m.in. bieżącej analizie postępów w realizacji planów i wyników badań ewaluacyjnych, jak również monitoringowi realizacji zasad partnerstwa w procesie ewaluacji;
  - współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji – współpraca dotyczyć będzie zarówno aspektów organizacyjnych i technicznych związanych z realizacją procesu ewaluacji w regionie, jak i kwestii merytorycznych (m.in. konsultacji planów ewaluacji, przygotowania zaleceń do badań horyzontalnych).
- 3) Współpraca z najważniejszymi podmiotami publicznymi biorącymi udział w realizacji polityk rozwoju – system współpracy i przepływu informacji między instytucjami zaangażowanymi w procesy monitorowania i ewaluacji działań prorozwojowych na poziomie kraju i w regionach (charakter współpracy i podmiot w zależności od tematyki badania).**
- 4) Pobudzanie popytu na badania ewaluacyjne w regionie**
- uspołeczniony proces planowania procesu ewaluacji – przygotowanie i aktualizowanie planu ewaluacji w drodze konsultacji wewnętrznych (jednostki IZ RPO WK-P zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programu) i zewnętrznych, tj. z partnerami społeczno-gospodarczymi, które pozwolą na lepsze dostosowanie planów badań ewaluacyjnych do istniejącego zapotrzebowania w regionie (zasada partnerstwa);
  - zwiększenie zaangażowania pracowników IZ RPO WK-P w proces planowania badań ewaluacyjnych – bieżące angażowanie w programowanie procesu ewaluacji pracowników IZ RPO WK-P w celu lepszego dostosowania zakresu projektów badawczych do rzeczywistych potrzeb decydentów i innych osób zaangażowanych w realizację programu.
- 5) Pobudzanie podaży i zapewnienie wysokiej jakości badań ewaluacyjnych**
- współpraca z ośrodkami akademickimi oraz eksperckimi – zwiększanie zainteresowania zagadnieniami ewaluacji oraz współpraca ze środowiskiem naukowym przy planowaniu projektów badawczych zwiększy szansę na uzyskanie kompletnych i poprawnych wyników badań ewaluacyjnych; opinie ekspertów będą pomocne m.in. przy opracowywaniu metodologii planowanych badań ewaluacyjnych;
  - dbałość o wysoką jakość merytoryczną treści zamówień na badania ewaluacyjne – precyzyjne i zrozumiałe zdefiniowanie swoich oczekiwań wobec badania ewaluacyjnego w zamówieniu, zarówno jego zakresu, jak i proponowanych narzędzi metodologicznych zwiększy szansę na zrealizowanie wysokiej jakości badania przez zewnętrznego ewaluatora;

- aktywna współpraca w realizacji ewaluacji zewnętrznych – wsparcie merytoryczne realizowanych badań przez pracowników jednostki ewaluacyjnej (poprzez konsultowanie m.in. zakresu badania, narzędzi badawczych, metod analizy danych), pomoże lepiej ukierunkować proces badawczy na osiągnięcie celów stawianych przed ewaluacją.
- 6) Lepsze wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w procesie zarządzania i wdrażania programu
- monitorowanie stanu wdrażania rekomendacji – monitoring procesu wprowadzania nowych rozwiązań w instytucjach publicznych zmobilizuje ich przedstawicieli do systematycznej pracy i pozwoli na bieżące rozwiązywanie pojawiających się problemów;
  - spotkania robocze ewaluatorów oraz przedstawicieli instytucji, których dotyczą rekomendacje - spotkania robocze będą miały na celu wspólne przedyskutowanie wyników ewaluacji oraz zaplanowanie procesu wdrażania rekomendacji.

3.6. Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji

Art. 54 ust. 3 CPR stanowi, że ewaluacje przeprowadzają eksperci wewnętrzni lub zewnętrzni, którzy są funkcjonalnie niezależni od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu.

Przez funkcjonalną niezależność rozumie się zapewnienie takiego przebiegu procesu ewaluacji, aby był on realizowany w sposób obiektywny i niezależny od podmiotów instytucjonalnych odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie danej interwencji. Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji będzie spełniona w ramach RPO WK-P 2014-2020 głównie poprzez zlecenie badań ewaluacyjnych podmiotom badawczym oraz ekspertom zewnętrznym. Funkcjonalna niezależność będzie również zapewniona dzięki właściwemu zaplanowaniu roli i miejsca JE w strukturze instytucjonalnej urzędu. JE pełni bowiem zadania niezależnie od departamentów/wydziałów odpowiedzialnych za wdrażanie i zarządzanie RPO WK-P 2014-2020, co w przypadku prowadzenia ewaluacji wewnętrznych jest niezbędne dla zachowania obiektywizmu wyników badań.

3.7. Zasoby niezbędne do realizacji planu ewaluacji

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 50 CPR Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest do corocznego raportowania najważniejszych wyników ewaluacji i postępów z realizacji planu ewaluacji Programu, w tym wdrożonych rekomendacji, należy zapewnić odpowiednie zasoby kadrowe JE, która będzie realizowała wszystkie zadania związane z procesem ewaluacji w perspektywie 2014-2020. Obecnie JE składa się z 5 etatów. W większości pracownicy posiadają doświadczenie w przeprowadzaniu badań ewaluacyjnych z perspektywy 2007-2013. Wszyscy uczestniczyli w różnego typu szkoleniach z zakresu ewaluacji. Kadra zarządzająca JE ma wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu badań ewaluacyjnych, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych, a także w tworzeniu potencjału ewaluacyjnego poprzez m.in. organizację międzyregionalnych konferencji z niniejszej tematyki. Wsparciem merytorycznym dla jednostki ewaluacyjnej jest GSE RPO WK-P 2014-2020, w skład której wchodzi przedstawiciele IZ/IP, KM RPO WK-P 2014-2020 oraz eksperci dziedzinowi. Dodatkowo rola wspierania ewaluacji oraz monitorowania RPO WK-P 2014-2020 została powierzona Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P 2014-2020, co zostało szerzej opisane w podrozdziale 3.1 Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji. W celu zapewnienia sprawnego prowadzenia procesu ewaluacji przewiduje się realizację

szeregu szkoleń dla pracowników JE oraz innych jednostek zaangażowanych w realizację RPO WK-P 2014-2020, zgodnie z planem szkoleń w zakresie ewaluacji. Z uwagi na zróżnicowany poziom wiedzy i doświadczenia pracowników JE, a także zmiany zachodzące w obszarze ewaluacji, tematyka szkoleń powinna zawsze obejmować aktualne potrzeby. Plan szkoleń powinien być skonsultowany z grupą odbiorców i modyfikowany zgodnie ze zgłaszanym przez nich zapotrzebowaniem. Szkolenia mogą być organizowane przez jednostkę ewaluacyjną we własnym zakresie, zlecane na zewnątrz lub zgłaszane do planów szkoleń organizowanych przez IZ RPO WK-P (UMWK-P).

Tab. 6 Plan szkoleń w zakresie ewaluacji

Lp.	Tytuł/Temat szkolenia	Opis/Cel główny	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Ewaluacja Programu w perspektywie 2014-2020 -źródła danych i ich wykorzystanie w ewaluacji, w szczególności w badaniach z zastosowaniem metod kontrfaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie kompetencji w zakresie metodologii ewaluacji pod kątem zwiększenia jakości planowanych badań ewaluacyjnych oraz dostosowaniu ich do zaleceń UE na okres programowania 2014-2020; – zwiększenie wiedzy na temat możliwości wykorzystania zdedyfikowanych źródeł do ewaluacji programu; – identyfikacja źródeł danych wykorzystywanych do realizacji badań kontrfaktycznych; 	x						
2.	Prawo zamówień publicznych w procesie organizacji ewaluacji	<ul style="list-style-type: none"> – wypracowanie standardów w zakresie projektowania badań ewaluacyjnych, opracowywania SIWZ i SOPZ m.in. dobór kryteriów wyboru ewaluatora; 		x					
3.	Praktyczne relacje pomiędzy monitoringiem a ewaluacją	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskanie wiedzy z zakresu efektywnego wykorzystania danych zdobytych w ramach monitoringu dla celów ewaluacyjnych: zarówno w kontekście planowania ewaluacji, jak i ich przeprowadzania; 			x				
4.	Wykorzystanie wyników i wniosków z badania ewaluacyjnego ²¹	<ul style="list-style-type: none"> – projektowanie strategii komunikowania wyników ewaluacji odbiorcom; – wykorzystanie wniosków i rekomendacji z badań ewaluacyjnych; – wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w programowaniu nowej perspektywy; – rozwijanie wiedzy na temat najlepszych technik prezentacji wyników badań ewaluacyjnych; 		x			x		

²¹ W 2016 roku zrealizowano szkolenie pt. „Brokerzy wiedzy – skuteczne wykorzystanie analiz i ewaluacji do wspierania rozwoju regionu”, którego zakres obejmował wykorzystanie wyników i wniosków z badania ewaluacyjnego. W 2019 roku zrealizowano szkolenie pt. Learning Agenda – plan wspierania wiedzą przyszłego programu operacyjnego, którego zakres obejmował wykorzystanie wyników i wniosków z badania ewaluacyjnego.

5.	Ewaluacja formatywna i konkluzyjna ²²	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie rozróżniania i umiejętnego wykorzystywania obu typów ewaluacji; – wykorzystanie wniosków z ewaluacji formatywnych na potrzeby ewaluacji konkluzyjnych; 			x				
6.	Ewaluacja wewnętrzna i hybrydowa – planowanie, przeprowadzanie, korzyści ²³	<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie zdolności ewaluacyjnych w sektorze publicznym; – zwiększenie kompetencji w zakresie ewaluacji wewnętrznej i hybrydowej; 			x				
7.	Prowadzenie badań ewaluacyjnych w kontekście nowych wymogów Rozporządzenia Ogólnego o Ochronie Danych Osobowych (RODO)	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie wiedzy uczestników w zakresie stosowania nowych zasad przetwarzania danych osobowych w ewaluacji w związku ze zmianą aktów prawnych regulujących przepisy ochrony danych osobowych; 			x				
8.	Prezentacje wyników badań ewaluacyjnych – najlepsze techniki ²⁴	<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności projektowania prezentacji; – rozwijanie wiedzy na temat najlepszych technik prezentacji wyników badań ewaluacyjnych; 						x	
9.	Metody i techniki stosowane w badaniach ewaluacyjnych ²⁵	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie metod i technik stosowanych w badaniach ewaluacyjnych; – aktualizacja wiedzy pracowników w zakresie metod i technik stosowanych w badaniach ewaluacyjnych. 			x				x
10.	Programy statystyczne do gromadzenia oraz analizy danych ²⁶	<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie pracowników w umiejętności z zakresu wyszukiwania źródeł pozyskiwania danych na potrzeby badań; – zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie przygotowania narzędzi do realizacji badań ankietowych oraz statystycznej analizy danych przy wykorzystaniu programów tj. MS Excel, IBM SPSS Statistics. 			x				

Źródło: opracowanie własne.

²² W 2017 roku zrealizowano szkolenie pt. „Czy można przygotować idealną koncepcję badania ewaluacyjnego? – praktyczna nauka tworzenia SOPZ z uwzględnieniem formatywnej i konkluzywnej funkcji ewaluacji”, którego celem było zwiększenie kompetencji uczestników w zakresie rozróżniania i umiejętnego wykorzystywania obu funkcji ewaluacji na przykładzie sporządzania szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia (SOPZ) dla konkretnego badania ewaluacyjnego.

²³ Szkolenie nie zostanie przeprowadzone, JE w 2017 r. przeprowadziła dwie wewnętrzne ewaluacje, w tym jedną hybrydową, dzięki której zdobyła doświadczenie w prowadzeniu tego typu ewaluacji.

²⁴ W 2020 roku zrealizowano szkolenie „Stosowanie zasady dostępności w ewaluacji”, podczas którego poruszone zostały kwestie dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnościami materiałów/ badań/ wyników publikowanych w Internecie, prezentowanych publicznie i drukowanych. Z uwagi a zagrożenie epidemiczne szkolenie zostało zorganizowane w formie zdalnej.

²⁵ W 2018 roku zrealizowano szkolenie pt. „Nowe trendy wykorzystywania metod i technik jakościowych w badaniach ewaluacyjnych”, którego celem było zwiększenie wiedzy uczestników w zakresie wykorzystywania metod jakościowych w badaniach ewaluacyjnych.

²⁶ Szkolenie nie zostało zrealizowane z uwagi na brak zainteresowania ze strony przedstawicieli GSE RPO WK-P 2014-2020.

Ponadto należy zapewnić pomoc ekspercką/doradztwo podczas prac nad badaniami ewaluacyjnymi. Szczególnie ważna byłaby pomoc na etapie tworzenia szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia i kryteriów wyboru wykonawcy oraz na etapie konsultacji raportów metodologicznego i końcowego, zwłaszcza w badaniach z zastosowaniem metod kontryfaktycznych. W niektórych przypadkach potrzebna byłaby pomoc ekspercka na etapie wdrażania rekomendacji.

Oprócz zasobów kadrowych ważnym elementem procesu ewaluacji są odpowiednio zaplanowane środki finansowe, które pozwolą na realizację zadań powierzonych Jednostce Ewaluacyjnej w perspektywie 2014-2020. Zgodnie z przyjętą zasadą finansowania środki na zadania związane z ewaluacją pochodzą będą z Pomocy technicznej RPO WK-P 2014-2020 w ramach kategorii interwencji 122, na którą pierwotnie przewidziano 1 797 946,00 euro oraz budżetu województwa. W roku 2018 dokonano zmniejszenia kwoty na kategorii do poziomu 1 627 000,00 euro, na początku roku 2020 kwota ta została pomniejszona do 1 600 000,00 euro, a w ostatnim kwartale 2020 podjęto decyzję o pomniejszeniu do 1 300 000,00 euro²⁷. Łączna alokacja na działania ewaluacyjne tj. 6 965 000,00 zł przewidziana w perspektywie 2014-2020 obejmowała następujący montaż finansowy: 85% to środki z EFS (5 920 250,00 zł) i 15% z budżetu województwa (1 044 750,00 zł). Z uwagi na konieczność ujęcia w Planie finansowym kwoty na badania ewaluacyjne dotyczące RPZ w 2020 roku zdecydowano o zwiększeniu planowanej kwoty o 300 000,00 zł na rok 2023 (uwzględniając kwotę z wydatków niezrealizowanych z lat 2015-2019)**. W pierwotnym Planie nie uwzględniono kosztu organizacji piątej konferencji międzyregionalnej w roku 2022. Poniższe zestawienie zawiera pierwotny szacunkowy podział alokacji na działania ewaluacyjne w latach 2015-2024, natomiast w tabeli 7a znajdują się zmienione kwoty.

Tab.7 Szacunkowy podział alokacji na działania w zakresie ewaluacji w latach 2015-2024*

ROK	Szacowana alokacja na rok w złotych	Alokacja na badania ewaluacyjne	Liczba planowanych badań w danym roku	Alokacja na pozostałe zadania ewaluacyjne (szkolenia, konferencje, publikacje, inne)
2015	25 000,00		0	25 000,00
2016	575 000,00	460 000,00	3	115 000,00
2017	280 000,00	245 000,00	2	35 000,00
2018	540 000,00	500 000,00	2	40 000,00
2019	1 065 000,00	975 000,00	6	90 000,00
2020	910 000,00	880 000,00	5	30 000,00
2021	1 110 000,00	1 085 000,00	6	25 000,00
2022	635 000,00	620 000,00	4	15 000,00
2023	725 000,00	705 000,00	3	20 000,00
2024**	400 000,00	400 000,00	3	0,00
badania ad-hoc	700 000,00	700 000,00	nd	nd
suma	6 965 000,00	6 570 000,00	34	395 000,00

*Alokacja obejmuje montaż finansowy 85% z EFS i 15% z budżetu województwa.

**Środki finansowe na przeprowadzenie badań w roku 2024 będą pochodziły z regionalnego programu operacyjnego na kolejną perspektywę lub z budżetu województwa.

²⁷ Według kursu euro 4,1 kwota na kategorii 122 po zmniejszeniu wynosi aktualnie 5 330 000,00zł.

Tab.7a Podział alokacji na działania w zakresie ewaluacji w latach 2015-2024 (stan na 25.01.2022 r.)

ROK	Wykorzystana alokacja (w zł)	Badania Ewaluacyjne				Pozostałe zadania ewaluacyjne (szkolenia, konferencje)		
		Alokacja w zł	w tym wkład UE	w tym wkład z budżetu województwa	Liczba badań	Alokacja w zł	w tym wkład UE	w tym wkład z budżetu województwa
2015	17 967,31	-	-	-	-	17 967,31	15 272,21	2 695,10
2016	228 856,66	154 900,00	131 665,00	23 235,00	1	73 956,66	62 863,16	11 093,50
2017 PE	132 690,00	114 470,00	97 299,50	17 170,50	1	18 220,00	15 487,00	2 733,00
2017 ad-hoc	20 073,60	20 073,60	17 062,56	3 011,04	2	nd	nd	nd
2018 PE	402 335,63	377 614,80	320 972,58	56 642,22	1	24 720,83	21 012,71	3 708,11
2018 ad-hoc	39 975,00	39 975,00	33 978,75	5 996,25	1	nd	nd	nd
2019	715 645,10	631 333,20	536 633,22	94 699,98	5	84 311,90	71 665,12	12 646,79
2020	539 017,50	530 961,00	451 318,85	79 644,15	3	8 056,50	6 848,03	1 208,47
2021	712 520,00	708 500,00	602 225,00	106 275,00	4 ²⁸	4 020,00	3 417,00	603,00
Suma zrealizowanych wydatków	2 809 080,80	2 577 827,60	2 191 155,46	386 674,14	18	231 253,20	196 565,23	34 687,97
ROK	Zaplanowana alokacja (w zł)*	Badania Ewaluacyjne				Pozostałe zadania ewaluacyjne (szkolenia, konferencje)		
		Alokacja w zł	w tym wkład UE	w tym wkład z budżetu województwa	Liczba badań	Alokacja w zł	w tym wkład UE	w tym wkład z budżetu województwa
2022 PE	1 210 000,00	1 095 000,00	930 750,00	164 250,00	6	115 000,00	97 750,00	17 250,00
2022 ad-hoc	50 000,00	50 000,00	42 500,00	7 500,00	-	nd	nd	nd
2023 PE	925 000,00	905 000,00	769 250,00	135 750,00	5	20 000,00	17 000,00	3 000,00
2023 ad-hoc	40 000,00	40 000,00	34 000,00	6 000,00	-	nd	nd	nd
Suma planowanych wydatków	2 225 000,00	2 090 000,00	1 776 500,00	313 500,00	11	135 000,00	114 750,00	20 250,00
Pozostałe środki z lat 2015-2019	1 930 919,20	1 902 172,40	1 616 846,54	285 325,86		28 746,80	24 434,77	4 312,03
Razem	6 965 000,00	6 570 000,00	5 584 500,00	985 500,00	~~31~~ 29	395 000,00	335 750,00	59 250,00

* w tym badanie ewaluacyjne dotyczące realizacji regionalnych programów zdrowotnych (RPZ) pierwotnie niezaplanowane w PE – 300 tysięcy złotych.

**Środki finansowe na przeprowadzenie badań w roku 2024 będą pochodziły z regionalnego programu operacyjnego na kolejną perspektywę lub z budżetu województwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały Zarządu Nr 5/177/18 w sprawie przyznania dofinansowania na realizację Wieloletniego Planu Działań Pomocy Technicznej

²⁸ W 2021 w ramach jednego postępowania zostanie przeprowadzona realizacja dwóch badań 4.4. i 4.21, przyjęte zostaną jednak odrębne raporty zatem liczba badań pozostanie niezmienną i wyniesie 4.

4. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne

W związku z szerokim zakresem zagadnień, podlegających procesowi ewaluacji przygotowany został zestaw badań, które planowane są do realizacji w latach 2016-2024. Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 wyodrębniono następujące obszary tematyczne dla badań ewaluacyjnych²⁹:

- polityki horyzontalne,
- system realizacji polityki spójności³⁰,
- informacja i promocja,
- rozwój regionalny i lokalny³¹,
- innowacyjność oraz badania i rozwój,
- społeczeństwo informacyjne,
- przedsiębiorczość,
- energetyka,
- środowisko,
- transport,
- edukacja,
- kultura,
- turystyka i rekreacja,
- zdrowie,
- rynek pracy,
- włączenie społeczne,
- sprawność administracji³².

Większość obszarów tematycznych znalazło pokrycie planowanymi do realizacji badaniami, które pozwolą na ocenę stopnia osiągnięcia założonych celów szczegółowych w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych. Na szczególną uwagę zasługuje będą kwestie polityk horyzontalnych, które w uzasadnionych przypadkach znajdą odzwierciedlenie w zakresach badań (np. dotyczące prowadzonej interwencji z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami).

Planowane do realizacji badania ewaluacyjne w latach 2016-2024, zgodnie z rekomendacjami Komisji Europejskiej, będą systematycznie przeglądane i aktualizowane w planie ewaluacji przynajmniej raz do roku³³. Na etapie sporządzania koncepcji badawczych dokonywany będzie przegląd istniejącej literatury, a także wnioski z badań ewaluacyjnych prowadzonych nie tylko w regionie. Wprowadzenie niniejszego planu nie wyklucza możliwości realizacji dodatkowych ewaluacji, zgodnie z nowymi, pojawiającymi się potrzebami.³⁴ Instytucja Zarządzająca powinna zapewnić odpowiednią rezerwę finansową na potrzeby ewentualnych dodatkowych ewaluacji ad hoc, które „z definicji” nie mogą być tym planem objęte. Dopuszcza się możliwość rezygnacji z zaplanowanego badania. Jednak

---

²⁹ W przypadku badań obejmujących swoim zakresem kilka obszarów tematycznych JE odpowiedzialna za realizację badania powinna wskazać wszystkie główne obszary tematyczne pokryte badaniem. Baza badań ewaluacyjnych administrowana przez KJE będzie umożliwia wielokrotny wybór.

³⁰ Z wyłączeniem informacji i promocji.

³¹ Obszar dotyczy tylko i wyłącznie badań nie dających się zaklasyfikować w pierwszej kolejności do innych obszarów tematycznych, może odnosić się także do badań w zakresie rozwoju miast, obszarów wiejskich.

³² Obszar dotyczy tematu sprawności administracji sensu largo, tzn. w oderwaniu od systemu realizacji polityki spójności.

³³ Przegląd i aktualizacja planu rozpoczęła się od roku 2017.

³⁴ Komisja Europejska, *The Programming Period 2104-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation, European Regional Development Fund and Cohesion Fund - Concepts and Recommendations*, October 2013, s. 16.

w takiej sytuacji należy dokonać stosownych zapisów podczas aktualizacji planu zawierających uzasadnienie podjętej decyzji.

Poniżej zaprezentowano listę badań ewaluacyjnych dla RPO WK-P na lata 2014-2020, które zostały pogrupowane według przyjętych obszarów tematycznych (tab. 8).

Tab. 8 Wykaz badań do Planu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020³⁵

Lp.	Tytuł badania	Obszar badania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Oś prioryteto wa RPO WK-P	Szacowa ny koszt badania (w zł brutto)	Rzeczywisty koszt badania (w zł brutto)	
1.	Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności										n/d	70 000	0	
2.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.	Rozwój regionalny i lokalny										n/d	200 000	150 060	
3.	Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności										n/d	190 000	119 310	
4.	Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim.	Rynek pracy		K		K		K				K	8, 9, 10, 11	500 000	I i II etap zrealizowano za kwotę 121 770 III etap realizowany jest w ramach badania łączonego z ewaluacją 4.21 za kwotę 219 536,57
5.	Ewaluacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w kontekście doświadczeń perspektywy 2014-2020 i wskazania założeń wsparcia na lata 2021-2027.	Rozwój regionalny i lokalny										7 i 11	120 000	36 654	
6.	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Edukacja										6 i 10	300 000	205 164	

³⁵ Łącznie w okresie 2016-2024 zaplanowano 34 badania ewaluacyjne, w tym 4 badania wykonywane cyklicznie. W wyniku zmian Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 zrezygnowano z realizacji cyklicznego badania 4.9 Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020. Ponadto w toku aktualizacji połączono badania 4.16 z badaniem 4.22, które obecnie ma nazwę 4.16 Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu oraz badanie 4.20 z ewaluacją 4.22, które nosi nazwę 4.20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i celów Strategii Europa 2020. Ponadto dodano badanie dotyczące Regionalnych Programów Zdrowotnych i Oceny systemu wskaźników z oszacowaniem wartości docelowych i opracowaniem metodologii.

Lp.	Tytuł badania	Obszar badania													Oś priorytetowa RPO WK-P	Szacowany koszt badania (w zł brutto)	Rzeczywisty koszt badania (w zł brutto)
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024						
7.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	System realizacji polityki spójności												n/d	400 000	360 000	
8.	Ocena wsparcia rozwoju e-usług w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020	Społeczeństwo informacyjne												2	150 000		
9.	~~Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020.~~	~~Rynek pracy/ Włączenie społeczne~~	-	-	-	κ	-	-	-	-	-	-	κ	8	200 000	0	
10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.	Włączenie społeczne												9	350 000	I etap 140 000 II etap 0	
11.	Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i aktywnej integracji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	Włączenie społeczne												6 i 9	250 000	189 912	
12.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Edukacja												6, 8 i 10	350 000	I etap 109 470	
13.	Ocena potencjału rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego w sferze B+R+I na podstawie działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Innowacyjność oraz badania i rozwój							K					1	150 000	162 695,45	
14.	Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020.	System realizacji polityki spójności												n/d	150 000	184 500	
15.	~~Ewaluacji ex-ante RPO WK-P 2021 plus.~~	~~Rozwój regionalny i lokalny~~	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	n/d	250 000	0	

³⁶II etap będzie realizowany na poziomie krajowym, a szczegółowe informacje na ten temat zawarto przed kartą badania 4.10.

Lp.	Tytuł badania	Obszar badania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Oś prioryteto wa RPO WK-P	Szacowa ny koszt badania (w zł brutto)	Rzeczywisty koszt badania (w zł brutto)
16.	Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu.	Energetyka/ Środowisko										3 i 4	200 000	169 740
17.	~~Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.~~	~~System realizacji polityki spójności~~	-	-	-	-	-	-	-	-	-	n/d	~~190 000~~	0
18.	Ocena wsparcia przedsiębiorstw ze środków EFRR w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Przedsiębiorczość						K				1, 3 i 7	280 000	180 810
19.	Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	Rozwój regionalny i lokalny										6 i 7, 9 i 11	200 000	
20.	~~Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020.~~	~~Rozwój regionalny i lokalny~~	-	-	-	-	-	-				n/d	~~200 000~~	0
21.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie.	Rynek pracy							K			1, 3, 7, 8, 9	190 000	Badanie jest realizowane jako jeden z modułów razem z III etapem badania 4.4 za kwotę 219 536,57
22.	~~Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.~~	~~Rozwój regionalny i lokalny~~	-	-	-	-	-	-	-	-	-	n/d	~~90 000~~	0
23.	~~Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.~~	~~Środowisko~~										4	~~70 000~~	0
24.	Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.	Transport										5	250 000	
25.	Ewaluacja działań podejmowanych przez lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem	Rozwój regionalny i lokalny										7 i 11	150 000	0

Lp.	Tytuł badania	Obszar badania											Oś prioryteto wa RPO WK-P	Szacowa ny koszt badania (w zł brutto)	Rzeczywisty koszt badania (w zł brutto)	
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024					
	~~wykorzystania zasady partnerstwa~~															
26.	Ocena wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 w zakresie kształcenia osób dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim.	Edukacja											8 i 10	150 000		
27.	Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny											3, 4, 6, 8, 9 i 10	250 000		
28.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny											n/d	280 000		
29.	Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie.	Rozwój regionalny i lokalny												220 000		
30.	Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Zdrowie												300 000		
31.	Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny											n/d	170 000		
32.	Badania ad-hoc*													700 000		

Źródło: Opracowanie własne.

*w tym badania ewaluacyjne dotyczące realizacji regionalnych programów zdrowotnych (RPZ).

LEGENDA:

 Badania systemowe, obligatoryjne, wynikające z zapisów Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

 Badania wskaźników długoterminowych EFS wynikających z zał. 6 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

 Pozostałe badania, w tym obligatoryjne dotyczące efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych, o których mowa w Rozporządzeniu 1303/2014.

K Badania, w których przewidziano możliwość zastosowania metod kontryfaktycznych.

W poniższych rozdziałach znajduje się opis planowanych do realizacji ewaluacji.

4.1. Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020

Z przyczyn organizacyjnych i finansowych zdefiniowanych na etapie skierowania wniosku o uruchomienie środków finansowych na to zadanie w grudniu 2015 przedmiotowa ewaluacja nie została zrealizowana. Podjęto natomiast decyzję o włączeniu modułu badawczego w zakresie oceny funkcjonalności systemów informatycznych wspierających proces naboru i wyboru projektów, w tym oceny funkcjonalności zastosowanych w GWD do zakresu badania ewaluacyjnego pn. „Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020”, którego realizację rozpoczęto w 2016 roku.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Nie dotyczy
Typ badania (wpływu, procesowe): procesowe
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest sprawdzenie stopnia zadowolenia Beneficjentów oraz Wnioskodawców RPO WK-P z funkcjonalności dostępnych w generatorze wniosków o dofinansowanie oraz identyfikacja głównych barier, które występują podczas tworzenia wniosku.
Uzasadnienie badania
Generator wniosków o dofinansowanie jest aplikacją, służącą do tworzenia wniosków o dofinansowanie. Dostępne w ramach generatora funkcjonalności mają istotny wpływ na efektywność pracy w aplikacji, dlatego powinny one odpowiadać oczekiwaniom Beneficjentów i Wnioskodawców RPO WK-P, którzy są głównymi użytkownikami generatora. Przeprowadzenie badania pozwoli ustalić stopień ich zadowolenia z funkcjonalności dostępnych w generatorze wniosków o dofinansowanie oraz określić rekomendacje, niezbędne do dalszego rozwoju aplikacji.
Kryteria badania
Użyteczność Trafność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Obszary problemowe: <ol style="list-style-type: none">
1. Proces rejestracji konta – wypełnianie formularza rejestracyjnego, aktywacja konta w systemie.
2. Proces logowania – uwierzytelnianie użytkownika w celu uzyskania dostępu do systemu, czas trwania sesji logowania.
3. Proces odzyskiwania loginu oraz zmiany hasła – wypełnianie formularza odzyskiwania loginu oraz zmiany hasła, tworzenie nowego hasła w systemie.
4. Proces udostępniania wniosku partnerom projektu – udostępnianie wniosku innym użytkownikom systemu w celu edycji lub podglądu wniosku.
5. Proces wyboru odpowiedniego naboru konkursowego – sprawdzanie informacji o trwających naborach konkursowych, znajdowanie i wybór naboru.
6. Proces wypełniania wniosku o dofinansowanie - czytelność podziału wniosku na sekcje, czytelność nazw pól oraz walidacji.
7. Czytelność pomocy kontekstowej – czytelność komunikatów opisujących aktualnie wykonywaną operację.
8. Czytelność statusów oceny wniosków o dofinansowanie – sprawdzanie statusu oceny złożonego wniosku w systemie, ponowna edycja wniosku zwróconego do poprawy, sprawdzanie historii wniosku.
9. Proces składania wniosku o dofinansowanie – zgłaszanie wniosku o dofinansowanie, wydruk wniosku.
10. Proces zgłaszania błędów – procedura zgłaszania i obsługi błędów systemu.

Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desk research; • Wywiady CAWI/CATI z Beneficjentami działań zrealizowanych w ramach RPO WK-P 2007-2013 i 2014-2020 oraz z Beneficjentami, którzy otrzymali dofinansowanie projektów w ramach działań RPO WK-P na lata 2014-2020 (minimum 100 wywiadów); • Wywiady CAWI/CATI z Wnioskodawcami, którzy złożyli lub są zainteresowani złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (minimum 100 wywiadów); • Obserwacja uczestnicząca z Beneficjentami lub Wnioskodawcami RPO WK-P (10 osób ubiegających się o środki w ramach działań finansowanych z EFRR oraz 10 ze środków EFS); • Warsztat ewaluacyjny z adresatami rekomendacji, które wypracowano w trakcie realizacji badania oraz z przedstawicielami Wykonawcy w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od Beneficjentów działań zrealizowanych w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz 2014-2020, a także od Wnioskodawców, którzy złożyli lub są zainteresowani złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2016 r. – II kw. 2016 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
70 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z jednostkami odpowiedzialnymi za tworzenie i funkcjonowanie generatora.
Uwagi i komentarze
-

4.2. Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 27.06.2016 do 12.12.2016 roku. Raport końcowy znajduje się pod adresem:

[http://www.mojregion.eu/files/dokumenty%20rpo/ewaluacja/baza%20badan/Ex-post raport koncowy 01 2017.pdf](http://www.mojregion.eu/files/dokumenty%20rpo/ewaluacja/baza%20badan/Ex-post%20raport%20koncowy%2001%202017.pdf)

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Wszystkie osie priorytetowe RPO WK-P na lata 2007-2013 Fundusz: EFRR</p>
Typ badania (wpływu, procesowe)” wpływu
Moment przeprowadzenia: ex post
Cel badania
<p>Celem ewaluacji ex post jest podsumowanie i ocena efektów wsparcia udzielonego ze środków RPO WK-P na lata 2007-2013 głównie pod kątem określenia stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych Programu.</p>
Uzasadnienie badania
<p>Badanie to zgodnie z założeniami ujętymi w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego</p>

Funduszy Społecznego oraz Funduszu Spójności uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 powinno objąć każdy z celów Programu, zbadać stopień wykorzystania zasobów, skuteczność i efektywność programowania funduszy oraz wpływ społeczno-gospodarczy. W ramach ewaluacji ex post należy dokonać identyfikacji czynników przyczyniających się do sukcesu lub niepowodzenia realizacji RPO WK-P na lata 2007-2013, a także wskazać dobre praktyki.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Użyteczność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Najważniejsze obszary problemowe, podlegające badaniu:

- Ocena stopnia osiągnięcia celu głównego oraz celów szczegółowych Programu
- Ocena stopnia realizacji celów poszczególnych Osi priorytetowych
- Ocena realizacji RPO WK-P na lata 2007-2013 pod kątem efektywności wydatkowania środków
- Określenie stopnia trwałości efektów osiągniętych dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013
- Ocena systemu realizacji Programu
- Identyfikacja barier/trudności w realizacji projektów finansowanych ze środków RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz stopnia ich przewyższenia
- Określenie dobrych praktyk w zakresie systemu zarządzania i wdrażania RPO WK-P na lata 2007-2013

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Punktem wyjścia do przeprowadzenia prac badawczych będzie dogłębna analiza desk research dokumentacji projektowej oraz odtworzenie logiki interwencji. Zakłada się przebadanie całej populacji beneficjentów techniką CAWI uzupełnioną w miarę potrzeb ankietami telefonicznymi. Z uwagi na cel i zakres badania należy również przeprowadzić badanie ankietowe na próbie potencjalnych beneficjentów, tzn. osób, które nie uzyskały wsparcia ze środków RPO WK-P 2007-2013, aby zdefiniować w miarę możliwości efekt netto wsparcia z programu. Metodą CATI zostaną również przeprowadzone wywiady z mieszkańcami województwa. Oprócz podejścia ilościowego niezwykle istotne z punktu widzenia celu badania jest również przeprowadzenie wywiadów indywidualnych z przedstawicielami IZ RPO WK-P odpowiedzialnymi za wdrażanie i zarządzanie Programem. Z uwagi na stosowanie podejścia mix-mode interesujących wniosków mogą również dostarczyć wywiady grupowe z beneficjentami poszczególnych Osi priorytetowych. Ponadto przeprowadzona zostanie analiza dobrych praktyk w kontekście rozwiązań zastosowanych w systemie zarządzania i wdrażania Programu.

Zakres niezbędnych danych

- RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz uszczegółowienie programu
- Instrukcja Wykonawcza oraz Opis Systemu Zarządzania i Kontroli RPO WK-P 2007-2013
- Dane monitoringowe
- Sprawozdania z wdrażania Programu
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz z okresu programowania 2007-2013.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. - IV kw. 2016 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

200 000 zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.3. Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 17.11.2016 do 04.05.2017 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): procesowe
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest dokonanie oceny przyjętych kryteriów wyboru projektów oraz systemu wyboru projektów pod kątem zapewnienia skutecznej i najbardziej efektywnej realizacji RPO WK-P 2014-2020.
Uzasadnienie badania
Zgodnie z zapisami Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, obowiązkiem każdej Jednostki Ewaluacyjnej jest zbadanie kryteriów i systemu wyboru projektów, które stanowią kluczowy element zapewnienia prawidłowej i efektywnej realizacji RPO WK-P 2014-2020 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Należy również wskazać, że kryteria i system wyboru projektów będą determinować sukces lub porażkę wdrażania programu. Ich uważna analiza i ocena, a następnie wykorzystanie wniosków, wpłynąć może na poprawę trafności interwencji oraz skuteczności i efektywności w osiąganiu celów programu. Mając na uwadze doświadczenia perspektywy 2007-2013 (w roku 2009 JE przeprowadziła podobne badanie ewaluacyjne pt. „Ocena systemu kryteriów wyboru projektów zastosowanych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013”, które umożliwiło dokonanie szeregu zmian w systemie i kryteriach wyboru projektów), można wskazać na wysoką użyteczność tego typu badania.
Kryteria badania
Trafność Spójność Przewidywana skuteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none">
• Czy przyjęte kryteria i system wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań sprzyjać będą wyborowi projektów, które w sposób optymalny przyczyniają się do osiągnięcia celów RPO WK-P 2014-2020?
• Czy kryteria i system wyboru w ramach poszczególnych działań sprzyjać będą wyborowi projektów, które pozwolą na wypełnienie zobowiązań wynikających z przyjętych ram wykonania?
• Czy kryteria i system wyboru projektów przyjęty w programie wspierają realizację projektów zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami?
• Czy założenia systemu wyboru projektów ograniczają do niezbędnego minimum obciążenia administracyjne nakładane na wnioskodawców?
• Czy kryteria i system wyboru projektów w ramach poszczególnych działań faktycznie zapewnił wybór projektów, które w sposób optymalny przyczyniają się do osiągnięcia celów RPO WK-P 2014-2020?
• Czy kryteria i system wyboru projektów oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań i pomiędzy działaniami zapewnił wybór projektów wzajemnie komplementarnych?
• Czy przyjęte kryteria i system wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań RPO WK-P 2014-2020 są niedyskryminacyjne i przejrzyste oraz uwzględniają ogólne zasady ustanowione w art. 7 i 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.?
Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne
<p>1) Analiza danych zastanych, w szczególności dokumentacji programowej, Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych, kryteria wyboru projektów w ramach programu operacyjnego, regulaminy przeprowadzania konkursów, regulaminy komisji oceniających projekty, wytyczne w zakresie wyboru projektów w ramach poszczególnych programów operacyjnych, raporty z ewaluacji przeprowadzonych uprzednio a dotyczących zagadnienia, a także dokumentów określających ramy prawne (prawa krajowego i unijnego) i wymogi dla systemu oceny i kryteriów wyboru projektów.</p> <p>2) Wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację danego programu operacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem osób odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie.</p> <p>3) Wywiady pogłębione z partnerami społecznymi (m.in. uczestniczącymi w KM RPO WK-P 2014-2020).</p> <p>4) Wywiady pogłębione – z ekspertami oceniającymi wnioski (spoza ww. instytucji).</p> <p>5) Wywiady z beneficjentami (np. CATI, CAWI).</p> <p>6) Panel ekspercki.</p>
Zakres niezbędnych danych
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa). IZ powinna zapewnić, by gromadzone były informacje dotyczące sposobu oceny poszczególnych wniosków o dofinansowanie.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2016 r. - II kw. 2017 r. Niniejszą ewaluację należy uruchomić nie później niż dwa lata od przyjęcia finalnej wersji danego RPO.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
190 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Ministerstwo przygotowało zalecenia w zakresie niniejszego badania, które będą mogły być wykorzystane na poziomie poszczególnych programów operacyjnych. Następnie Ministerstwo, o ile uzna to za stosowne, dokona syntezy badań zrealizowanych na poziomie programów operacyjnych.

4.4. Wpływ interwencji RPO WK-P 2014 – 2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim

Pierwotnie badanie miało tytuł „Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020”. Realizacja badania wynikała z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne, jednak w związku ze zmianą *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* obowiązek pomiaru czterech wskaźników przejęła IZ PO WER. Wskaźnik „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” pozostał w obowiązku monitorowania przez IZ RPO WK-P. W związku z powyższym zmieniono zakres badania, aby dostosować go do badania pomiaru jednego wskaźnika.

Zgodnie z wytycznymi obowiązkowe jest co najmniej czterokrotne przeprowadzenie pomiaru ww. wskaźnika. Ze względu na niski poziom wdrażania Programu (w konkursach podlegających badaniu trwał jeszcze nabór wniosków, co wiązało się z brakiem danych o uczestnikach projektów) pierwsza edycja badania została połączona z drugą.

Pierwsze badanie zostało zrealizowane w terminie od 24 kwietnia 2019 r. do 5 listopada 2019 roku, w ramach którego dokonano pomiaru wartości wskaźnika na populacji tych

uczestników projektów, którzy zakończyli udział we wsparciu od początku realizacji RPO WK-P 2014-2020 do 30 czerwca 2018 r. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem: <http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>.

Trzecia edycja badania została przeprowadzona jednym postępowaniem z badaniem 4.21. Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. W ramach przeprowadzonego postępowania powstają dwa odrębne raporty końcowe. W związku z tym termin rozpoczęcia badania został zmieniony z III kw. 2021 na II kw. 2021.

Kolejna, ostatnia edycja badania zostanie zrealizowana zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy <ul style="list-style-type: none">
8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych, mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
8vi Aktywne i zdrowe starzenie się
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo <ul style="list-style-type: none">
9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja <ul style="list-style-type: none">
10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność <ul style="list-style-type: none">
9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFS
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest ocena wpływu interwencji RPO WK-P 2014-2020 na sytuację uczestników projektów kierowanych do osób pracujących na regionalnym rynku pracy oraz ocena wpływu działań podjętych w ramach Programu na wzrost aktywności zawodowej mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego na rynku pracy. Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Oszacowanie wartości wskaźnika Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu. Ocena skuteczności i użyteczności wsparcia kierowanego do osób pracujących w ramach RPO WK-P 2014-2020.
- Ocena trwałości interwencji RPO WK-P 2014-2020 kierowanej do osób pracujących.

Uzasadnienie badania

Obowiązek przeprowadzenia niniejszej ewaluacji wynika z *Wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 (dalej Wytycznych)* oraz art. 5 i art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303 z dnia 17 grudnia 2013 r.³⁷ Zgodnie z *Wytycznymi*, IZ RPO WK-P zobowiązane są do przeprowadzenia czterokrotnego pomiaru osiągniętej wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu* poprzez badania ewaluacyjne. Ze względu na poziom wdrażania Programu pierwsza faza badania nie została zrealizowana. Natomiast w ramach drugiej zrealizowany zostanie pierwszy i drugi pomiar wartości wskaźnika i objęcie populację tych uczestników projektów, którzy zakończyli udział we wsparciu od początku realizacji RPO WK-P 2014-2020 do 30 czerwca 2018. W ramach badania analizie poddany zostanie również wpływ interwencji Programu na formy zatrudnienia i poprawę sytuacji uczestników projektów na regionalnym rynku pracy. W kolejnych fazach badania zostanie zbadana trwałość interwencji Programu kierowanej do osób pracujących.

W województwie kujawsko-pomorskim podobnie jak w całym kraju następuje proces starzenia się społeczeństwa. Sukcesywnie zmniejsza się liczba i udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Pociąga to za sobą konsekwencje dla rynku pracy, zwłaszcza w kontekście wydłużania aktywności zawodowej osób starszych, a co za tym idzie konieczność dopasowania ich kwalifikacji do oczekiwań pracodawców. W województwie kujawsko-pomorskim z roku na rok zaobserwować można wzrost wskaźnika zatrudnienia (czyli procentowego udziału pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej), jednak jest to wzrost mniejszy niż w Polsce. Świadczy to o mniejszym niż średnio w kraju uczestnictwie ludności w procesie pracy, a tym samym niewykorzystaniu w pełni zasobów siły roboczej³⁸. W ramach RPO WK-P 2014-2020 realizowane jest różnorodne wsparcie na rzecz osób znajdujących się na regionalnym rynku pracy m.in.: wysokiej jakości instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu doświadczenia, wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat trzech. Wsparcie o charakterze outplacementowym dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, a także liczne programy zdrowotne, które mają na celu poprawę stanu zdrowia zasobów pracy oraz wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu. Duży nacisk jest położony na edukację osób dorosłych, służącą zdobywaniu umiejętności i kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy. Wsparcie jest również kierowane do osób pracujących, korzystających z pomocy społecznej. Przedmiotowe badanie dotyczy jednego z obszarów interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, czyli zwiększania szans osób pracujących na rynku pracy. W tym kontekście szczególnie istotny jest dobór odpowiednich form wsparcia oraz zagwarantowanie ich wysokiej jakości. Informacja na temat sytuacji uczestników projektów 6 miesięcy po ukończeniu projektów pozwala na lepsze dopasowanie wsparcia, a tym samym poprawę jego skuteczności.

Propozycja rozszerzenia zakresu badania (zgłoszona przez WUP) w ostatnim pomiarze (pomimo tego, że wskaźnik długoterminowy takiego zakresu nie obejmuje) o osoby objęte działaniami outplacementu, które były przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem, a dzięki wsparciu uzyskanemu w projekcie 6 miesięcy po opuszczeniu programu poprawiły swoją sytuację - utrzymały zatrudnienie (w projektach aktualnie znajdujących się w realizacji pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem stanowią ok 58 % wszystkich uczestników). Gdyby wskaźnik obejmował takie osoby jego wartość w ramach Poddziałania 8.5.2 byłaby znacznie wyższa.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Użyteczność

³⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

³⁸ Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2016, 2017, 2018.

Trafność

Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Jaką wartość osiągnął wskaźnik rezultatu długoterminowego *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu* w ujęciu brutto oraz netto?
- Jakie zmiany zaszły w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia Programu, tj. jaka ich liczba: przeszła z niepewnego do stabilnego zatrudnienia; przeszła z niepełnego do pełnego zatrudnienia; zmieniła pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/ umiejętności/ kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością; awansowała w pracy; dostrzega inne korzyści, np. poprawę sytuacji finansowej, poprawę jakości pracy, zmniejszenie zagrożenia likwidacji stanowiska pracy etc.; nie dostrzega jakichkolwiek zmian; dostrzega zmiany niekorzystne (jakie)?
- Które formy wsparcia są najskuteczniejsze w kontekście badanego wskaźnika?
- Czy oferowane wsparcie projektowe odpowiada realnym potrzebom uczestników w zakresie zmiany ich sytuacji na rynku pracy?
- Jaki jest wpływ interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów?
- Jakie typy projektów należy kontynuować w przyszłej perspektywie finansowej, biorąc pod uwagę potrzeby regionalnego rynku pracy?
- Czy dzięki interwencji wzmocnione zostały kompetencje pracowników i pracodawców z sektora MŚP? W jaki sposób?
- W jakim stopniu zakres udzielonego wsparcia typu outplacement wpłynął na poprawę sytuacji na rynku pracy osób zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia?
- Jaka jest efektywność kosztowa poszczególnych form wsparcia kierowanych na rynek pracy?
- W jaki sposób w projektach z obszaru rynku pracy zapewniono wypełnianie zasad horyzontalnych?
- Które formy wsparcia okazały się najbardziej trwałe na rynku pracy?
- Jak beneficjenci/ uczestnicy oceniają otrzymane wsparcie, co osiągnęli dzięki udziałowi w projektach?
- Czy efekty wsparcia są trwałe?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W załączniku nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 określono podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatu długoterminowego, obejmując m.in. założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych. Metodologia zaproponowana przez Ministerstwo pozwala na monitorowanie rezultatów, jednak nie jest wystarczająca dla oszacowania wkładu interwencji w osiągnięcie zaplanowanych rezultatów.

Zgodnie z Wytycznymi pierwszy pomiar wskaźnika *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu* powinien zostać przeprowadzony w oparciu o populację tych uczestników projektów, którzy zakończyli udział we wsparciu od początku realizacji programu operacyjnego do 31 grudnia 2016. Jednak z powodu niewielkiej liczby uczestników etap pierwszy został połączony z drugim i w ramach pierwszego badania pomiar ww. wskaźnika obejmie tych uczestników projektów, którzy zakończyli udział we wsparciu od początku realizacji RPO WK-P 2014-2020 do 30 czerwca 2018 r.

Metody i techniki badawcze zostaną dopasowane do przedmiotu badania i będą łączyły metody jakościowe i ilościowe. Metodologia badania obejmie następujące minimum:

- Analizę podstawowych dokumentów źródłowych (Desk research).
- Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z beneficjentami projektów, w ramach których wspierano rynek pracy, uzupełnione wywiadami (CAWI), gdy kontakt telefoniczny z respondentem okaże się niemożliwy.
- Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) lub ankieta internetowa (CAWI) na próbie badawczej reprezentatywnej dla całej populacji osób pracujących wspartych w projektach finansowanych z EFS.
- Indywidualne wywiady pogłębione (IDI/TDI) z przedstawicielami IZ RPO WK-P i IP zajmującymi się koordynowaniem projektów, w ramach których wspierano rynek pracy oraz z przedstawicielami WUP i ekspertami w obszarze rynku pracy oraz przedsiębiorcami/ pracodawcami, których pracownicy skorzystali ze wsparcia.
- Warsztat ewaluacyjny z przedstawicielami Zamawiającego, Wykonawcy oraz adresatami rekomendacji w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji.

Zakres niezbędnych danych

<ul style="list-style-type: none"> • SL 2014 – dane uczestników projektów, beneficjentów; • Dane od beneficjentów i uczestników projektów; • Wnioski o dofinansowanie.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
Zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 obowiązkowe jest co najmniej czterokrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego, jednak częstotliwość pomiaru uwarunkowana będzie dostępnością danych. Planowane terminy badań: <ol style="list-style-type: none"> 1. III kw. 2017 r. – IV kw. 2017 r. (etap pierwszy został połączony z etapem drugim) 2. I kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r. 3. II kw. 2021 r. – IV kw. 2021 r.³⁹ 4. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
500 tys. zł na przeprowadzenie 4 badań
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Zakres badań, główne pytania ewaluacyjne oraz obszary problemowe będą dostosowane do każdej edycji badania.

4.5. Ewaluacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w kontekście doświadczeń perspektywy 2014-2020 i wskazania założeń wsparcia na lata 2021-2027

Pierwotnie badanie miało tytuł „Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020”. Termin realizacji badania uległ zmianie na podstawie oceny stanu wdrażania osi 7 i 11 RPO WK-P na lata 2014-2020. Ostatecznie podjęto decyzję o realizacji tego badania w pierwszym półroczu 2019 r. Zmianie uległ także zakres badania, który został ukierunkowany na ocenę instrumentu RLKS i wykorzystania doświadczeń w kontekście przyszłej perspektywy na lata 2021-2027.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 12 marca 2019 r. do 16 września 2019 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFRR, EFS
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania

³⁹ Z uwagi na realizację badania w ramach jednego postępowania z badaniem 4.21 zmianie ulegnie termin realizacji tego etapu z III kw. 2021 na II kw. 2021

Celem badania będzie ocena funkcjonowania instrumentu RLKS w okresie 2014-2020 oraz określenie jego założeń w perspektywie 2021-2027 poprzez analizę stanu wdrożenia, rozpoznanie jego zalet i wad, a także porównanie z działaniami określonymi w ramach PROW.

Uzasadnienie badania

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest oprócz ZIT jednym z instrumentów wspierających rozwój terytorialny w perspektywie finansowej 2014-2020. Należy jednak podkreślić, że RLKS nie stanowi całkiem nowego instrumentu polityki spójności. Był on już stosowany w ramach polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich (finansowany w ramach Osi 4 PROW 2007-2013). Nowością jest natomiast wprowadzenie możliwości jego stosowania poza obszarami wiejskimi, a także stworzenie możliwości realizowania w ramach LSR projektów finansowanych z EFS i EFRR.

Zgodnie z zapisami RPO WK-P 2014-2020 RLKS jest wpierany w dwóch osiach priorytetowych: Oś priorytetowa 7 (PI 9d), objęta finansowaniem EFRR oraz Oś priorytetowa 11 (PI 9vi), objęta finansowaniem EFS. Celem PI w osi 7 jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych LSR, a celem PI osi 11 jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych LSR. Natomiast celem instrumentu RLKS jest zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, zwiększenie potencjału gospodarczego oraz aktywności społecznej i zawodowej na obszarach problemowych objętych LSR.

Badaniem objęte zostanie 8 wybranych celowo LGD, a wnioski zebrane w toku analiz zostaną uogólnione na całą ich populację, tj. 26 LGD funkcjonujących na terenie województwa i realizujące LSR w ramach RPO WK-P 2014-2020. W analizie wykorzystane zostaną również doświadczenia w zakresie funkcjonowania LGD z okresu programowania 2007-2013.

Badanie pierwotnie miało być przeprowadzone po wyłonieniu w konkursach pierwszych projektów tj. w 2017 roku, jednak z uwagi na opóźnienia w realizacji zdecydowano o przesunięciu momentu pomiaru na początek roku 2019. Dzięki temu możliwe już będzie rozpoznanie mechanizmów funkcjonowania RLKS i na bazie rekomendacji usprawnienie jego działania w przyszłości, a także wypracowanie konkretnych rozwiązań dla tego instrumentu w perspektywie 2021-2027. Pomocna w tym zakresie będzie metoda odtworzenia teorii zmiany, która powinna przygotować instrument RLKS w taki sposób, aby uzyskać pożądany, pozytywny efekt. Wymaga to jednak zastosowania odpowiednich modeli logicznych – schematów, opisujących planowany efekt działań oraz nakłady, działania i mechanizm, które mają doprowadzić do tego pozytywnego efektu. Realizacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P 2014-2020 wymaga rozstrzygnięcia kwestii skomplikowanych pod względem prawnym i proceduralnym oraz kierunku kontynuowania tego rodzaju wsparcia w przyszłej perspektywie finansowej. Dlatego bazując na obecnych doświadczeniach wdrażania RLKS niezbędne jest znalezienie przyczyn pojawiających się zawiłości, rozwiązań zidentyfikowanych problemów oraz możliwości poprawy jego funkcjonowania w przyszłości.

Kryteria badania

Trafność

Skuteczność

Efektywność

Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jaki jest poziom wdrażania, w tym stopień osiągnięcia założonych wartości wskaźników w ramach Osi priorytetowych 7 i 11 RPO WK-P 2014-2020? Które wskaźniki są zagrożone? Czy wartości docelowe wskaźników zostaną osiągnięte?
- Czy przyjęte cele i założenia w ramach LSR pozostają aktualne w momencie realizacji badania?
- Czy założone cele można było osiągnąć szybciej, lepiej? Czy istnieją lub istniały mechanizmy, regulacje, powiązania, które utrudniały lub przyspieszały wdrażanie RLKS?
- Jaką rolę w realizacji instrumentu RLKS odgrywają harmonogramy? Przez kogo powinny być opracowane? Jak często aktualizowane?
- Jakie problemy we wdrażaniu RLKS zidentyfikować można po stronie beneficjentów, a jakie po stronie IZ RPO WK-P? Jakie wystąpiły problemy w realizacji projektów finansowanych z osi 7, a jakie w osi 11 w ramach RPO WK-P?
- Jakie zmiany należy wprowadzić w obecnym okresie programowania, aby usprawnić wdrażanie instrumentu RLKS?
- Jak w osiach 7 i 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność są wdrażane polityki horyzontalne tj. zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zasady równości szans kobiet i mężczyzn, zasady zrównoważonego rozwoju?
- Czy za trafne należy uznać decyzje IZ RPO WK-P związane z objęciem instrumentem RLKS całego regionu, w tym miast powyżej 20 tys. mieszkańców?

<ul style="list-style-type: none"> • Czy należy przeprowadzić zmiany w strukturach organizacyjnych LGD (partnerstwo sektorów: publicznego, społecznego, gospodarczego oraz mieszkańców), aby na poziomie podejmowania decyzji nie dochodziło do sytuacji (jeśli dotyczy), że sektor publiczny posiada większość praw głosu? • Jakie obszary tematyczne należy zaprogramować dla RLKS, aby stanowiły one odpowiedź na lokalne wyzwania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, a jednocześnie były możliwe do wdrożenia z poziomu LGD? • Jakie działania według LGD należy podjąć w przyszłej perspektywie finansowej w celu lepszego wykorzystania instrumentu RLKS? Jaki wyznaczyć kierunek rozwoju? • Jakie możliwości uproszczeń w aplikowaniu o środki z RPO WK-P i realizacji projektów widzą LGD? • Czy LGD dysponują odpowiednim, merytorycznym potencjałem kadrowym do realizacji zobowiązań wynikających z wdrażania instrumentu RLKS?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>W badaniu wykorzystane zostaną zarówno jakościowe jak i ilościowe metody gromadzenia danych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desk research; • CAWI/CATI; • indywidualne wywiady pogłębione i/lub FGI; • analiza dobrych praktyk. <p>Badanie ilościowe obejmie wszystkich Beneficjentów Osi 7 i 11, bardziej szczegółowe analizy obejmą 8 wybranych celowo LGD z terenów województwa, a wnioski zebrane w toku analiz zostaną uogólnione na całą ich populację, tj. 26 LGD.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Lokalne Strategie Rozwoju • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2019 r. - III kw. 2019 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
120 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów w ramach RLKS.
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.6. Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 26.04.2018 do 22.11.2018 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</p> <p>10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja</p>

10i	Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
10iv	Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Fundusz: EFS, EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu	
Moment przeprowadzenia: on-going	
Cel badania	
<p>Celem głównym badania jest ocena realizacji działań podejmowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na rzecz edukacji w regionie.</p> <p>Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stopnia trafności interwencji w obszarze edukacji w stosunku do kierunków rozwoju województwa wskazanych w dokumentach strategicznych oraz aktualnej sytuacji społeczno-ekonomicznej regionu. 2. Ocena efektywności i skuteczności projektów podejmowanych na rzecz edukacji w ramach osi 6 i 10 RPO WK-P 2014-2020. 3. Identyfikacja dobrych praktyk oraz barier i trudności w realizacji projektów z obszaru edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020. 4. Sformułowanie wniosków i rekomendacji pobadawczych. 	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie zostało zaplanowane jako kompleksowa ewaluacja projektów edukacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020. Głównym celem podejmowanych działań w obszarze edukacji jest poprawa efektywności i jakości kształcenia. Jakość kształcenia ma podstawowy wpływ na konkurencyjność gospodarki, ponadto od jakości funkcjonowania systemu edukacji zależy zdolność do wytwarzania i implementowania innowacji.</p> <p>Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, najistotniejszym zagadnieniem w obszarze edukacji jest zapewnienie wysokiego poziomu nauczania na wszystkich szczeblach edukacji. Działania związane z tą sferą podejmowane będą na kilku płaszczyznach. Jedną z nich będzie zapewnienie wysokiego standardu bazy oświatowej, głównie poprzez doposażenie szkół oraz ich wyposażenie w innowacyjne narzędzia i technologie. Zwraca również uwagę konieczność podjęcia działań na rzecz podniesienia wiedzy i umiejętności kadry oświaty ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych narzędzi ICT. Dla zdolnej młodzieży pochodzącej z ubogich rodzin, często zamieszkującej tereny wiejskie zamierza się wprowadzić pewne formy refundacji kosztów dojazdu do szkół oraz system pomocy stypendialnej, mający na celu zniwelowanie dysproporcji w dostępie do edukacji. Zamierza się również położyć duży nacisk na rozwój szkolnictwa zawodowego w szczególności na rozwój profili kształcenia związanych z dziedzinami istotnymi dla gospodarki i rynków pracy regionu. Istotne będzie również rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów oraz rozwijanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy poprzez staże zawodowe.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność Trafność Adekwatność Efektywność</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy oferta zrealizowanych projektów spełniła oczekiwania beneficjentów do których była kierowana? • Czy wsparcie udzielone beneficjentom w rozwój infrastruktury edukacyjnej jest zgodne z ich rzeczywistymi potrzebami? • Jaka jest trwałość zmian w sytuacji uczestników projektów? • Czy działania w obszarze edukacji były adekwatne do potrzeb określonych w dokumentach strategicznych województwa ? Czy założenia kierunków wsparcia w obszarze edukacji pozostają aktualne w momencie realizacji badania? 	

- W jaki sposób zapewniono w projektach realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 wypełnianie zasad horyzontalnych, tj. zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zasady równości szans kobiet i mężczyzn, zasady zrównoważonego rozwoju?
- Jakie typy działań podejmowanych w projektach z obszaru edukacji dominują w ramach RPO WK-P 2014-2020? Czy działania realizowane ze środków EFRR stanowią uzupełnienie dla interwencji podejmowanej w ramach EFS?
- Które typy projektów są najbardziej skuteczne, tzn. osiągnęły najlepsze efekty (analiza postępu rzeczowego wskaźników)?
- Jak wygląda porównanie realizacji projektów dotyczących Polityki Terytorialnej (ze szczególnym uwzględnieniem projektów realizowanych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych) z tymi realizowanymi poza Polityką Terytorialną pod kątem ich skuteczności i efektywności?
- Jakie czynniki o charakterze egzogennym i endogennym wpływają lub mogą wpłynąć na skuteczność realizacji projektów z obszaru edukacji?
- Które typy projektów są najbardziej efektywne, tj. mierzone stosunkiem poniesionych nakładów do osiągniętych efektów?
- Czy efekty podobne do uzyskanych w obszarze edukacji można było osiągnąć bez wsparcia środkami Programu lub przy niższych nakładach?
- Czy wsparcie udzielone beneficjentom RPO WK-P 2014-2020 przyczynia się do podniesienia jakości nauczania na danym poziomie kształcenia w porównaniu z instytucjami, które nie korzystały ze środków Programu?
- Jakie działania zaradcze podejmowane są w celu pokonania barier występujących w absorpcji środków unijnych przez podmioty systemu oświaty?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie zostanie przeprowadzone przy zastosowaniu analizy dokumentów i danych zastanych (desk research), metod jakościowych oraz ilościowych.

Przeanalizowane zostaną wnioski o dofinansowanie projektów edukacyjnych, strategiczne dokumenty wspólnotowe, krajowe i regionalne, dokumentacja związana z wdrażaniem projektów edukacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 oraz raporty badań z zakresu edukacji.

Badanie będzie prowadzone w oparciu o pogłębione wywiady indywidualne, warsztaty eksperckie, analizy porównawcze, badania ankietowe i inne metody jakościowe.

W obszarach gdzie możliwy będzie dobór próby kontrolnej zostaną zastosowane metody kontrfakcyjne np. porównanie beneficjentów RPO WK-P 2014-2020 z potencjalnymi beneficjentami, którzy złożyli wniosek, a nie uzyskali dofinansowania. Istnieje możliwość zastosowania np. metody Regression Discontinuity Design (nieciągłości w równaniu regresji).

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie, wnioski o płatność
- Dane pozyskane od beneficjentów i organów prowadzących szkoły i placówki oświaty.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III kw. 2018 r. – IV kw. 2018 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

300 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

Możliwe jest zawężenie zakresu badania w zależności od stopnia realizacji Programu w 2018 r. lub w zależności od harmonogramu konkursów podział badania na dwa etapy. Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.7. Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od lipca 2018 r. do kwietnia 2019 r. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania: procesowe/wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest dokonanie oceny dotyczącej postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.
Uzasadnienie badania
Badanie dotyczy oceny postępu rzeczowego programów operacyjnych dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.
Kryteria badania
Trafność Skuteczność Przewidywana skuteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
W ramach badania udzielona zostanie odpowiedź na następujące pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Czy przyjęte wartości docelowe wskaźników RPO WK-P 2014-2020 zostały trafnie oszacowane? • Jaki jest wpływ poszczególnych wskaźników przyjętych w RPO WK-P 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych na realizację celów Programu? • Jakie czynniki mogą zagrozić osiągnięciu wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P 2014-2020? • Jakie działania należy podjąć, aby zwiększyć możliwości osiągnięcia wartości docelowych wskaźników? Jakie są ewentualne propozycje modyfikacji wartości docelowych wskaźników? • Czy i w jakim zakresie RPO WK-P 2014-2020 uwzględni i przyczynia się do realizacji celów polityk horyzontalnych (zrównoważonego rozwoju, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn.)? • Jaki jest wkład RPO WK-P 2014-2020 w realizację Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Szczegółowa metodologia badania zostanie zaproponowana przez Krajową Jednostkę Ewaluacji w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.
Zakres niezbędnych danych
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa). IZ powinna zapewnić, by gromadzone były informacje dotyczące postępu rzeczowego.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2018 r. - II kw. 2019r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
400 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.8. Ocena wsparcia rozwoju e-usług w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020

Pierwotnie badanie miało zostać zrealizowane w okresie od IV kw. 2018 r. II kw. 2019 r. Po przeanalizowaniu aktualnego stanu wdrażania projektów objętych badaniem oraz po przeprowadzeniu konsultacji koncepcji badania zdecydowano o przesunięciu terminu badania na okres I-III kwartał 2022 roku. Kolejne konsultacje koncepcji i stanu zaawansowania projektów wpłynęły na jeszcze jedną zmianę terminu: II-IV kw. 2022 roku. Po wewnętrznych konsultacjach i przeglądzie zakresu badania zmieniono jego tytuł. Pierwotnie badanie było zatytułowane „Ocena wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój i wykorzystanie e-usług w przedsiębiorstwach oraz administracji publicznej”.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia Fundusz: EFRR
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Głównym celem badania jest ocena wpływu wsparcia udzielanego w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region z RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie wykorzystania e-usług w województwie kujawsko-pomorskim.
Uzasadnienie badania
Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych. Badanie umożliwi analizę efektów dla interwencji zrealizowanych w ramach 2 Osi Priorytetowej RPO WK-P 2014-2020. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego Plan Modernizacji 2020+ jednym z celów strategicznych realizujących 4 priorytety rozwojowe regionu jest innowacyjność, zgodnie z którym należy kłaść szczególny nacisk na rozwój łączy szerokopasmowych i upowszechnianie technologii informatycznych, w tym wszelkiego rodzaju e-usług. Badanie to będzie miało na celu identyfikację czynników, które mają wpływ na poziom skuteczności wsparcia oraz ustalenie ewentualnych środków zaradczych w przypadku zdefiniowanych ryzyk.
Kryteria badania
Trafność Skuteczność Użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Jak kształtował się poziom rozwoju e-usług w województwie kujawsko-pomorskim w ostatnich 5 latach? • Jakie czynniki gospodarcze wpływały na sytuację w badanym obszarze? Czy miały one wpływ na realizację badanych projektów? • Czy nastąpiły zmiany w otoczeniu prawnym, które miały wpływ na realizację RPO WK-P 2014-2020 w badanym obszarze? • W jakim stopniu osiągnięto zamierzone efekty wsparcia realizowanego w ramach OP 2 RPO WK-P 2014-2020?

- Czy projekty realizowane w ramach OP 2 RPO WK-P 2014-2020 wpłynęły na podniesienie jakości oraz zwiększenie dostępności e-usług w woj. kujawsko-pomorskim? W jakim stopniu?
- Jak oceniany jest stopień dojrzałości usług wdrożonych przy wsparciu RPO WK-P 2014-2020?
- W jakim stopniu uzyskane/ potencjalne do uzyskania efekty można/będzie można uznać za trwałe (skala i zakres)?
- Jak realizowane projekty OP 2 RPO WK-P 2014-2020 są oceniane przez jego odbiorców? Jakie są największe korzyści wynikające z ich realizacji?
- Jakie były kluczowe bariery/ryzyka na etapie realizacji projektów w ramach 2 Osi priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020? Z czego wynikały problemy? Jak ich uniknąć w perspektywie 2021-2027?
- Jakie bariery zewnętrzne (niezależne bezpośrednio od Instytucji Zarządzającej) wpływały na realizację badanych projektów?
- Jakie rozwiązania można byłoby zastosować w kontekście zidentyfikowanych problemów/barier wdrażania interwencji w obszarze e-usług w kolejnej perspektywie finansowej?
- Biorąc pod uwagę osiągnięte do tej pory efekty realizacji RPO WK-P 2014-2020, innych interwencji krajowych/regionalnych, jakie są dalsze potrzeby rozwoju e-usług w województwie? Jakiego rodzaju e-usług brakuje? Czy są obszary regionu na których wprowadzanie e-usług powinno mieć większy priorytet?
- Jakiego rodzaju e-usługi należy wspierać w perspektywie finansowej 2021-2027? Jakie przykłady dobrych praktyk (z kraju oraz świata) można wskazać w celu ich wykorzystania w przyszłej perspektywie?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach przedmiotowego badania należy zastosować triangulację metodologiczną dotyczącą zróżnicowania metod i technik zbierania danych, dzięki czemu możliwe będzie odtworzenie logiki interwencji realizowanych działań z jednoczesnym określeniem czynników determinujących ich skuteczność oraz ewentualnych ryzyk na nią wpływających.

Punktem wyjścia należy uczynić dogłębną analizę desk research danych z dokumentacji projektowej wszystkich wniosków w ramach Osi 2, a także analizę treści portali wykorzystujących e-usługi w ramach realizowanych projektów.

Przede wszystkim najistotniejszym elementem badania będą badania terenowe z mieszkańcami województwa kujawsko-pomorskiego w celu określenia poziomu wykorzystywania przez nich e-usług udostępnionych dzięki realizowanym projektom.

Uzupełnieniem metod ilościowych powinny być także wywiady pogłębione przeprowadzone na początku badania z interesariuszami (przedstawicielami IZ RPO WK-P odpowiedzialnymi za koordynację projektów z Osi 2 w przypadku zastosowania e-usług oraz ekspertami zewnętrznymi), co powinno pozwolić na odtworzenie teorii programu. Osoby te będą również posiadały wiedzę na temat barier, problemów pojawiających się w trakcie wdrażania projektów dotyczących e-usług świadczonych drogą elektroniczną.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane otrzymane od mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego
- Analiza treści portali świadczących e-usługi bądź udostępniających on-line informacje sektora publicznego dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P 2014-2020

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-IV kw. 2022 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

150 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.9. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020

Badanie nie zostanie przeprowadzone, w związku ze zmianą Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 i przejścia obowiązku pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego” przez IZ PO WER.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>Fundusz: EFS</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest poznanie losów uczestników projektów, którzy skorzystali z dotacji lub instrumentów finansowych na założenie własnego przedsiębiorstwa.
Uzasadnienie badania
<p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne.</p> <p>Wyniki badania będą podstawą do oszacowania wskaźnika rezultatu długoterminowego, zapisanego w WLWK:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego <p>Badanie, po odpowiednim rozszerzeniu metodologii, wypełniać będzie również obowiązek prowadzenia ewaluacji wpływu dla osi priorytetowej 8 RPO WK-P 2014-2020.</p> <p>Badanie dotyczy jednego z ważniejszych obszarów interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, czyli zwiększania szans na zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że interwencja polegająca na wsparciu tworzenia nowych przedsiębiorstw jest stosunkowo skuteczna. Jednak pełna ocena jej skuteczności może być przeprowadzona po odpowiednio długim czasie. Dlatego też wskazane jest badanie sytuacji uczestników projektu w dłuższym okresie, 30 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Informacja o sytuacji uczestników projektu 30 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie dostarcza podstawowej wiedzy o skuteczności interwencji, nie pozwala jednak w pełni ocenić jej wpływu. Dlatego też wskazane jest poszerzenie badania o pomiar efektu netto.</p>
Kryteria badania
<p>Skuteczność</p> <p>Trafność</p> <p>Efektywność</p> <p>Trwałość</p>
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Kluczowe pytania badawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Do jakich osób kierowane jest wsparcie i w jakim stopniu charakterystyka grupy docelowej pozwala na osiągnięcie celów programu? Jakie czynniki przesądziły o podjęciu decyzji o założeniu własnej działalności gospodarczej? Jaka jest skala korzystających z dotacji lub instrumentów finansowych na założenie własnego przedsiębiorstwa w regionie m.in. w ujęciu przestrzennym (w tym analiza w kontekście potrzeb regionalnych)? Jaka jest struktura powstałych podmiotów gospodarczych w wyniku realizacji projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020 w stosunku do profilu gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego (jako strukturę

nowopowstałych podmiotów gospodarczych rozumie się w szczególności: branżę, formę organizacyjno-prawną)?

- Jaki jest wpływ wsparcia na powstanie nowych firm (efekt netto)?
- Jaki jest wpływ wsparcia na trwałość firm?
- Jakie inne czynniki wpływają na trwałość i rozwój przedsiębiorstw (jakość zarządzania, dostępność do kapitału, sytuacja na rynku)?
- Ile miejsc pracy istnieje w firmach, które funkcjonują 30 miesięcy (w przeliczeniu na pełen etat)?
- Jakie są najbardziej adekwatne i najefektywniejsze rodzaje instrumentów wsparcia (z uwzględnieniem podziału na instrumenty zwrotne i dotacje)? Jaka jest częstotliwość, powody oraz skutki rezygnacji z dofinansowania przez beneficjentów i uczestników projektów w kontekście ich dotychczasowych planów inwestycyjnych?
- Jaka jest jakość utworzonych miejsc pracy (pod kątem rodzajów umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, inwestycji w rozwój pracowników itd.)?
- Jaki jest wpływ wsparcia na zmianę sytuacji uczestników (aktywność zawodową, poziom dochodów, poziom dochodów gospodarstwa społecznego i związany z tym poziom ubóstwa, sytuację społeczną)?
- Jaki jest wpływ interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów (w jakim stopniu podjęcie pracy zniechęciło uczestników projektów do opuszczania województwa oraz jaka jest skala wyciekania – czyli opuszczania województwa przez uczestników projektów)?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodologia badania została określona w dużym stopniu w wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego (Załącznik nr 6). Bazuje ona na doświadczeniu badania realizowanego w okresie 2007-2013 w ramach PO KL. Metodologia ta określa podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatów, obejmując m.in. założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych.

Ocena wpływu interwencji zakłada:

- Badanie bazujące na teorii – w ramach każdej z fali/edycji badania uwzględniona zostanie analiza logiki interwencji, ze szczególnym naciskiem na kryteria wyboru projektów, koncentrująca się przede wszystkim na ocenie ukierunkowania interwencji na poszczególne grupy docelowe.
- Wykorzystanie schematu kontrfaktycznego.

W przypadku schematu kontrfaktycznego proponowaną metodą doboru próby kontrolnej jest *metoda nieciągłości w równaniu regresji (regression discontinuity design - RDD)*. W tym przypadku grupą kontrolną mogą być osoby, które brały udział w projektach, jednak nie uzyskały dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Pozwoli to na oszacowanie efektu jałowej straty (ile przedsiębiorstw powstałoby bez wsparcia EFS w formie dotacji lub instrumentów zwrotnych), a także wpływ rozpoczęcia działalności na sytuację uczestników (aktywność zawodową, poziom osiąganych dochodów, poziom dochodów gospodarstwa domowego, sytuację społeczną, zachowania migracyjne).

Ponadto możliwe jest wykorzystanie metody podwójnej różnicy (*difference in differences - DiD*): na podstawie danych GUS, porównana zostanie przeciętna przeżywalność przedsiębiorstw utworzonych dzięki wsparciu EFS i powstałych w tym samym czasie, bez wsparcia EFS.

Badanie ma charakter przede wszystkim ilościowy. Planowane jest jednak rozbudowanie go o aspekt jakościowy. Badania jakościowe mają głównie dostarczyć pogłębionej wiedzy o mechanizmach oddziaływania poszczególnych instrumentów.

Zakres niezbędnych danych

- SL 2014 – dane uczestników projektów, dotyczące ich sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz zakresu otrzymanego wsparcia.
- Zagwarantowanie zgody uczestników projektu na udział w przyszłych badaniach (może to być jeden z elementów dokumentacji projektowej).
- Pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, obowiązkowe jest co najmniej dwukrotne przeprowadzenie pomiaru. Ostateczne terminy tego badania powinny być skoordynowane z planowanymi terminami naborów projektów.

Planowane terminy badań:

1. I kw. 2019 r. – II kw. 2019 r.
2. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

Szacunkowo koszt pomiaru uzależniony jest od:

- wielkości próby,
- liczby pomiarów,
- sposobu podejścia do badania kontryfaktycznego.

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z WUP

Uwagi i komentarze

Należy mieć na uwadze, że obecnie toczą się prace dotyczące możliwości bardziej zaawansowanego badania efektu netto na podstawie danych GUS. Badanie to pozwoliłoby na porównanie sytuacji osób, które utworzyły działalność gospodarczą dzięki dotacji i osób, które otworzyły działalność gospodarczą bez takiego wsparcia. Wyniki wstępnego pilotażu powinny być znane pod koniec 2015 r.

W przypadku pozytywnych efektów pilotażu, możliwe będzie przekazanie przez GUS gotowych danych dla IZ, które będą mogły być wykorzystane w ewaluacji. Przy czym dane te pozwolą na odpowiedź tylko na jedno z pytań badawczych - jaka jest trwałość utworzonych miejsc pracy w porównaniu do tych, które były utworzone bez wsparcia ze środków europejskich.

4.10. Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

Pierwszy etap został zrealizowany w terminie od 24.10.2019 do 9.07.2019 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

W związku z pismem Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej znak DZF-XI.7632.19.2020.JK z dnia 4.06.2020r. IK EFS, biorąc pod uwagę negatywne skutki Covid-19, w tym szczególnie utrudnienia w realizacji badań zdecydowała o możliwości przeprowadzenia pomiarów wskaźnika rezultatu długoterminowego EFS *Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych* w ramach jednego, centralnego badania horyzontalnego. W ramach badania horyzontalnego przeprowadzone zostaną dwa pomiary: na początku 2021 r. oraz na zakończenie perspektywy finansowej (prawdopodobnie w połowie 2023 r.). Jednostka Ewaluacyjna RPO WK-P zdecydowała, że jest zainteresowana przystąpieniem do badania koordynowanego przez IK EFS, w związku z tym drugi pomiar wskaźnika nie będzie realizowany przez JE WK-P.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo

9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

Fundusz: EFS

Typ badania (wpływu, procesowe)"/ wpływu

Moment przeprowadzenia: on-going, ex post

Cel badania

Celem badania jest ocena wpływu wsparcia EFS na tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwój potencjału, zwiększanie zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej i ocena trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.

Uzasadnienie badania

Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne. Wyniki badania będą podstawą do oszacowania wskaźnika rezultatu długoterminowego, zapisanego w WLWK:

• Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych. Badanie to wypełniać będzie również obowiązek prowadzenia ewaluacji wpływu dla osi priorytetowej 9 RPO WK-P 2014-2020.

Dotychczas nie było prowadzonych systematycznych badań trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych dzięki wsparciu EFS. Prowadzone ewaluacje wsparcia ekonomii społecznej w ramach PO KL, m.in. ze względu na ograniczony dostęp do odpowiednich danych, nie uwzględniały tego aspektu. Dlatego też w praktyce nie jest znana przeżywalność utworzonych przedsiębiorstw społecznych i wspartych w nich miejsc pracy.

Ekonomia społeczna umożliwi realizację polityk publicznych przy współudziale podmiotów wspierających grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Zwiększanie potencjału ekonomii społecznej i jej oddziaływania wpływa na rozwój regionu, a także na zmniejszanie się liczby osób zagrożonych wykluczeniem.

Istotnym elementem, który powinien być wzięty pod uwagę przy planowaniu badania, jest zmiana koncepcji wspierania ekonomii społecznej: silniejsza koncentracja na wspieranie już istniejących przedsiębiorstw społecznych (wsparcie skalowania), w tym także w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, a także zmiana definicji przedsiębiorstwa społecznego – dopuszczenie wsparcia dla innych form prawnych przedsiębiorstw społecznych niż spółdzielnie socjalne.

Równocześnie dotychczasowe doświadczenia związane ze wspieraniem ekonomii społecznej wskazują, że ta forma interwencji może być stosunkowo kosztowna. Dlatego też uzasadnione jest badanie sytuacji wspartych przedsiębiorstw społecznych. Ponieważ jednak rozwój ekonomii społecznej jest kwestią złożoną, badanie powinno obejmować ocenę trafności, użyteczności i efektywności wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Ważną kwestią jest również zbadanie losów zawodowych osób, dla których przyznana była dotacja na utworzenie miejsca pracy. Zwłaszcza, że dotychczas przeprowadzone badania w tym zakresie pokazują duży poziom rotacji pracowników przedsiębiorstw społecznych, co wskazywać może na niedostateczne ich przygotowanie do pracy w PES. Jednym z kluczowych elementów rozwoju ekonomii społecznej jest poprawa dostępności i jakości usług reintegracji i rehabilitacji społecznej i zawodowej, świadczonych m.in. przez CIS, KIS, WTZ i ZAZ, a także poprawa koordynacji pomiędzy tymi podmiotami, a działaniami OWES. Wysokiej jakości usługi tego typu pozwalają na lepsze przygotowanie pracowników przedsiębiorstw społecznych i mogą ograniczać ryzyko problemów na etapie pracy w PES. Dlatego w badaniu zostaną uwzględnione następujące kwestie:

- efekty społeczne i zawodowe działań reintegracyjnych,
- jakość działań reintegracyjnych,
- powiązania podmiotów reintegracyjnych z ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej,
- jakość działań reintegracyjnych prowadzonych przez OWES.

Istotnym elementem w tym obszarze będzie również analiza działań z zakresu animacji i inkubacji przyczyniających się do tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Trwałość
Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jaka jest skuteczność i efektywność kosztowa różnych instrumentów wspierania ekonomii społecznej?
- Jaki jest wpływ wsparcia na zmianę sytuacji uczestników (aktywność zawodową, poziom dochodów, poziom dochodów gospodarstwa społecznego, sytuację społeczną, zachowania migracyjne)?
- Jaka jest trwałość zmiany sytuacji uczestników?
- Jak dużo miejsc pracy, utworzonych dzięki wsparciu EFS, nadal funkcjonuje w przedsiębiorstwach społecznych?
- Jaki wpływ na liczbę i trwałość miejsc pracy ma wsparcie kierowane do otoczenia przedsiębiorstw społecznych (JST, przedsiębiorców)?
- Jaka jest kondycja wspartych przedsiębiorstw społecznych (liczba miejsc pracy, poziom przychodów)?
- Jaka jest jakość utworzonych miejsc pracy (pod kątem rodzajów umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, inwestycji w rozwój pracowników itd.)?
- Jaka jest charakterystyka osób pracujących na utworzonych miejscach pracy (z uwzględnieniem poszczególnych wymiarów zagrożenia wykluczeniem społecznym)? Jaka jest ogólna charakterystyka pracowników przedsiębiorstw społecznych?
- Jaki jest wpływ podjęcia pracy w przedsiębiorstwie społecznym na wyjście z ubóstwa i wykluczenia społecznego uczestnika?
- Jaki jest wpływ interwencji na trwałość utworzonych miejsc pracy?

- Jaki jest wpływ interwencji na rozwój przedsiębiorstw społecznych?
- Jaka jest sytuacja osób, które rozpoczęły pracę w PES?
- Jakie są efekty społeczne i zawodowe reintegracji społeczno-zawodowej podejmowanej przez podmioty ekonomii społecznej (w tym szczególnie CIS, KIS, WTZ, ZAZ) i instytucje z otoczenia PES?
- Jaka jest jakość usług reintegracji społecznej i zawodowej oferowanej w podmiotach reintegracyjnych?
- Jaki jest poziom koordynacji usług reintegracji społecznej i zawodowej i wsparcia dla rozwoju ekonomii społecznej na poziomie lokalnym i regionalnym?
- Jakie są efekty działań animacyjnych OWES, w tym szczególnie w zakresie budowania powiązań kooperacyjnych pomiędzy PES a nauką, biznesem i JST.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodologia badania została określona w dużym stopniu przez Wytyczne (Załącznik 6)⁴⁰. Metodologia ta określa podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatu długoterminowego, obejmując m.in. założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych.

Rozwój przedsiębiorstw społecznych jest zależny od wielu czynników, zarówno po stronie podażowej, jak i popytowej. Równocześnie brak jest dostatecznie licznej próby kontrolnej, co wyklucza możliwość badania kontrfaktycznego. Dlatego też analiza wpływu interwencji na rozwój sektora ekonomii społecznej wymaga podejścia bazującego na teorii, koncentrującego się na wyjaśnieniu i ocenie zależności pomiędzy poszczególnymi elementami interwencji, a rozwojem przedsiębiorstw społecznych.

Punktem wyjścia do badania powinno być staranne odtworzenie szczegółowego modelu interwencji, w tym ocena kryteriów wyboru projektów, analiza struktury wspartych podmiotów, analiza oddziaływania na otoczenie przedsiębiorstw społecznych. Model logiczny powinien uwzględniać zarówno szczegółową analizę na poziomie programu, jak i odtworzenie logiki interwencji na poziomie każdego z ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (OWES). Zostaną przeprowadzone badania ilościowe wśród osób, które skorzystały z dotacji na utworzenie miejsca pracy, wśród beneficjentów podmiotów reintegracyjnych, a także w miarę możliwości wśród JST i pracodawców, którzy byli objęci usługami animacji lokalnej. Wśród kluczowych interesariuszy zostaną przeprowadzone również badania jakościowe.

Dodatkowo przeprowadzone zostanie badanie ilościowe, które obok oceny trwałości powstających miejsc pracy, uwzględni wymiary oceny wpływu interwencji na:

- poziom wynagrodzeń uzyskiwanych w ramach utworzonych miejsc pracy – informacja ta pozwala na oszacowanie efektywności kosztowej interwencji;
- sytuację społeczną uczestników projektów, rozumianą jako zmiana statusu uczestnika projektów (np. z uczestnika CIS na pracownika spółdzielni socjalnej) lub zmianą sytuacji społecznej;
- jakość pracy – rozumianą co najmniej jako rodzaj podstawy prawnej, na podstawie której praca jest wykonywana oraz bezpieczeństwo i higiena w pracy;
- poziom dochodów gospodarstw domowych osób pracujących na utworzonych miejscach pracy – uwzględnienie tego aspektu umożliwi badanie wpływu interwencji na poziom ubóstwa osób pracujących (wymaga to uwzględnienia wielkości, struktury i źródeł dochodów gospodarstwa domowego);
- rozwój przedsiębiorstw społecznych – liczbę trwałych miejsc pracy utworzonych we wspartych przedsiębiorstwach (poza tymi utworzonymi dzięki bezpośredniemu wsparciu EFS).

Należy pamiętać, że utworzone miejsce pracy może ulec zmianie (zmieni się nazwa, osoba pracująca, wymiar czasu pracy). Dlatego też oszacowanie trwałości miejsc pracy powinno polegać na oszacowaniu zmiany netto liczby miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w przeliczeniu na pełen etat. Wymaga to jednak pozyskiwania szczegółowych danych na temat liczby i charakterystyki miejsc pracy „na wejściu” – czyli w momencie utworzenia danego przedsiębiorstwa społecznego lub utworzenia miejsca pracy w istniejącym przedsiębiorstwie społecznym.

Zakres niezbędnych danych

- Szczegółowe dane dotyczące liczby i jakości miejsc pracy we wspartych przedsiębiorstwach społecznych. Dane te powinny być pozyskiwane przez OWES.
- Szczegółowe dane dotyczące wspartych przedsiębiorstw społecznych (zakres i skala wsparcia) – dane zbierane przez OWES.
- Dane kontaktowe do pracowników przedsiębiorstw społecznych, którzy rozpoczęli pracę na utworzonych stanowiskach.

Organizacja badania

⁴⁰ Załącznik nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, Minister Inwestycji i Rozwoju, Warszawa 9 lipca 2018 r.

Ramy czasowe realizacji badania
Zgodnie z Wytycznymi MliR, obowiązkowe jest co najmniej dwukrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego, którego źródłem danych będzie przedmiotowe badanie. 1. IV kw. 2019 r. – II kw. 2020 r. 2. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r. ⁴¹
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
350 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.11. Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i aktywnej integracji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 23 maja 2019 r. do 7 listopada 2019 r. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym Fundusz: EFS i EFRR
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Badanie, będzie miało na celu zbadanie, w jaki sposób inwestycje społeczne wspierane w ramach programu przyczynią się do poprawy jakości i dostępności usług społecznych i aktywnej integracji, w tym opieki zdrowotnej w regionie.
Uzasadnienie badania
Poprawa dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług społecznych jest jednym z nowych obszarów interwencji EFSI, jak również jednym z filarów strategii ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Jednak zakres możliwych do wsparcia usług społecznych jest stosunkowo szeroki. Dlatego też zakres badania będzie dostosowany do rodzaju usług społecznych, finansowanych w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020. Komplementarne wsparcie z EFRR będzie polegało min. na finansowaniu inwestycji w zakresie przebudowy lub remontu zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione. Wsparcie uzyskają również inwestycje infrastrukturalne poprawiające dostęp do usług społecznych osób w różnych kategoriach wiekowych. W badaniu należy również uwzględnić komplementarność z PI 9i aktywna integracja, a także uwzględnić komplementarność działań związanych z usługami społecznymi z działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym (np. program „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020, czy Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS)).

⁴¹ Zgodnie z uzasadnieniem zamieszczonym przed kartą badania II etap zostanie zrealizowany z poziomu krajowego.

Kryteria badania
Trafność Skuteczność Użyteczność Efektywność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czy i które formy wsparcia odpowiadają na specyficzne potrzeby i problemy grup najbardziej zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym? • Jak oceniana jest trafność dofinansowanych usług społecznych pod względem: <ul style="list-style-type: none"> ○ rodzaju usług, ○ zakresu świadczonych usług (co wchodzi w usługę), ○ grup docelowych, ○ rozkładu terytorialnego?   • Jaki jest wpływ sposobu dostarczania usług na poziom i jakość życia ich odbiorców? W jakim stopniu interwencja przyczynia się do usamodzielnienia ekonomicznego i społecznego osób objętych wsparciem? • Jak oceniana jest użyteczność usług społecznych z punktu widzenia odbiorców i dostawców? • Jakie czynniki o charakterze egzogennym i endogennym wpływają lub mogą wpłynąć na skuteczność realizacji projektów z obszaru usług społecznych oraz aktywnej integracji? • Czy w wyniku realizacji projektów jakość świadczonych usług społecznych i aktywnej integracji uległa poprawie? • Które typy projektów są najbardziej efektywne, tj. mierzone stosunkiem poniesionych nakładów do osiągniętych efektów? • Czy i w jakim stopniu realizowane projekty przyczyniły się do poprawy dostępności usług społecznych i aktywnej integracji w regionie? • Jaka jest skuteczność programów aktywizacji społecznej/zawodowej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ich rodzin oraz innych osób z ich otoczenia? • Jaki jest udział organizacji pozarządowych we wdrażaniu działań dotyczących włączenia społecznego i jaka jest ich efektywność? • Jaki jest poziom komplementarności inwestycji finansowanych z EFS i EFRR, a także z działaniami finansowanymi z innych źródeł (w tym krajowych)? • Jaki jest poziom komplementarności wsparcia z działaniami z zakresu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020? • Jaki jest poziom komplementarności z działaniami z zakresu aktywnej integracji (9i)?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Metody i techniki badawcze zostaną dopasowane do przedmiotu badania i będą łączyły metody jakościowe i ilościowe. Metodologia badania powinna obejmować następujące minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizę podstawowych dokumentów źródłowych (Desk research). • Wywiady internetowe (CAWI) z beneficjentami projektów w ramach których wspierano usługi społeczne uzupełnione wywiadami telefonicznymi wspomaganymi komputerowo (CATI). • Wywiady CAWI z mieszkańcami regionu odpowiadającymi grupom docelowym wsparcia w ramach projektów z zakresu usług społecznych i aktywnej integracji. • Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z przedstawicielami IZ RPO WK-P i IP zajmującymi się koordynowaniem projektów, w ramach których wspierano usługi społeczne. • Warsztat ewaluacyjny z przedstawicielami Zamawiającego oraz Wykonawcy w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji. <p>Badanie uwzględniac będzie wpływ dostępu do usług społecznych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie wykluczenia społecznego (wzrost kontaktów społecznych, włączenie do rynku), • poprawę sytuacji finansowej gospodarstw domowych (ograniczenie ubóstwa), • aktywność zawodową członków gospodarstwa domowego, • jakość życia osób korzystających z usług społecznych.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka usług społecznych, wspartych w programie (rodzaj, zakres, intensywność), • Charakterystyka i dane osób korzystających z usług społecznych, • Pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej.
Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.12. Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020

Pierwotnie badanie miało tytuł „Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020”. Po zmianach w systemie oświaty tj. podwyższeniu do 6 lat wieku dzieci objętych obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym zmieniono tytuł badania oraz rozszerzono zgodnie z powyższym grupę docelową.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 3 lipca 2019 r. do 17 grudnia 2019 r. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.moiregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Druka edycja badania zostanie zrealizowana zgodnie z harmonogramem.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</p> <p>9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych</p> <p>10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę</p> <p>Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja</p> <p>10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>Fundusz: EFS, EFRR</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going, ex post
Cel badania
Celem badania jest ocena skuteczności oraz efektywności dotychczas realizowanych /zrealizowanych działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 oraz wypracowanie rozwiązań podnoszących skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia. Ponadto, w ramach badania oszacowana zostanie wartość dwóch długoterminowych wskaźników rezultatu EFS.
Uzasadnienie badania

Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne.

Badanie będzie podstawą do oszacowania długoterminowych wskaźników rezultatu EFS, których źródłem danych, zgodnie z zapisami RPO WK-P 2014-2020, będą badania ewaluacyjne (częstotliwość pomiaru 2 razy w okresie programowania).

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, sferą istotną wymagającą wsparcia jest edukacja przedszkolna. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (w wieku 3-5 lat) w województwie kujawsko-pomorskim, choć w ostatnich latach co roku wzrasta to jednak wciąż jest niekorzystny zarówno w miastach (gdzie wg danych BDL-GUS w roku 2011 wynosił tylko 76%, w roku 2012 – 77% a w roku 2013 wzrósł do 82,3%, przy wskaźniku w kilku województwach przekraczającym 90%), jak i na obszarach wiejskich (gdzie wskaźnik ten wynosił odpowiednio w 2011 r – 40,8%, w 2012 r. – 42,3%, natomiast w roku 2013 – 48,4%, co lokuje województwo na 13. pozycji, a najlepsze regiony przekraczają poziom 65%). Ta sytuacja z jednej strony wpływa na mniejszą aktywność zawodową kobiet, z drugiej zaś – na cały proces edukacji, gdyż umiejętności nabyte w przedszkolu przekładają się na lepsze wyniki w szkole i sprawniejsze funkcjonowanie w dorosłym życiu. Dlatego też dostrzega się potrzebę podjęcia działań wspierających i promujących wykształcenie od najmłodszych lat.

Jednym z priorytetów władz województwa kujawsko-pomorskiego jest przeciwdziałanie trendom depopulacyjnym. Istotnym elementem strategii województwa jest ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych, a także usług edukacyjno-wychowawczych. Zakłada się, że lepsza dostępność do tego typu usług może przyczynić się do wzrostu urodzeń oraz ograniczyć skalę migracji do innych województw. Przyczyniać się też będzie do poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy. Dlatego bardzo ważną rolę będą odgrywały instrumenty wspierające aktywizację osób powracających na rynek pracy po urloпах macierzyńskich/ rodzicielskich/wychowawczych, np. finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (tzw. voucher), czy działania aktywizacyjno-szkoleniowe.

Biorąc pod uwagę spadającą liczbę dzieci, inwestycje w nowe miejsca opieki, szczególnie opieki przedszkolnej, powinny być dokonywane w sposób szczególnie przemyślany, minimalizując ryzyko przeinwestowania.

Kryteria badania

Skuteczność
Trafność
Efektywność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Kluczowe pytania badawcze:

- Jaka była dostępność do usług opieki nad dziećmi do lat 3 w województwie kujawsko-pomorskim i jak zmieniła się po interwencji (w tym analiza terytorialna)?
- Czy i w jakim stopniu dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpłynęło na uatrakcyjnienie oferty, doposażenie i poprawę infrastruktury w zakresie edukacji przedszkolnej i opieki żłobkowej?
- Jaka jest tendencja powstawania nowych form edukacji przedszkolnej oraz obiektów opieki nad dziećmi do lat 3, jakie czynniki wspomagają, a jakie utrudniają ich tworzenie?
- Czy i w jakim stopniu oferta usług opiekuńczych i edukacyjno-wychowawczych została dostosowana do prognoz demograficznych?
- Jak wzrosła dyspozycyjność rodziców małych dzieci (głównie kobiet) i jak przełożyło się to na wzrost ich aktywności na rynku pracy?
Jaka byłaby skala zmian sytuacji zawodowej opiekunów bez udziału w interwencji, czy opuściliby region w poszukiwaniu pracy w przypadku nie podjęcia udziału w projekcie?
- Jaka jest trwałość zmian w sytuacji uczestników projektów?
- Jaka jest trwałość nowoutworzonych miejsc wychowania przedszkolnego i opieki żłobkowej?
- Jaka jest efektywność kosztowa osiągniętych efektów?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie koncentrować się będzie na sytuacji gospodarstw domowych, korzystających z opieki nad dziećmi do lat 3. Gospodarstwa domowe korzystające z usługi dziennego opiekuna zostaną porównane z sytuacją gospodarstw domowych korzystających z usług żłobków, innych form opieki dla dzieci do lat 3, a także nie korzystających z instytucjonalnych form pomocy. Dodatkowo uwzględniony zostanie podział na tereny wiejskie

i miejskie.

Analiza obejmować będzie ocenę zmian na poziomie gospodarstwa domowego w kontekście:

- dochodów,
- aktywności zawodowej,
- prokreacji,
- jakości życia.

W badaniu uwzględniona zostanie również analiza efektywności kosztowej poszczególnych form opieki nad dziećmi do lat 3 (analiza kosztów i korzyści).

Badanie zostanie przeprowadzone na próbie gospodarstw domowych, korzystających z opieki finansowanej z EFS. Dodatkowo przeprowadzone zostanie badanie na próbie reprezentatywnej gospodarstw domowych z dziećmi do lat 3.

Ze względu na monitorowanie wskaźników rezultatu długoterminowego w ramach badania, powinno być ono przeprowadzone 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie (terminy realizacji etapów badań powinny zostać zaktualizowane po zakończeniu naboru projektów). Trwałość funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 utworzonych dzięki EFS i nowych miejsc przedszkolnych utworzonych dzięki EFS w przedszkolach należy rozumieć jako gotowość placówki do świadczenia opieki nad dziećmi w ramach utworzonych w projekcie miejsc.

Zakres niezbędnych danych

W SL2014 pozyskiwane będą w sposób stały dane uczestników projektów, dotyczące ich sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz zakresu otrzymanego wsparcia.

Ponadto niezbędne jest zagwarantowanie zgody uczestników projektu na udział w przyszłych badaniach (może to być jeden z elementów dokumentacji projektowej).

W zależności od przyjętego modelu badania efektu netto, inny będzie zakres danych niezbędnych do pozyskania. Najmniej trudności będzie z pozyskaniem danych na podstawie kwestionariusza.

Konieczne będzie pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej oraz JST.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z zapisami programu konieczne jest dwukrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźników, których źródłem danych będzie przedmiotowe badanie. W związku z tym proponuje się dwa etapy badania.

1. II kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r.
2. II kw. 2023 r. – IV kw. 2023 r.

Przy czym powyższe terminy będą zależne od harmonogramu konkursów.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

350 tys. zł – 2 badania

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

W SL2014 nie będą dostępne dane opiekunów dzieci, które korzystają ze wsparcia. Dane te, wraz ze zgodą na udział w badaniu, powinny być pozyskiwane przez projektodawców. Wskazane jest przy tym pozyskiwanie danych o sytuacji na rynku pracy opiekunów w momencie przyjmowania ich dziecka do placówki (umożliwi to później porównanie ich sytuacji w momencie badania).

Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.13. Ocena potencjału rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego w sferze B+R+I na podstawie działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020

Pierwotnie badanie miało zostać zrealizowane w okresie od IV kwartału 2019 do I kwartału 2020. Po przeanalizowaniu aktualnego stanu wdrażania projektów objętych badaniem oraz po przeprowadzeniu konsultacji koncepcji badania zdecydowano o przesunięciu terminu badania na okres II-IV kwartał 2020 roku i dokonano zmiany tytułu badania, który pierwotnie

brzmiał: *Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I*. Z uwagi na sytuację epidemiczną spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 w 2020 roku i opóźnienia w realizacji projektów objętych analizą faktyczna realizacja badania została przesunięta na okres IV kw. 2020 - I kw. 2021.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 14.10.2020 do 12.03.2021 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (...) 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...) 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług Fundusz: EFRR
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania jest przede wszystkim określenie wpływu działań podjętych w ramach Osi priorytetowej 1 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.
Uzasadnienie badania
Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych wynikającym z Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020. Niniejsze badanie umożliwi analizę efektów dla interwencji zrealizowanych w ramach Osi Priorytetowej 1. RPO WK-P 2014-2020. Wyniki badania będą użyteczne w kontekście oceny skuteczności wsparcia kierowanego do podmiotów działających w sferze B+R+I pod kątem zwiększenia ich aktywności, zastosowania innowacji w MŚP i urynkowania działalności B+R, a także w kontekście możliwości wprowadzenia środków zaradczych w ramach kolejnej perspektywy finansowej w przypadku stwierdzenia problemów we wdrażaniu działań, które powinny wpływać na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I. Badanie to posłuży również ocenie zgodności realizowanych projektów z wypełnianiem zdiagnozowanych w Regionalnej Strategii Innowacji potrzeb rozwoju województwa.
Kryteria badania
Trafność/Adekwatność Skuteczność Efektywność Użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Czy i w jakim stopniu cele projektów dotyczących sfery B+R+I odpowiadają potrzebom regionu z tego zakresu, zdefiniowanym w dokumentach strategicznych m. in. w Strategii Rozwoju Województwa Plan Modernizacji 2020+? Czy założenia kierunków wsparcia pozostają aktualne w momencie realizacji badania? • Czy instrumenty finansowe w sferze B+R+I są z sukcesem wdrażane w regionie? Porównanie sytuacji w innych regionach. Rekomendacje na przyszłość. • W jakim stopniu projekty dotyczące sfery B+R+I wpływają na realizację celów określonych w Regionalnej Strategii Innowacji WK-P 2014-2020, a w szczególności na rozwój inteligentnych specjalizacji? • Które działania realizowane w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpływają najbardziej na zwiększenie potencjału rozwojowego sfery B+R+I, w tym na zwiększenie stosowania innowacji w MŚP oraz urynkowanie działalności B+R? • Czy dzięki interwencjom realizowanym w ramach RPO WK-P 2014-2020 można zauważyć zmiany zatrudnienia w sferze B+R+I? Jeśli tak, to w ramach których projektów proces ten jest najbardziej skuteczny?

- Jaki jest wpływ projektów realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie aktywności przedsiębiorstw w działalności B+R+I oraz na wzrost nakładów przedsiębiorstw na B+R+I (efekt dodatkowości)? Czy przedsiębiorstwa przed skorzystaniem ze środków RPO prowadziły działalność B+R+I?
- Jakie czynniki o charakterze egzogennym i endogennym wpływają lub mogą wpłynąć na skuteczność realizacji projektów z obszaru B+R+I?
- Jak kształtuje się efektywność kosztowa projektów wpływających na wzrost zatrudnienia w sferze B+R+I?
- Na jakie bariery, ograniczenia wskazują beneficjenci działań realizowanych w ramach sfery B+R+I?
- Czy i jak radzili sobie beneficjenci z pokonywaniem tych zdefiniowanych ograniczeń, barier?
- Jakie środki zaradcze należy wprowadzić w nowej perspektywie w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia zdefiniowanych w toku badania barier, ograniczeń w ramach projektów dotyczących sfery B+R+I?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Punkt wyjścia będzie stanowić odtworzenie logiki wsparcia beneficjentów realizujących projekty w ramach sfery B+R+I. Istotne jest ustalenie powiązań pomiędzy realizowanymi działaniami, oczekiwanymi efektami oraz przyjętymi założeniami i warunkami wdrażania Programu. Główny zakres prac będzie miał zatem charakter analizy danych zastanych, skonfrontowanych z wynikami badań jakościowych przeprowadzonych głównie z osobami wdrażającymi RPO WK-P 2014-2020 oraz z badań ilościowych przeprowadzonych z beneficjentami, a także badania grupy kontrfaktycznej, ponieważ zakłada się, możliwość zastosowania tego schematu w przedmiotowym badaniu.

Zastosowanie schematu kontrfaktycznego może być pomocne w analizie i weryfikacji przyjętej logiki interwencji, dzięki możliwości oszacowania wyniku netto poszczególnych działań w ramach Osi priorytetowej 1. Jest to możliwe dzięki temu, że do grupy beneficjentów realizujących projekty ze sfery B+R+I dobrana zostaje grupa kontrolna, posiadająca podobne cechy, ale nie korzystająca ze wsparcia w ramach Osi priorytetowej 1. Analizy prowadzone w przedmiotowym badaniu uwzględniające schemat kontrfaktyczny mogą być prowadzone przy użyciu metod i technik takich jak: techniki propensity score matching (PSM) oraz metody podwójnej różnicy (DID). Oczywiście możliwe jest stosowanie innych metod i technik analizy danych analitycznych w zależności od dostępnych informacji i danych o realizowanych interwencjach, w związku z tym ostateczny dobór metod i technik kontrfaktycznych zostanie dokonany na etapie przygotowania do realizacji badania.

Realizacja tego badania z uwzględnieniem schematu kontrfaktycznego będzie wymagała ścisłej współpracy IZ z właściwym Ministerstwem i GUS według następującego schematu: JE wysyła do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesujące ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS).

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane GUS
- Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

IV kw. 2020 – I kw. 2021 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

150 tys. zł

Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie właściwego Ministerstwa.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów wsparcia działalności B+R+I przedsiębiorstw i jednostek naukowych, a także właściwym Ministerstwem i GUS.

Uwagi i komentarze

Realizacja badania z użyciem metod kontrfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej i zostanie określona na etapie szacowania wartości zamówienia.

4.14. Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P na lata 2014-2020

Według Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 z dnia 10 października 2018 r. badanie przestało być obligatoryjne jednak IZ RPO WK-P postanowiła je zrealizować, wykorzystując wyniki do planowania przyszłej perspektywy.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 20.11.2019 do 9.06.2020 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): procesowe
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania jest dokonanie oceny wybranych elementów systemu realizacji RPO WK-P 2014-2020.
Uzasadnienie badania
Badanie systemu realizacji programu operacyjnego może stanowić cenną podstawę dla późniejszej syntezy wyników oceny systemów z poprzednich okresów programowania. Należy również podkreślić, że niniejsza ewaluacja zostanie zogniskowana głównie na nowych elementach systemu realizacji Programu, w szczególności: ocenie funkcjonowania instrumentów finansowych, inwestycjach zintegrowanych, instrumencie RLKS.
Kryteria badania
Skuteczność Efektywność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Badanie będzie koncentrować się na analizie nowych rozwiązań systemu realizacji RPO WK-P 2014-2020, w szczególności na zagadnieniu dwufunduszowości RPO oraz funkcjonowaniu systemów wdrażania instrumentów finansowych, inwestycjach zintegrowanych, instrumencie RLKS oraz innych elementów zidentyfikowanych na etapie opracowania SOPZ. Badanie (w zakresie analizy i oceny obszarów problemowych) powinno nawiązywać do analogicznych badań oceniających perspektywę 2004-2006 oraz 2007-2013 (aspekt porównawczy). Badanie ma również na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań/rekomendacji pomocnych w planowaniu nowej perspektywy finansowej 2021-2027.
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Badanie będzie miało głównie charakter jakościowy, w znacznym stopniu opierać się też będzie na analizie danych zastanych oraz wywiadach jakościowych z kluczowymi interesariuszami.
Zakres niezbędnych danych
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa).
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2019 r. - II kw. 2020 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
150 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.15. Ewaluacja ex-ante RPO WK-P 2021 plus

Przeprowadzenie ewaluacji ex-ante dla programu operacyjnego na lata 2021-2027 nie jest obowiązkowe. W związku z brakiem obligatoryjności nie zostaną przygotowane zalecenia MFIPR w tym zakresie i do decyzji każdego regionu pozostawiono kwestie realizowania przedmiotowej ewaluacji. IZ RPO WK-P pierwotnie planowało realizować ewaluację ex-ante na potrzeby regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027, jednak w toku przeprowadzonego szacowania wartości tego zamówienia, które znacznie przekroczyło założony w Planie Ewaluacji budżet, podjęto decyzję o rezygnacji z przeprowadzania ewaluacji ex-ante. Środki przeznaczone pierwotnie na to badanie zostały wykorzystane na nowe zadanie 4.29. *Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie*. Karta dla tego badania została umieszczona na końcu rozdziału 4, tj. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu/procesowe
Moment przeprowadzenia: ex ante
Cel badania
Celem badania jest dokonanie ewaluacji ex ante realizacji programu operacyjnego dla kolejnej perspektywy finansowej.
Uzasadnienie badania
Ewaluacja ex ante będzie zapewne warunkiem koniecznym dla przyjęcia dokumentów operacyjnych na kolejną perspektywę finansową.
Kryteria badania
Trafność Przewidywana Efektywność Przewidywana Skuteczność Przewidywana Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Ministerstwo uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i wymagania KE przygotuje w tej kwestii stosowne zalecenia dla ewaluacji.
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
W roku 2019/2020 Ministerstwo opracuje zalecenia dla procesu ewaluacji programów operacyjnych 2021+ (wykorzystując wnioski z procesu ewaluacji 2014-2020).
Zakres niezbędnych danych
Zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Ministerstwo
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2020 r. - III kw. 2020 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze

4.16. Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu

W toku przygotowań do realizacji badania, biorąc pod uwagę aktualny stan wdrażania RPO WK-P 2014-2020 i zakres tematyczny, podjęto decyzję o połączeniu tego badania z ewaluacją 4.23 Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 26.05.2020 do 4.11.2020 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie</p> <p>4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych</p> <p>4b Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach</p> <p>4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu</p> <p>Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku</p> <p>5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami</p> <p>6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie</p> <p>6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie</p> <p>6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zielona infrastrukturę</p> <p>Fundusz: EFRR</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Badanie ma na celu określenie wpływu projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 w obszarze ochrony środowiska i zmian klimatu.
Uzasadnienie badania
Region posiada niewykorzystane zasoby odnawialnych źródeł energii w takich dziedzinach jak energia słoneczna, wodna, geotermalna, bioenergetyka. Badanie powinno pozwolić na ocenę, czy dzięki projektom realizowanym w ramach Osi 3. ten potencjał zaczął być wykorzystywany. Dodatkowo w badaniu poruszone zostaną kwestie efektów środowiskowych interwencji podjętych w ramach Osi 4. Ponadto, badanie może służyć do oceny wkładu w realizację Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatu i ochrony środowiska.
Kryteria badania
<p>Użyteczność</p> <p>Skuteczność</p> <p>Trwałość</p>
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy projekty z obszaru ochrony środowiska i zmian klimatu były trafne koncepcyjnie i oparte o optymalne technologie w kontekście zmieniających się potrzeb i rosnących oczekiwań wobec zmian w tych obszarach?

- Czy działania realizowane do tej pory w obszarze ochrony środowiska i zmian klimatu w regionie w ramach RPO WK-P przyczyniają się do rozwiązywania bądź minimalizowania problemów w tym obszarze zdiagnozowanych w Strategii EUROPA 2020?
- Które z inwestycji podejmowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpływają na zwiększenie efektywności energetycznej w regionie? Czy zidentyfikowano takie typy inwestycji, których realizację należałoby dodatkowo premiować w tym zakresie?
- Czy wykorzystano potencjał odnawialnych źródeł energii w regionie? W jakim stopniu zostały wykorzystane? Na wsparcie których typów OZE należy położyć większy nacisk w przyszłym okresie finansowania?
- Czy projekty dotyczące ochrony środowiska i zmian klimatu były trafne koncepcyjnie tzn. czy oparte były o optymalne technologie w kontekście sytuacji na regionalnym rynku?
- Które z podejmowanych działań dotyczących zmian klimatu i ochrony środowiska są ze sobą komplementarne? Czy projekty rozwiązywały diagnozowane problemy w sposób kompleksowy (np. czy projekty wodno-ściekowe uwzględniały kwestie związane z ponownym wykorzystaniem energii, adaptacyjnością do zmian klimatu)?
- Czy przyjęte w RPO WK-P 2014-2020 podejście skutkowało realizacją inwestycji w sposób kompleksowy i trwały na terenach funkcjonalno-przestrzennych tj. miasta, gminy, powiaty, obszary chronione?
- Z jakimi innymi działaniami (inne osie RPO WK-P 2014-2020, działania spoza programu) zachodzi komplementarność?
- Jakie widoczne są jeszcze potrzeby oraz jaki jest potencjał zwiększania efektywności energetycznej w regionie? Czy i jakie efekty przyrodnicze i ekologiczne osiągnięto w wyniku realizacji projektów 3. i 4. OP (zwłaszcza inwestycji wodno-ściekowych, odpadowych, z zakresu ochrony powietrza i klimatu czy ochrony przeciw zagrożeniom spowodowanym zmianami klimatu)?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:

- desk research,
- CATI/CAWI,
- indywidualne wywiady pogłębione,
- benchmarking,
- studia przypadku wybranych projektów.

Zakres niezbędnych danych

Dane zastane:

- dokumenty programowe i strategiczne (unijne, krajowe i regionalne),
- dane z SL 2014 (wartości wskaźników dotyczące efektywności energetycznej w regionie),
- dane z wniosków o dofinansowanie,
- regionalne dane statystyczne, ogólnodostępne,
- literatura fachowa.

Dane pierwotne:

- beneficjenci i nieskuteczni wnioskodawcy,
- instytucje systemu RPO WK-P na lata 2014-2020,

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III kw. 2020 r. - IV kw. 2020 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.17. Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020

W maju 2020 r. Krajowa Jednostka Ewaluacji podjęła decyzję o przeniesieniu na poziom krajowy badania dotyczącego realizacji polityk horyzontalnych. Decyzja miała na celu wskazanie możliwości racjonalizacji procesu ewaluacji polityki spójności, a tym samym wygenerowanie oszczędności, które będą mogły zostać przeznaczone na doraźne wsparcie gospodarki i tym samym przeciwdziałanie negatywnym następstwom epidemii. Tym samym badanie 4.17 *Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020* nie będzie realizowane.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): procesowe
Moment przeprowadzenia: on-going
Cel badania
Celem badania będzie ocena wdrażania polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.
Uzasadnienie badania
<p>Kwestia potrzeby oceny realizacji zasad horyzontalnych została mocno osadzona w Rozporządzeniu Ogólnym, w którym to skupiono się na dwóch zasadach: zasadzie promowania równości mężczyzn i kobiet, i niedyskryminacji oraz zasadzie zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Ponadto, zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 badanie zasad horyzontalnych zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia w ramach programu. Badane to może być częścią całościowej oceny realizacji polityk horyzontalnych.</p> <p>Obowiązek ten wynika także z zapisów RPO WK-P 2014-2020 w sekcji 11 Zasady horyzontalne. Zadaniem IZ jest przeprowadzenie ewaluacji polityk horyzontalnych zagwarantowanych w programie. JE będzie odpowiedzialna za zlecenie badania ewaluacyjnego w zakresie efektywności wsparcia udzielonego grupom dyskryminowanym w kontekście realizacji zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji jak również monitorowania losów tych grup po zakończeniu udziału w projekcie oraz w zakresie efektywności wdrażania zasady równości płci.</p> <p>Badanie powinno rozpocząć się w takim momencie zaawansowania RPO WK-P 2014-2020, który pozwoli na dokonanie pogłębionych analiz. Z drugiej strony, jest konieczna realizacja badania w takim terminie, aby jego wyniki mogły zostać wykorzystane do usprawnienia lub dokonania zmian w Programie (np. w ramach przeglądu śródk okresowego).</p>
Kryteria badania
Użyteczność Skuteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>W ramach badania udzielona zostanie odpowiedź na następujące pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none">
• W jaki sposób i w jakim stopniu przy realizacji RPO WK-P 2014-2020 uwzględniana jest zasada promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji?
• W jaki sposób i w jakim stopniu przy realizacji RPO WK-P 2014-2020 uwzględniana jest zasada zrównoważonego rozwoju? <p>Odpowiedź na każde z ww. pytań powinna zostać udzielona biorąc pod uwagę co najmniej dwa wymiary:</p> <ul style="list-style-type: none">
• projektodawcy i instytucji zaangażowanej we wdrażanie,
• obszaru wsparcia (np. gospodarka, infrastruktura, społeczeństwo).
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Badanie będzie miało głównie charakter jakościowy, w znacznym stopniu opierać się też będzie na analizie danych zastanych. Ponadto, w ramach każdej osi priorytetowej wybranych zostanie kilka projektów do szczegółowej analizy sposobu ich wdrażania pod kątem uwzględnienia zasad horyzontalnych. W zakresie minimum badanie

zostanie ograniczone do dwóch głównych zasad: promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji i zasady zrównoważonego rozwoju.

Zakres niezbędnych danych

Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa) oraz informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. 2020 r. - IV kw. 2020 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

190 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

IZ PO WER, pełniąc rolę koordynatora zasad równościowych w polityce spójności przygotowała *Zalecenia w zakresie przeprowadzenia badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w programach operacyjnych polityki spójności 2014-2020*. Na podstawie badań przeprowadzonych we wszystkich programach w oparciu o ww. zalecenia, IZ PO WER dokona metaanalizy wyników z tych badań dla całej polityki spójności.

4.18. Ocena wsparcia przedsiębiorstw ze środków EFRR w ramach RPO WK-P 2014-2020

Zmiana terminu realizacji badania z IV kw. 2020 - II kw. 2021 na I-III kw. 2021 r. wynikała z konsultacji przeprowadzonych na poziomie IZ RPO i dotyczyła celowości prowadzenia analiz w zakresie wsparcia przedsiębiorstw w okresie niepewności gospodarczej, związanej z trwającą epidemią. Podjęto jednak decyzję o realizacji badania uwzględniając w zakresie badania elementy dotyczące pandemii COVID-19.

Ewaluacja została zrealizowana w terminie od 12.04.2021 do 14.10.2021 roku. Raport końcowy z badania znajduje się pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/ewaluacja-baza-badan-2014-2020>

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)

3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości

3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia

3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie

4b Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach

Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Fundusz: EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post): on-going
Cel badania
Celem badania będzie analiza i ocena skuteczności, użyteczności, a także trwałości i efektywności działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020 skierowanych na wspieranie przedsiębiorstw w regionie. Analizie zostaną poddane głównie działania realizowane w ramach Osi 1, ukierunkowane na wzrost innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz na wzrost poziomu handlu zagranicznego, które będą uzupełniane o projekty realizowane w ramach działań z Osi 3 i 7, dotyczące wsparcia przedsiębiorstw.
Uzasadnienie badania
Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego Plan Modernizacji 2020+ konkurencyjna gospodarka stanowi jeden z czterech priorytetów rozwoju do roku 2020. Żeby można było mówić o konkurencyjności gospodarki regionu należy skupić się na interwencjach, które będą ukierunkowane między innymi na wzrost przedsiębiorczości. W związku z tym w ramach RPO WK-P 2014-2020 zaplanowano szereg typów działań, które powinny z założenia wpłynąć na wzrost przedsiębiorczości i rozwój bądź tworzenie nowych przedsiębiorstw, a co za tym idzie na wypełnienie priorytetu Konkurencyjna Gospodarka ze Strategii Rozwoju. Zaplanowano więc badanie, w którym te właśnie interwencje zostaną poddane analizie i ocenie pod kątem skuteczności, efektywności ale również użyteczności i trwałości. Badanie to posłuży również ocenie zgodności realizowanych projektów z wypełnianiem zdiagnozowanych w Regionalnej Strategii Innowacji potrzeb rozwoju województwa.
Kryteria badania
Skuteczność Efektywność Użyteczność Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest skuteczność wsparcia przedsiębiorstw, patrząc z punktu widzenia różnych form wsparcia (dotacje/instrumenty finansowe/doradztwo)? • Czy zakres wsparcia udzielonego w ramach działań realizowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 jest użyteczny z punktu widzenia potrzeb regionalnego rynku pracy? • W jakim stopniu projekty realizowane przez przedsiębiorstwa wpływały na realizację celów określonych w Regionalnej Strategii Innowacji WK-P 2014-2020, a w szczególności na rozwój inteligentnych specjalizacji? • Jakie formy wsparcia przedsiębiorstw okazały się najskuteczniejsze uwzględniając poszczególne działania RPO WK-P 2014-2020? • Czy projekty ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorstw wpłynęły na wzrost ich innowacyjności i konkurencyjności? • Czy interwencja miała wpływ na poziom handlu zagranicznego? • Na ile trwałe są efekty projektów wspierających przedsiębiorstwa w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020? • Jakie czynniki determinują w największym stopniu skuteczność wsparcia przedsiębiorstw, a jakie je ograniczają? • Które z działań ukierunkowanych na wsparcie przedsiębiorstw są najbardziej efektywne? • Czy beneficjenci projektów ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorstw, finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 zrealizowaliby te same inwestycje gdyby nie otrzymali wsparcia unijnego?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. W związku z tym, że w ramach przedmiotowego badania ocenie i analizie podlegać będą beneficjenci-przedsiębiorcy proponuje się zastosowanie schematu kontrfaktycznego, uwzględniającego przebadanie również grupy kontrolnej przedsiębiorców, którzy nie skorzystali ze wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie uchwycenie efektu netto prowadzonych w ramach Programu interwencji ukierunkowanych na wspieranie przedsiębiorczości w regionie.

Grupa kontrfaktyczna zostanie określona dzięki danym pozyskanym przy współpracy z właściwym Ministerstwem i GUS według następującego schematu: JE wysyła do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesujące ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS). Analizy prowadzone w schemacie kontrfaktycznym powinny być realizowane z uwzględnieniem podstawowych metod i technik analitycznych takich jak: metoda podwójnej różnicy (DID), metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD) czy metoda propensity score matching (PSM). Ostateczny dobór wykorzystywanych do analiz technik i metod uzależniony będzie od dostępnych informacji i danych o realizacji interwencji.

Oprócz schematu kontrfaktycznego istotne z punktu widzenia celu i przedmiotu badania będzie przeprowadzenie analiz ilościowych z beneficjentami RPO WK-P co pozwoli na uzyskanie danych niedostępnych w bazach GUS, pogłębiających badane zagadnienia.

Istotne będzie również przeprowadzenie analiz jakościowych w postaci wywiadów pogłębionych, bądź grupowych z osobami zaangażowanymi we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020, które posiadają wiedzę na temat ewentualnych problemów, jakie mogły pojawić się w toku realizacji projektów wspierających przedsiębiorców w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 oraz o zastosowaniu ewentualnych środków zaradczych.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane GUS
- Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020
- Analizy i dane uzyskane od przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kw. 2021 r. – III kw. 2021 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

280 tys. zł

Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie Ministerstwa.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dotyczących wsparcia przedsiębiorstw.

Uwagi i komentarze

Realizacja badania z użyciem metod kontrfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej.

4.19. Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego

Z uwagi na stan wdrażania projektów z obszaru rewitalizacji podjęto decyzję o przesunięciu terminu realizacji badania z I - III kw. 2021 r. na III kw. 2021 r. - II kw. 2022 r. Ponowna weryfikacja stanu wdrażania projektów spowodowała kolejne przesunięcie terminu realizacji na II-IV kw. 2022. Przeprowadzenie badania w terminie wskazanym pierwotnie pokazałoby wyłącznie stan realizacji projektów infrastrukturalnych na obszarach rewitalizacji, a nie kompleksowego wpływu zaplanowanych działań infrastrukturalnych i społecznych.

Dopuszcza się możliwość realizacji badania dwuetapowego, tj. I raport cząstkowy z obszaru infrastrukturalnego i końcowy dotyczący całościowo wsparcia w obszarze rewitalizacji.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry

9a	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
9b	Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9iv	Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9vi	Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu	
Moment przeprowadzenia: ex-post	
Cel badania	
Celem badania jest analiza oraz określenie wpływu projektów rewitalizacyjnych realizowanych / zrealizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na jakość życia mieszkańców miast, poziom wykluczenia społecznego i ubóstwo mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	
Uzasadnienie badania	
Rewitalizacja jest jednym z priorytetowych obszarów w nowej polityce spójności. Obecne doświadczenia dostarczają niejednoznacznych wniosków dotyczących wpływu rewitalizacji na rozwój obszarów zdegradowanych. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne nie przyniosły jednoznacznie pozytywnych efektów, dlatego też interwencja ta wymaga starannego zaplanowania oraz systematycznej oceny. Zgodnie ze strategią województwa kontynuacja procesów rewitalizacyjnych będzie się odbywać na podstawie odrębnych założeń szczegółowych (np. programów rewitalizacji ⁴²). Punktem wyjścia dla oceny działań rewitalizacyjnych w perspektywie 2014-2020 będzie badanie ewaluacyjne pt. „Ewaluacja wpływu projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej obszarów objętych rewitalizacją”, przeprowadzone przez JE w 2013 r. Badanie będzie stanowiło pewnego rodzaju pomiar sytuacji na danym obszarze rewitalizowanym przed rozpoczęciem tego typu działań w nowej perspektywie finansowej. W ten sposób możliwe będzie również uchwycenie faktycznej zmiany na tych obszarach.	
Kryteria badania	
Trafność Skuteczność Efektywność Trwałość Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Jak oceniana jest trafność doboru obszarów rewitalizowanych ze względu na skalę występujących na nich problemów społecznych? • W jaki sposób zapewniona została kompleksowość, koncentracja oraz komplementarność działań rewitalizacyjnych (przestrzenna, problemowa, międzyokresowa, źródeł finansowania oraz proceduralno-instytucjonalna)?⁴³ 	

⁴² W Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 przyjętych 3 lipca 2015 r. stosowane jest określenie „program rewitalizacji”. Natomiast w projekcie ustawy o rewitalizacji przyjętym 30 czerwca 2015 r. mowa jest o „gminnym programie rewitalizacji” (<http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/druk.xsp?nr=3594>).

⁴³ Wyjaśnienie dotyczące kompleksowości, koncentracji i poszczególnych rodzajów komplementarności znajduje się w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, str. 20-24 https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/6107/Wytyczne_dot_rewitalizacji_zatwierdzone_3VII2015.pdf

- Jaki jest poziom zmian na obszarach rewitalizowanych? Czy sytuacja na obszarach rewitalizowanych poprawia się w porównaniu do sytuacji w poszczególnych miejscowościach?
- Jakie zmiany są obserwowane na obszarach rewitalizowanych, w zakresie:
  - jakości życia, zwiększenia dostępności usług zdrowotnych,
  - poziomu ubóstwa (korzystania z pomocy społecznej),
  - zmian klimatu i ochrony środowiska,
  - poziomu aktywności społecznej,
  - poziomu integracji społecznej (włączenia społecznego),
  - liczby miejsc pracy,
  - nowych przedsiębiorstw, w tym również przedsiębiorstw społecznych,
  - dostępu do edukacji i innych usług społecznych,
  - poziomu przestępczości,
  - stanu lokalnej infrastruktury,
  - poziomu czynszów na obszarach rewitalizowanych (kosztów mieszkań, lokali usługowych i handlowych),
  - odpływu lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, napływu nowych mieszkańców.
- Jaka jest trwałość osiągniętych zmian?
- Jaki jest wpływ rewitalizacji na migracje mieszkańców (lub co najmniej plany dotyczące migracji)?
- Jaki jest poziom komplementarności wsparcia z działaniami z zakresu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:

- desk research,
- CATI/CAWI,
- wywiady indywidualne IDI,
- wywiady pogłębione ITI,
- wywiady eksperckie,
- studia przypadków projektów odzwierciedlających zróżnicowanie obszarów poddawanych rewitalizacji.

Przewiduje się ewaluację wpływu bazującą na teorii. Badanie oparte na schemacie kontrfaktycznym jest nieuzasadnione, ze względu na brak grupy kontrolnej. Możliwe jest natomiast porównanie sytuacji na obszarze rewitalizowanym do zmian na poziomie całych miejscowości, w których wdrażany jest program rewitalizacyjny lub porównywalnych miejscowości. Zakres porównań może zostać ograniczony do tych obszarów, dla których dostępne są dane statystyczne.

Ponieważ każdy obszar objęty rewitalizacją ma swoją specyfikę, zasadne jest zaprojektowanie schematu badania na bazie analizy przypadków. Szacuje się, że analizą powinno być objętych co najmniej 10 kompleksowych rewitalizacji.

Głębsza i rozciągnięta w czasie analiza mechanizmów zmiany na rewitalizowanych obszarach powinna dostarczyć pogłębionej, rzetelnej wiedzy na temat zachodzącej zmiany.

Równocześnie wszystkie obszary objęte rewitalizacją powinny być objęte systematycznym, ujednoczonym badaniem zmian w kluczowych wymiarach:

- Sytuacji na rynku pracy (zmiany liczby bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, liczba tworzonych miejsc pracy).
- Aktywności gospodarczej (liczby nowych przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych).
- Aktywności społecznych (liczba lokalnych inicjatyw, zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz społeczności lokalnej).
- Integracji społecznej (poziom kontaktów społecznych mieszkańców).
- Jakości życia (subiektywna ocena mieszkańców).
- Przestępczości (liczba przestępstw, liczba aktów wandalizmu).
- Poziomu ubóstwa (liczba osób pobierających okresowe świadczenia z pomocy społecznej).
- Poziomu integracji społecznej (skala i intensywność kontaktów społecznych).
- Dostępu do usług (edukacyjnych, społecznych, zdrowotnych, kulturalnych).
- Skłonności do migracji.
- Efektów negatywnych (wzrost czynszów, odpływ dotychczasowej ludności i dotychczasowych przedsiębiorców).
- Dodatkowych wymiarów, istotnych dla danej lokalizacji.

Pomiar zmiany sytuacji w miarę możliwości powinien bazować na danych zastanych. W niektórych przypadkach konieczne jednak będzie pozyskanie danych pierwotnych.

W badaniu konieczne jest uwzględnienie obszernego komponentu jakościowego, który koncentrował się będzie na zrozumieniu mechanizmu oddziaływania interwencji na ożywienie społeczno-gospodarcze na rewitalizowanych obszarach.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane GUS
- Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-IV kw. 2022 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020

Podczas aktualizacji Planu Ewaluacji przeprowadzonej w roku 2021 planowano połączenie tego badania z badaniem 4.22. Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020 z uwagi na podsumowujący charakter obu badań, dotyczących rezultatów RPO WK-P i zaplanowany zbliżony czas realizacji. Zgodnie z pierwotnymi założeniami Wytycznych... to obligatoryjne badanie powinno zakończyć się do 30.04.2022 r. Ostatnia aktualizacja Wytycznych z 15 czerwca 2021 roku zniósła obowiązek przeprowadzenia przedmiotowego badania, a Jednostka Ewaluacyjna RPO WK-P podjęła decyzję o zrealizowaniu w zamian badania 4.31. „Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020”. Karta dla tego badania została umieszczona na końcu rozdziału 4, tj. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Wszystkie osie priorytetowe

Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu

Moment przeprowadzenia: ex-post

Cel badania

Celem badania jest dokonanie podsumowania dotychczasowych efektów realizacji RPO WK-P 2014-2020. Ponadto w ramach badania oceniony zostanie wpływ RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny i gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020.

Uzasadnienie badania

Badanie podsumowujące efekty programu operacyjnego zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki

spójności 2014-2020. Zgodnie z powyższymi wytycznymi przedmiotowe badanie powinno zostać zakończone do końca kwietnia 2022 r. Badanie to wprost realizuje zapisy Rozporządzenia Ogólnego art. 114 ust 2: „Do dnia 31 grudnia 2022 r. instytucje zarządzające przekazują Komisji, w odniesieniu do każdego programu operacyjnego, sprawozdanie zawierające podsumowanie wyników ewaluacji przeprowadzonych podczas okresu programowania i głównych produktów oraz rezultatów programu operacyjnego, przedstawiając omówienie przekazanych informacji.” Ponadto badanie realizuje zapisy Rozporządzenia Ogólnego, w szczególności art. 54 ust 1: „...Wpływ programów jest ewaluowany w świetle zadań każdego z EFSI w odniesieniu do wymiernych celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, i z uwzględnieniem wielkości programu, w odniesieniu do PKB oraz poziomu bezrobocia na terenie objętym programem, w stosownych przypadkach”.

RPO WK-P 2014-2020 na tle innych programów realizowanych w UE jest programem o dużej skali (w odniesieniu do terytorium na które oddziałuje). Dokonanie stosownej ewaluacji wydaje się zatem konieczne, by spełnić wymogi rozporządzenia.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Użyteczność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Prowadzone analizy będą zmierzały do udzielenia wyczerpującej odpowiedzi na temat efektów poszczególnych osi priorytetowych RPO WK-P 2014-2020 oraz wpływu programu na zmiany wskaźników rezultatu strategicznego. Szczegółowo struktura raportu nawiązywać powinna do udzielenia odpowiedzi na cele Strategii Europa 2020. Zakres raportu zostanie zapewne zdefiniowany przez Komisję Europejską.

Badanie udzieli odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:

- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020?
- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny województwa?
- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój gospodarczy województwa?
- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na wybrane wskaźniki rozwoju społeczno-gospodarczego województwa?

Dodatkowym wymiarem analiz powinna być objęta kwestia:

- wpływu RPO WK-P 2014-2020 na sytuację demograficzną w regionie,
- wdrażanie inteligentnych specjalizacji,
- wpływ RPO WK-P 2014-2020 na zróżnicowanie społeczno-gospodarcze w wymiarze przestrzeni regionu.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach niniejszej ewaluacji zakłada się, że dla RPO WK-P 2014-2020 udostępnione zostaną przez właściwe Ministerstwo dane dotyczące efektów makroekonomicznych związanych z wpływem programu na sytuację społeczno-gospodarczą województwa. Dane te zostaną następnie (w oparciu głównie o badania jakościowe oraz analizę danych zastanych) zinterpretowane i przedstawione w raporcie z badania. Ważnym elementem prowadzonych na poziomie lokalnym analiz będzie synteza dotychczas zrealizowanych ewaluacji i innych badań.

Zakres niezbędnych danych

IZ RPO WK-P będzie zobowiązana do przekazania w odpowiednim terminie zestawień dotyczących faktycznej i planowanej realizacji RPO WK-P 2014-2020. Dane będą możliwe do wygenerowania z SL 2014. Na tej podstawie we właściwym Ministerstwie zostaną przeprowadzone analizy makroekonomiczne wykorzystujące modele ekonomiczne. Wyniki prognoz zostaną udostępnione IZ RPO WK-P. Pozostałe analizy zostaną oparte o dane z systemu monitorowania i własne badania jakościowe oraz syntezę wcześniejszych badań.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III kw. 2021 r. – I kw. 2022 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

4.21. Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie

Kolejna zmiana terminu realizacji badania z IV kw. 2021 – I kw.2022 na II kw. 2021- I kw. 2022 wynikała z możliwości przeprowadzenia jednego postępowania dla dwóch badań, tj. badania 4.4. Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim (etap II) oraz 4.21. Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. W ramach przeprowadzonego postępowania powstają dwa odrębne raporty końcowe. W związku z łączeniem trybu postępowania dla dwóch badań termin uległ zmianie z IV kw.2021-II kw. 2022 na II kw. 2021-I kw. 2022.

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	
1a	Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (...)
1b	Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)
3a	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
3b	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
3c	Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	
4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
Oś priorytetowa 6	
8b	Wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy	
8i	Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
8iii	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Fundusz: EFRR i EFS	

Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex post
Cel badania
Badanie to będzie miało na celu określenie wpływu interwencji realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie w województwie, zwłaszcza w kontekście tworzenia nowych miejsc pracy. Będzie ono w sposób kompleksowy dotyczyło interwencji podejmowanych zarówno z działań finansowanych z EFRR jak i z EFS, z zastrzeżeniem, że to interwencje podejmowane w ramach Osi 1. oraz 8. i 9. stanowią główny zakres badania, natomiast działania w ramach osi 3, 6 i 7 będą podlegać analizom jedynie w zakresie projektów mających wpływ na zatrudnienie w regionie.
Uzasadnienie badania
Potrzeba realizacji tego badania wynika między innymi ze Strategii Europa 2020, która zakłada, że należy dążyć do wzrostu gospodarczego obejmującego pięć celów - w zakresie zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii. W związku z tym należy dokonać oceny wpływu interwencji realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na jeden z tych celów czyli zatrudnienie. Z uwagi na fakt, że Komisja Europejska kładzie szczególny nacisk na generowanie nowych miejsc pracy bądź ich utrzymywanie w wyniku wsparcia unijnego badanie to jest bardzo istotnym elementem oceny efektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Efekty interwencji współfinansowanych ze środków EFRR i EFS będą oceniane pod kątem ich skuteczności, efektywności, ale też adekwatności i użyteczności w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb regionu.
Kryteria badania
Użyteczność Skuteczność Adekwatność Efektywność Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Jak projekty realizowane w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpłynęły bezpośrednio na poziom zatrudnienia w regionie? • Czy dzięki wsparciu ze środków RPO WK-P 2014-2020 udało się utworzyć nieplanowane wcześniej miejsca pracy? Jaka jest skala tego zjawiska? • Jaka jest jakość miejsc pracy utworzonych (w sposób bezpośredni lub pośredni) w ramach projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 (pod kątem płci, wykształcenia osób zatrudnionych, rodzaju umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, typu stanowisk)? • Czy poszczególne projekty finansowane ze środków RPO WK-P 2014-2020 były trafne i użyteczne do zdiagnozowanych kierunków rozwoju województwa, dotyczących sfery zatrudnienia zdefiniowanych w dokumentach strategicznych, m. in. w Strategii Rozwoju Województwa Plan Modernizacji 2020+? • Czy projekty, które wpłynęły na poziom zatrudnienia w regionie były skuteczne, tzn. czy udało się osiągnąć założone w nich cele? • Jakie czynniki miały największy wpływ na poziom realizacji wskaźników, dotyczących wzrostu zatrudnienia zadeklarowanych w projektach? • Czy dzięki interwencjom realizowanym w ramach RPO WK-P 2014-2020 ukierunkowanym na wzrost zatrudnienia udało się osiągnąć cele szczegółowe PI objętych badaniem? • Które z działań ukierunkowanych na wzrost zatrudnienia są najbardziej efektywne? • Na ile trwałe są efekty projektów wpływających na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim? • Jakie ewentualne bariery pojawiły się w trakcie realizacji projektu? Jak sobie z nimi poradzono?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Przed przystąpieniem do badań terenowych konieczne będzie przeprowadzenie analizy desk research dokumentacji projektowej, dotychczasowych diagnoz sytuacji na kujawsko-pomorskim rynku pracy, a także opracowań ministerialnych m. in. wyników badania wpływu makroekonomicznego (zlecanego przez właściwe Ministerstwo), co umożliwi podsumowanie całościowych efektów realizacji programu operacyjnego. Z uwagi na charakter przedmiotu badania zostanie zastosowane podejście zgodne ze schematem kontrfaktycznym, uwzględniającym przebadanie również grupy kontrolnej w przypadku projektów finansowanych

z EFRR beneficjentów, którzy nie skorzystali ze wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie uchwycenie efektu netto prowadzonych w ramach Programu interwencji ukierunkowanych na wzrost zatrudnienia w regionie.

Grupa kontrfaktyczna zostanie określona dzięki danym pozyskanym przy współpracy z właściwym Ministerstwem i GUS, według następującego schematu: JE wysyła do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesujące ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS).

Analizy prowadzone w schemacie kontrfaktycznym powinny być realizowane z uwzględnieniem podstawowych metod i technik analitycznych takich jak: metoda podwójnej różnicy (DID), metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD) czy metoda propensity score matching (PSM). Ostateczny dobór wykorzystywanych do analiz technik i metod uzależniony będzie od dostępnych informacji i danych o realizacji interwencji.

Kwestią wątpliwą jest możliwość zastosowania schematu kontrfaktycznego również w projektach finansowanych z EFS, a dokładnie możliwość ustalenia grupy kontrolnej, o zbliżonych cechach społeczno-demograficznych do osób, które brały udział w projekcie.

Oprócz schematu kontrfaktycznego istotne z punktu widzenia celu i przedmiotu badania będzie przeprowadzenie analiz ilościowych z beneficjentami RPO WK-P (w projektach EFRR), oraz z uczestnikami projektów (w przypadku finansowania ze środków EFS) co pozwoli na uzyskanie danych niedostępnych w bazach GUS, pogłębiających badane zagadnienia.

Istotne z punktu widzenia przedmiotu badania będą również analizy jakościowe m. in. wywiady pogłębione z osobami zaangażowanymi we wdrażanie projektów realizowanych z RPO WK-P na lata 2014-2020, które mogły przyczynić się do wzrostu zatrudnienia w regionie.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Informacje uzyskane od osób zaangażowanych we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020
- Analizy i dane uzyskane od przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. 2021 r. - I kw. 2022 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

190 tys. zł

Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie Ministerstwa.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dotyczących wsparcia przedsiębiorstw oraz aktywizacji bezrobotnych (w przypadku EFS).

Uwagi i komentarze

Realizacja badania z użyciem metod kontrfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej. Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.22. Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020

Podczas aktualizacji Planu Ewaluacji w roku 2021 zaplanowano połączenie badania z badaniem 4.20 Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020. Uaktualniona karta badania została umieszczona pod badaniem 4.20.

Jednakże, ostatnia aktualizacja Wytycznych z 15 czerwca 2021 roku zniósła ostatecznie obligatoryjność badania wpływu Programu na osiągnięcie celów strategii Europa 2022, w związku z tym Jednostka Ewaluacyjna RPO WK-P podjęła decyzję o rezygnacji z tego badania. Niemniej jednak zagadnienia dotyczące wpływu Programu na realizację celów przedmiotowej Strategii były poruszane w innych badaniach i zostaną także uwzględnione w

ewaluacji ex-post RPO WK-P 2014-2020.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia on-going/ex post
Cel badania
Celem badania jest dokonanie oceny wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny i gospodarczy województwa oraz realizację celów Strategii Europa 2020.
Uzasadnienie badania
Badanie realizuje zapisy Rozporządzenia Ogólnego, w szczególności art. 54 ust 1: „...Wpływ programów jest ewaluowany w świetle zadań każdego z EFSI w odniesieniu do wymiernych celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, i z uwzględnieniem wielkości programu, w odniesieniu do PKB oraz poziomu bezrobocia na terenie objętym programem, w stosownych przypadkach”. RPO WK-P 2014-2020 na tle innych programów realizowanych w UE jest programem o dużej skali (w odniesieniu do terytorium na które oddziałuje). Dokonanie stosownej ewaluacji wydaje się zatem konieczne, by spełnić wymogi rozporządzenia.
Kryteria badania
Skuteczność Użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Badanie udzieli odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020? • Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny województwa? • Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój gospodarczy województwa? • Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na wybrane wskaźniki rozwoju społeczno-gospodarczego województwa? Dodatkowym wymiarem analiz powinna być objęta kwestia: - wpływu RPO WK-P 2014-2020 na sytuację demograficzną w regionie, - wdrażanie inteligentnych specjalizacji, - wpływ RPO WK-P 2014-2020 na zróżnicowanie społeczno-gospodarcze w wymiarze przestrzeni regionu.
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
W ramach niniejszej ewaluacji zakłada się, że dla RPO WK-P 2014-2020 udostępnione zostaną przez właściwe Ministerstwo dane dotyczące efektów makroekonomicznych związanych z wpływem programu na sytuację społeczno-gospodarczą województwa. Dane te zostaną następnie (w oparciu głównie o badania jakościowe oraz analizę danych zastanych) zinterpretowane i przedstawione w raporcie z badania. Ważnym elementem prowadzonych na poziomie lokalnym analiz będzie synteza dotychczas zrealizowanych ewaluacji i innych badań.
Zakres niezbędnych danych
IZ RPO WK-P będzie zobowiązana do przekazania w odpowiednim terminie zestawień dotyczących faktycznej i planowanej realizacji RPO WK-P 2014-2020. Dane będą możliwe do wygenerowania z SL 2014. Na tej podstawie we właściwym Ministerstwie zostaną przeprowadzone analizy makroekonomiczne wykorzystujące modele ekonomiczne. Wyniki prognoz zostaną udostępnione IZ RPO WK-P. Pozostałe analizy zostaną oparte o dane z systemu monitorowania i własne badania jakościowe oraz syntezę wcześniejszych badań.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2021 r. - IV kw. 2021 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
90 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

Realizacja badania uzależniona od decyzji właściwego Ministerstwa.

4.23. Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020

Badanie zostało połączone z ewaluacją 4.16 Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu. Uaktualniona karta badania została umieszczona pod badaniem 4.16.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami 6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturalnego 6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zielona infrastrukturę Fundusz: EFRR
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania będzie poznanie wpływu oraz ocena oddziaływania projektów środowiskowych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na stan rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.
Uzasadnienie badania
Przeprowadzenie ewaluacji zapewni z jednej strony wypełnienie obowiązku przeprowadzenia oceny wpływu dla 4. OP RPO WK-P 2014-2020, z drugiej zaś będzie stanowiło ocenę podejmowanych działań środowiskowych w kontekście wypełniania zobowiązań akcesyjnych.
Kryteria badania
Trafność Oddziaływanie Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none">
• Czy wsparte inwestycje zostały trafnie zlokalizowane oraz czy są trwałe?
• Czy i jakie efekty przyrodnicze, biologiczne i ekologiczne osiągnięto w wyniku realizacji projektów 4. OP (zwłaszcza wodno-ściekowych, odpadowych, ochrony powietrza i klimatu, ochrony przeciw zagrożeniom, monitoringu środowiskowego)?
• Jaki był społeczno-ekonomiczny wpływ projektów np. w zakresie: warunków prowadzenia działalności gospodarczej, potencjału inwestycyjnego wspartych terenów, potencjału turystycznego gmin oraz jakości życia mieszkańców?
• Czy przyjęte podejście w RPO WK-P 2014-2020 oraz 4. OP skutkowało realizacją inwestycji rozwiązujących problemy w sposób kompleksowy, trwały i efektywny na terenach funkcjonalno-przestrzennych, tj. miastach, gminach, powiatach, obszarach chronionych?
• Czy projekty rozwiązywały problemy w sposób kompleksowy (np. czy projekty wodno-ściekowe uwzględniały kwestie związane z zagospodarowaniem osadów, odzyskiem metanu, ponownym wykorzystaniem energii, zagadnieniami związanymi z adaptacyjnością do zmian klimatu)?
• Jakie jest rzeczywiste wykorzystanie powstałej infrastruktury środowiskowej?

<ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest spodziewana trwałość efektów projektów? • W jaki sposób interwencja RPO WK-P 2014-2020 przyczyniła się do wypełnienia norm unijnych?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Zakłada się zastosowanie podejścia mieszanego, tj. badań ilościowych (beneficjentów, mieszkańców, przedsiębiorców) i jakościowych (przedstawiciele instytucji z zakresu środowiska, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, zarządców obszarów chronionych, Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska, eksperci), uwzględniających specyfikę poszczególnych interwencji. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desk research • CATI/CAWI • Indywidualne wywiady pogłębione • Studia przypadków wybranych projektów.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2021 r. - II kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
70 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.24. Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu</p> <p>7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi</p> <p>7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu</p> <p>Fundusz: EFRR</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
<p>Celem tego badania będzie określenie wpływu działań realizowanych w ramach Osi priorytetowej 5 na promowanie zrównoważonego transportu, prowadzące do zwiększenia dostępności komunikacyjnej kolejowej i drogowej regionu oraz spowolnienia spadku korzystania z komunikacji publicznej przez mieszkańców obszarów pozamiejskich.</p>
Uzasadnienie badania
<p>Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych wynikającym z Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020. Niniejsze badanie umożliwi analizę efektów interwencji ujętych w 5 Osi Priorytetowej RPO WK-P 2014-2020, w ramach której zaplanowano finansowanie działań wynikających między innymi ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+ dotyczących transportowej spójności wewnątrzregionalnej.</p>

Kryteria badania
Użyteczność Skuteczność Efektywność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Czy realizowane w ramach Osi 5 projekty były użyteczne, tzn. czy były realizowane w miejscach gdzie zachodzi potrzeba poprawy dostępności komunikacyjnej? • Jakie projekty miały największy wpływ na zwiększenie dostępności komunikacyjnej drogowej i kolejowej regionu? • Jaka była efektywność kosztowa projektów wpływających na zwiększenie dostępności komunikacyjnej drogowej i kolejowej? • Czy dzięki wsparciu udało się zahamować spadek poziomu korzystania z komunikacji publicznej przez mieszkańców obszarów pozamiejskich?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
W ramach przedmiotowego badania należy zastosować triangulację metodologiczną dotyczącą zróżnicowania metod i technik zbierania danych, dzięki czemu możliwe będzie odtworzenie logiki interwencji realizowanych działań z jednoczesnym określeniem czynników determinujących ich skuteczność oraz ewentualnych ryzyk na nią wpływających. Punktem wyjścia należy uczynić dogłębną analizę desk research danych z dokumentacji projektowej wszystkich wniosków w ramach Osi 5. Jednak najistotniejszym elementem badania powinno być badanie ilościowe mieszkańców regionu oraz beneficjentów działań w ramach Osi 5 pod kątem skuteczności, użyteczności i efektywności realizowanych projektów. Uzupełnieniem metod ilościowych powinny być także wywiady pogłębione z przedstawicielami IZ RPO WK-P odpowiedzialnymi za koordynację projektów z Osi 5.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2022 r. – I kw. 2023 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dostępności komunikacyjnej.
Uwagi i komentarze
IZ przy planowaniu tego badania będzie miała na uwadze realizację badania dostępności (w tym drogowej i kolejowej) zlecane przez KJE. Jeśli zakres badania będzie w dużej mierze tożsamy, IZ rozważy możliwość zmiany w przedmiocie badania.

4.25. Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa

Po wewnętrznych konsultacjach stwierdzono, że to badanie nie będzie realizowane, natomiast zagadnienia dotyczące RLKS i LGD zostaną poruszone w szerszym badaniu nr 4.27 dotyczącym polityki terytorialnej. Uwzględnienie kwestii RLKS w ramach jednego badania dot. polityki terytorialnej pozwoli bardziej kompleksowo spojrzeć na ten temat, także w kontekście nowej perspektywy finansowej UE. Tematyka RLKS i LGD była poruszana w badaniu 4.5, ponadto w 2021 roku MFIPR zrealizował kompleksowe badanie dotyczące zasady partnerstwa. Uaktualniona karta badania została umieszczona pod badaniem 4.27.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFRR, EFS
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania będzie ocena wpływu działań podejmowanych przez LGD w ramach instrumentu RLKS na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR. W ramach przedmiotu badania szczególny nacisk zostanie położony na realizowanie zasady partnerstwa w projektach objętych wsparciem.
Uzasadnienie badania
Realizacja badania jest szczególnie istotna dla regionu ze względu na wyodrębnienie osobnych osi priorytetowych dla wsparcia RLKS w ramach RPO WK-P 2014-2020 (Oś priorytetowa 7, objęta finansowaniem EFRR oraz Oś priorytetowa 11, objęta finansowaniem EFS). W tym przypadku dodatkowym argumentem na rzecz jej realizacji jest wymóg szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych. W ramach badania analizą objęte zostaną działania podejmowane przez LGD w ramach RPO WK-P2014-2020 oraz ich wpływ na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR. Istotnym elementem analizy będzie również ocena wykorzystania zasady partnerstwa w funkcjonowaniu LGD oraz zbadanie czy zapewniono w ten sposób efektywne wykorzystanie środków w ramach RPO WK-P 2014-2020.
Kryteria badania
Skuteczność Efektywność Użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czy oraz w jakim zakresie zasada partnerstwa zastosowana w ramach LGD przyczyniła się do efektywnego wykorzystania środków w ramach Programu? • W jaki sposób działalność LGD w ramach partnerstwa wpłynęła na rozwój obszaru objętego LSR? • Czego dotyczyła współpraca LGD z partnerami? Na czym polegał udział partnerstw w pracach LGD? • Z jakiego sektora (publicznego, społecznego, gospodarczego) pochodzą partnerzy wchodzący w skład partnerstwa? • Jakie korzyści i wpływ na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR ma fakt podejmowania przez LGD-y działań w ramach RPO WK-P 2014-2020? • Jakie są bariery w realizacji zasady partnerstwa w ramach LGD? Które elementy utrudniały współpracę partnerom/członkom w LGD?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się: <ul style="list-style-type: none"> • desk research; • CATI/CAWI; • wywiady indywidualne IDI wśród przedstawicieli LGD (reprezentantów biura, zarządu, członków / partnerów); • analiza SWOT; • studia przypadku – wybranych LGD. Badanie ilościowe obejmie wszystkie powstałe dotychczas LGD na terenie województwa.

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2022 r. – III kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
150 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.26. Ocena wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 w zakresie kształcenia osób dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim

Po wewnętrznych konsultacjach i przeglądzie zakresu badania zmieniono jego tytuł. Pierwotnie badanie było zatytułowane: Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw uczestniczących w kształceniu w województwie kujawsko-pomorskim.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>8vi Aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja</p> <p>10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji</p> <p>10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami</p> <p>Fundusz: EFS</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania jest poznanie wpływu interwencji na sytuację pracowników i osób dorosłych uczestniczących w kształceniu.
Uzasadnienie badania

Badanie będzie się koncentrować na ocenie wpływu kształcenia osób dorosłych na ich sytuację. Kształcenie osób dorosłych będzie finansowane w ramach osi priorytetowej 8 oraz w osi priorytetowej 10. W ramach Osi priorytetowej 8., objętej badaniem, wsparcie koncentruje się w szczególności na zwiększeniu zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach. Ponadto, wsparcie koncentruje się również na rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz poprawie sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz tzw. ubogich pracujących. Wsparcie skierowane jest również na zwiększenie dostępu do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników oraz na poprawę sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym.

Wsparcie w Osi priorytetowej 10 Innowacyjna edukacja, objęte badaniem, dotyczy między innymi zwiększenia kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych oraz uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych. Z badań dotyczących kształcenia osób dorosłych wynika, że ze wsparcia korzystają w głównej mierze osoby młode, lepiej wykształcone i pracujące w większych przedsiębiorstwach. W związku z tym Wykonawca spróbuje zidentyfikować wystąpienie tzw. efektu jałowego biegu oceniając czy pojawił się on w interwencji i jaka była jego skala. W związku z tym zbada czy, oraz w jakim stopniu interwencja przyczynia się do uczestnictwa w kształceniu osób, które w innej sytuacji nie podnosiłyby w ten sposób swoich kompetencji.

Kryteria badania

Skuteczność

Trafność

Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jakiego rodzaju wsparcie w zakresie kształcenia osób dorosłych zostało udzielone i w jakiej skali? Jaka jest charakterystyka osób uczestniczących w kształceniu (wiek, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania itp.)?
- Czy wsparcie kierowane do tej pory w zakresie kształcenia osób dorosłych jest adekwatne do potrzeb określonych w dokumentach strategicznych województwa?
- Czy kryteria wyboru projektów i regulaminy konkursów z zakresu kształcenia osób dorosłych w ramach RPO WK-P 2014-2020 zapewniają wybór projektów, które odpowiadają na aktualne potrzeby wynikające z sytuacji społeczno-gospodarczej regionu?
- W jakim stopniu wsparcie w zakresie kształcenia osób dorosłych dopasowane jest do potrzeb oraz problemów odbiorców (w szczególności osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami oraz pracodawców)?
- Jaki jest wpływ interwencji na sytuację osób dorosłych uczestniczących w kształceniu? Jakie czynniki determinują w największym stopniu skuteczność wsparcia w zakresie edukacji dorosłych, a jakie je ograniczają?
- W jakim stopniu interwencja wpłynęła na zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy w zakresie ICT i języków obcych?
- W jakim stopniu interwencja przyczynia się do uczestnictwa w kształceniu osób dorosłych, które inaczej nie podnosiłyby w ten sposób swoich kompetencji?
- Jak pracodawcy oceniają użyteczność wsparcia w zakresie kształcenia osób dorosłych?
- Jaki jest wpływ interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów? W jakim stopniu udział w projekcie i zmiana w miejscu pracy zniechęciły uczestników projektów do opuszczania województwa oraz jaka jest skala wyciekania – czyli opuszczania województwa przez uczestników projektów?
- Jaki wpływ miała pandemia Covid-19 na realizację projektów dotyczących kształcenia osób dorosłych?
- Jakie typy wsparcia w opinii uczestników projektów i beneficjentów powinny być kontynuowane w nowej perspektywie finansowej?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu uwzględniony zostanie komponent ilościowy i jakościowy. Badania jakościowe dostarczą pogłębionej wiedzy o mechanizmach oddziaływania poszczególnych instrumentów, w tym szczególnie funkcjonowania mechanizmu popytowego, dopasowania wsparcia do potrzeb przedsiębiorców, zapewnienia wysokiej jakości

wsparcia, dopasowania wsparcia do potrzeb osób starszych i o niskich kwalifikacjach.

W badaniu należy uwzględnić poziomy pomiaru: pracowników (uczestników projektów) oraz kadry zarządzającej przedsiębiorstw (w przypadku PI 8v), a także osób niepracujących uczestniczących w kształceniu.

W badaniu uwzględniony zostanie dodatkowo wymiar oceny wpływu interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów (w jakim stopniu udział w projekcie i zmiana w miejscu pracy zniechęciły uczestników projektów do opuszczania województwa oraz jaka jest skala wyciekania – czyli opuszczania województwa przez uczestników projektów).

Zakres niezbędnych danych

- SL 2014 – dane dotyczące uczestników projektów (charakterystyka osoby, zakres wsparcia, dane kontaktowe).
- Dane dotyczące ośrodków kształcenia osób dorosłych.
- Dane dotyczące przedsiębiorstw, których pracownicy skorzystali ze wsparcia.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kw. 2022 r. – III kw. 2022 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

150 tys. zł.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.27. Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020

Termin badania po konsultacjach z IZ RPO WK-P ulega przyspieszeniu z I kw. 2022 – II kw. 2023 na II kw. 2022 r. – IV kw. 2022 r. Ponadto podjęto decyzję o włączeniu do zakresu badania zagadnień dotyczących RLKS i LGD, które pierwotnie uwzględniono w badaniu 4.25.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie

4c Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych

4e Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych

Oś Priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku

6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie

6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę

Oś Priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry

9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich

10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Oś Priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Oś Priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy

<p>8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę</p> <p>Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo</p> <p>9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie</p> <p>9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym</p> <p>Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja</p> <p>10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia</p> <p>10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami</p> <p>Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność</p> <p>9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność</p> <p>Fundusz: EFRR i EFS</p>
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania jest kompleksowa ocena realizacji założeń oraz osiągniętych efektów w ramach prowadzonej polityki terytorialnej z uwzględnieniem mocnych i słabych stron instrumentu ZIT w województwie kujawsko-pomorskim.
Uzasadnienie badania
Zgodnie z założeniami polityki terytorialnej regionu wyodrębnić możemy następujące poziomy: poziom wojewódzki (ZIT – miasta Bydgoszcz, Toruń i obszar powiązany z nimi funkcjonalnie, w ramach którego realizowane są w szczególności zintegrowane działania służące zrównoważonemu rozwojowi obszarów miejskich. Kolejne poziomy w układzie terytorialnym to: poziom regionalny i subregionalny, tj. Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z obszarami powiązanych z nimi funkcjonalnie, poziom ponadlokalny (powiatowy) oraz lokalny, który będzie realizowany poprzez instrument RLKS. W ramach badania szczególny nacisk zostanie położony na analizę instrumentu ZIT. Z uwagi na fakt, że jest to nowe narzędzie polityki spójności i wymaga wypracowania odpowiednich zasad wdrażania proponuje się, aby badanie przeprowadzić na koniec okresu programowania. Pozwoli to z jednej strony na ocenę czy instrument spełnił stawiane przed nim oczekiwania, z drugiej strony możliwe będzie dokonanie całościowej oceny realizacji założeń polityki terytorialnej. W ramach badania analizom poddane zostaną także interwencje realizowane w ramach instrumentu RLKS. Należy zwrócić szczególną uwagę na ile działania podejmowane w tym obszarze w Osiach 7 i 11 miały wpływ na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR.
Kryteria badania
Skuteczność Efektywność Użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Główne pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób działania realizowane w ramach polityki terytorialnej ze środków RPO WK-P 2014-2020 wynikają z potrzeb zdefiniowanych w dokumentach strategicznych? • Jak zmieniły się założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego w nowej perspektywie finansowej 2021-2027? Co miało wpływ na te zmiany? • Jakie typy działań podejmowanych w projektach realizowanych w ramach polityki terytorialnej dominują w ramach RPO WK-P 2014-2020? • Które typy projektów są najbardziej skuteczne, tzn. osiągnęły najlepsze efekty (analiza postępu rzeczowego wskaźników)?

<ul style="list-style-type: none"> • Czy można zauważyć różnice w skuteczności projektów realizowanych w ramach ZIT, OSI, ORSG i RLKS? Jeśli tak, na czym polegają? • Jakich zmian należy dokonać w sposobie zaplanowania i wdrażania polityki terytorialnej, w kontekście nowej perspektywy finansowej? Jakich zmian powinny zostać wprowadzone? •
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się: <ul style="list-style-type: none"> • Desk research • CATI/CAWI • Indywidualne wywiady pogłębione • Studia przypadku wybranych projektów
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2022 r. - IV kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za politykę terytorialną.
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.28. Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie Osi priorytetowe RPO WK-P 2014-2020 Fundusz: EFRR, EFS
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem ewaluacji ex post jest podsumowanie i ocena efektów wsparcia udzielonego ze środków RPO WK-P na lata 2014-2020 głównie pod kątem określenia stopnia realizacji celu głównego Programu.
Uzasadnienie badania
Zgodnie z art. 57 CPR (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ewaluacja ex post powinna zbadać skuteczność i efektywność EFSI oraz ich wkład w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, uwzględniając wymierne cele określone w unijnej strategii Europa 2020.
Kryteria badania
Skuteczność Efektywność Użyteczność Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
Najważniejsze obszary problemowe, podlegające badaniu:

<ul style="list-style-type: none"> • Ocena wpływu Programu na realizację celów Strategii Europa 2022 • Ocena stopnia osiągnięcia celu głównego Programu • Ocena stopnia realizacji celów poszczególnych PI w ramach Osi priorytetowych • Ocena realizacji RPO WK-P 2014-2020 pod kątem efektywności wydatkowania środków • Określenie stopnia trwałości efektów osiągniętych dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P 2014-2020 • Identyfikacja barier/trudności w realizacji projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 oraz stopnia ich przewyższenia • Określenie dobrych praktyk z realizacji projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych.</p> <p>Punktem wyjścia do przeprowadzenia prac badawczych będzie dogłębna analiza desk research dokumentacji projektowej. Zakłada się przebadanie całej populacji beneficjentów technika CAWI uzupełniona w miarę potrzeb ankietami telefonicznymi. Z uwagi na cel i zakres badania należy również przeprowadzić badanie ankietowe na próbie potencjalnych beneficjentów, tzn. osób, które nie uzyskały wsparcia ze środków RPO WK-P 2014-2020, aby zdefiniować w miarę możliwości efekt netto wsparcia z programu.</p> <p>Oprócz podejścia ilościowego niezwykle istotne z punktu widzenia celu badania jest również przeprowadzenie wywiadów indywidualnych z przedstawicielami IZ RPO WK-P odpowiedzialnymi za wdrażanie i zarządzanie Programem.</p> <p>Z uwagi na stosowanie podejścia mix-mode interesujących wniosków mogą również dostarczyć wywiady grupowe z beneficjentami poszczególnych Osi priorytetowych – w sumie należy zrealizować 12 wywiadów grupowych.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów • Informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz z okresu programowania 2014-2020.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2023 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
280 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.29. Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie

Z uwagi na sytuację epidemiczną spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 oraz opóźnieniem w opracowaniu dokumentów programowych na poziomie krajowym harmonogram prac nad przyszłą perspektywą finansową uległ wydłużeniu. W związku z tym podjęto decyzję o zmianie terminu badania z II kw. 2020 – I kw. 2021 na II kw. 2021 – I kw. 2022. Zmianie uległ również tytuł badania z powodu zmiany nazewnictwa nowego Programu.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz*

Wszystkie osie priorytetowe programu 2021-2027
Typ badania (wpływu, procesowe): procesowe
Moment przeprowadzenia: ex-ante
Cel badania
Celem badania jest dokonanie oceny systemu wskaźników zaproponowanego w ramach projektu FE K-P 2021-2027, a także oszacowanie wartości docelowych dla wszystkich wskaźników przyjętych w Programie wraz z opracowaniem metodologii.
Uzasadnienie badania
Podjęta decyzja o przeprowadzeniu oceny systemu wskaźników a także oszacowanie wartości docelowych dla wszystkich wskaźników przyjętych w Programie wraz z opracowaniem metodologii wynika z chęci przygotowania możliwie najlepszego programu, który pozwoli na realizację nakreślonej wizji w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Weryfikacja zakresu oraz ich szacowanie przez Wykonawcę, powinno odnosić się do aktualnych trendów (wynikających z zapisów projektu Programu oraz wszelkich wytycznych na poziomie europejskim oraz krajowym, które mogą się pojawić w czasie realizacji zlecenia), a także wcześniejszych doświadczeń (poprzednich perspektyw). Sama metodologia szacowania powinna być oparta na rozwiązaniach gwarantujących możliwie najlepszą jakość prognozowania, z uwzględnieniem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej.
Kryteria badania
przewidywana skuteczność przewidywana efektywność użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
1) Przeprowadzenie ogólnej oceny systemu wskaźników zawartych w RPO WK-P 2021-2027 2) Szacowanie wskaźników i opracowanie metodologii szacowania wskaźników 3) Rewizja wskaźników po konsultacjach z Ministerstwem i KE
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Oszacowane wartości wskaźników powinny być realne (możliwe do osiągnięcia) i weryfikowalne. Procedura szacowania dotyczy wszystkich wskaźników (produktu i rezultatu, w tym z ram wykonania) wyznaczonych przez Zamawiającego w Programie oraz tych zaproponowanych przez Wykonawcę ⁴⁴ . Do szacowania Wykonawca wykorzysta proste, dostępne i w miarę możliwości najnowsze rozwiązania (np. modele ekonometryczne) pozwalające na predykcję zjawisk społeczno-gospodarczych regionu, wyrażoną za pomocą wskaźników. Wybór zastosowanych rozwiązań powinien być uzasadniony (np. z wykorzystaniem literatury naukowej).
Zakres niezbędnych danych
Do realizacji zadania Wykonawca wykorzysta dane historyczne (z poprzednich perspektyw finansowych), informacje zawarte w projekcie programu (m.in. wstępną alokację) wyniki publikacji, analiz, ewaluacji (w odniesieniu do kraju i regionu) oraz wszelkie inne opracowania, które Wykonawca uzna za pomocne i użyteczne.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2021 r. – I kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
220 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze

⁴⁴ Z zastrzeżeniem, że zaproponowane wskaźniki będą zgodne z zasadą SMART tj. skonkretyzowane (ang. specific), mierzalne (ang. measurable), osiągalne (ang. achievable), istotne (ang. relevant) oraz określone w czasie (ang. time-bound).

4.30. Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz*
Osie priorytetowe/działania: Pi 8 vi Aktywne i zdrowe starzenie się Fundusz: EFS
Typ badania (wpływu, procesowe) wpływu
Moment przeprowadzenia ex-post
Cel badania
Celem badania jest ocena stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych RPZ wraz z oceną zgłaszalności do Programu i efektywności założonych w programie mierników.
Uzasadnienie badania
Realizacja badania dla wszystkich RPZ realizowanych w ramach RPO WK-P wynika z wymogu określonego w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020. Zapisy Wytycznych precyzują, że rezultaty i produkty każdego RPZ powinny zostać poddane ewaluacji po ich zakończeniu lub w końcowej fazie wdrożenia. Wytyczne dopuszczają możliwość realizacji jednego badania dla kilku RPZ, o ile terminy ich zakończenia będą do siebie zbliżone.
Kryteria badania
Skuteczność efektywność użyteczność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
W ramach ewaluacji zostaną poruszone następujące obszary problemowe: 1. Ocena osiągnięcia stopnia/poziomu celu głównego RPZ. 2. Ocena osiągnięcia stopnia/poziomów poszczególnych celów szczegółowych RPZ. 3. Ocena zgłaszalności do programu. 4. Ocena osiągnięcia oczekiwanych efektów określonych w RPZ. 5. Ocena efektywności programu, zgodnie z miernikami efektywności w ramach realizacji RPZ, oraz stopnia osiągniętych wartości mierników. 6. Problemy zidentyfikowane przez interesariuszy RPZ oraz sposoby ich rozwiązania. 7. Ocena realizacji RPZ na podstawie ankiety satysfakcji uczestnika programu, 8. Ocena realizacji RPZ w opiniach uczestników/osób objętych wsparciem lub rodziców/opiekunów lub innych interesariuszy programu
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Analiza danych zastanych (desk research); 2. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z przedstawicielami IZ RPO WK-P 2014-2020; 3. Ankiety internetowe (CAWI) z .....; 4. Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z: 4.1. Rodzicami dzieci poddanych badaniu; 4.2. Personelem pedagogicznym uczestniczącym w działaniach informacyjno-edukacyjnych; 4.3. Personelem medycznym uczestniczącym w szkoleniach; 5. Triada z udziałem Realizatora Programu; 6. Benchmarking; 7. Studia przypadku (case study) oraz przeprowadzane na ich potrzeby indywidualne wywiady pogłębione (IDI); 8. Zogniskowany wywiad grupowy (FGI) z przedstawicielami IZ omawiający rekomendacje.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów, w tym dane zebrane od uczestników programu

<ul style="list-style-type: none"> Informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz z okresu programowania 2014-2020.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II - IV kw. 2023 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
300 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
JE może podjąć decyzje o realizacji odrębnych badań dla każdego z planowanych RPZ.

4.31. Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020

Badanie zostanie zrealizowane zamiast badania 4.20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020. Ostatnia aktualizacja Wytycznych z 15 czerwca 2021 roku zniósła obligatoryjność badania 4.20, a Jednostka Ewaluacyjna RPO WK-P, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby informacyjne IZ RPO, podjęła decyzję o zrealizowaniu w jego zamian ewaluacji stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020, którego karta znajduje się poniżej.

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
Wszystkie osie priorytetowe
Typ badania (wpływu, procesowe): wpływu
Moment przeprowadzenia: ex-post
Cel badania
Celem badania jest ocena stopnia realizacji zakładanych wartości docelowych wskaźników w RPO WK-P na lata 2014-2020 wraz ze wskazaniem przyczyn osiągnięcia zakładanej wartości docelowej wskaźników poniżej 75% (wskaźniki przeszacowane) oraz przekroczenia poziomu 125% zakładanej wartości docelowej (wskaźniki niedoszacowane).
Uzasadnienie badania
Z uwagi na końcową fazę wdrażania Programu na lata 2014-2020 istotnym jest zdiagnozowanie stopnia realizacji wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P 2014-2020. Ważne jest także określenie uwarunkowań osiągnięcia poziomu poniżej 75% oraz powyżej 125% założonych wartości docelowych wybranych wskaźników wraz ze wskazaniem środków zaradczych możliwych do wdrożenia w Programie. Wyniki ewaluacji pozwolą Instytucji Zarządzającej przygotować uzasadnione merytorycznie propozycje dokonania zmian w wartościach docelowych wskaźników ujętych w RPO WK-P 2014-2020 podczas renegotiacji Programu, a także sformułować stosowne uzasadnienia dla Komisji Europejskiej dlaczego, pomimo podjętych działań zaradczych, wybrane wskaźniki nie osiągnęły zakładanych wartości docelowych.
Kryteria badania
Skuteczność Trafność
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<ol style="list-style-type: none"> Jaki jest stopień realizacji wskaźników RPO WK-P 2014-2020 w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych oraz osi, działań i poddziałań, z uwzględnieniem wskaźników wybranych do ram wykonania oraz wskaźników rezultatu długoterminowego? Jakie są przyczyny przeszacowania/niedoszacowania zakładanych wartości docelowych zidentyfikowanych wskaźników? – identyfikacja przyczyn po stronie IZ oraz po stronie beneficjentów. Czy zdiagnozowano przyczyny niezależne od IZ oraz beneficjentów?

3.	Jakie środki zaradcze podejmowała do tej pory IZ, aby zapewnić skuteczniejszą realizację założonych wartości docelowych wskaźników, które z nich okazały się najbardziej trafne?
4.	Jakie dodatkowe działania należy podjąć, aby do końca okresu kwalifikowalności osiągnąć założone wartości docelowe wskaźników?
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Wykonawca wykorzysta szereg metod i technik badawczych przy zachowaniu zasady triangulacji metod:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizę podstawowych dokumentów źródłowych (Desk research); 2. Wywiady indywidualne IDI - pogłębione rozmowy z pracownikami IZ/IP RPO WK-P 2014-2020 zajmującymi się zarządzaniem i wdrażaniem Programu, w tym monitorowaniem, analizą i sprawozdawczością wskaźników programowych; 3. Wywiady CAWI/CATI - z beneficjentami projektów⁴⁵, w których zidentyfikowano wskaźniki zagrożone/przeszacowane. Wymaganą techniką ilościową przeprowadzenia badania jest ankieta internetowa (CAWI) lub wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (CATI). 	
Zakres niezbędnych danych	
<ul style="list-style-type: none"> • Zestawienia SL2014 • Sprawozdania roczne i informacje kwartalne • Dane pozyskane bezpośrednio od beneficjentów 	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
I-III kw. 2022 r.	
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia	
170 tys. zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPO WK-P 2014-2020	
Uwagi i komentarze	
-	

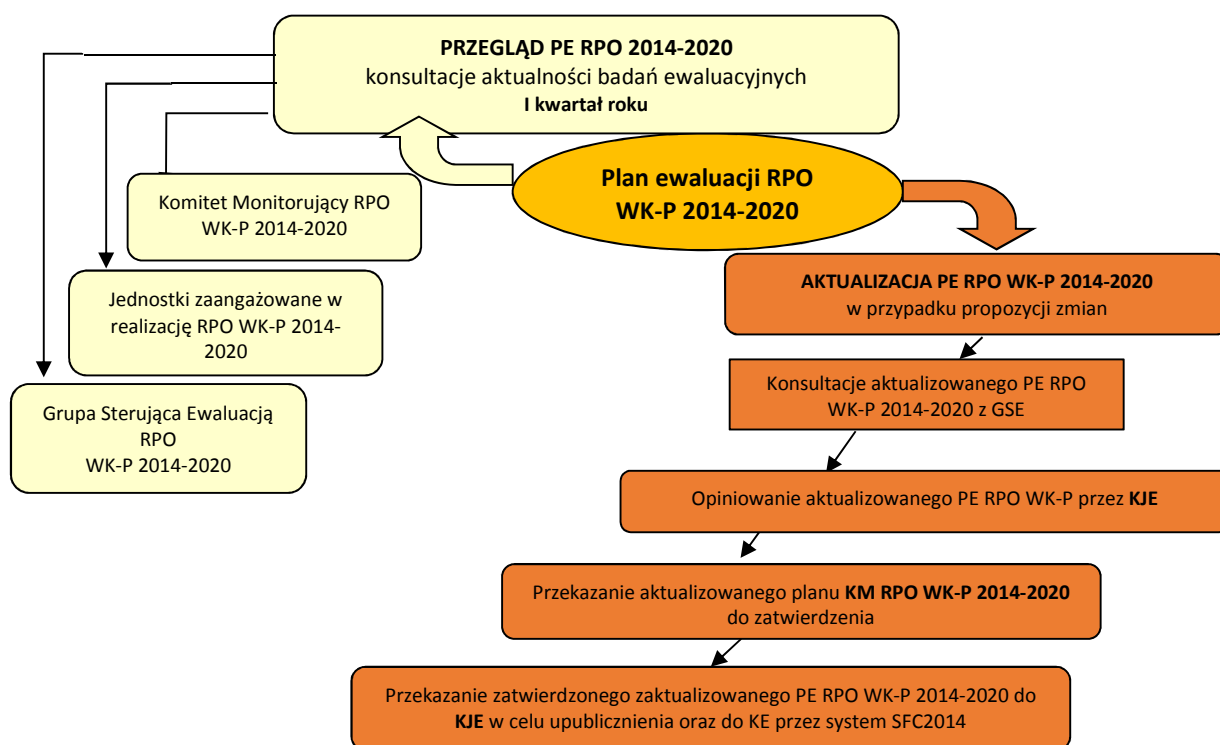
⁴⁵ Do wyczerpania próby badawczej Zamawiający posłużył się bazą zawierającą umowy o dofinansowanie wygenerowaną z systemu SL2014 wg stanu na 30.09.2021 r. Do jej wyczerpania wzięto pod uwagę wskaźniki pochodzące z Programu (w bazie oznaczone jako wskaźniki kluczowe i specyficzne dla programu). Populacja unikatowych beneficjentów objętych badaniem wynosi 950, co po zastosowaniu doboru losowego prostego stanowi próbę badawczą 274 beneficjentów. Po zaokrągleniu do badania przyjmuje się minimalną próbę badawczą 300 osób. Dane zostaną zaktualizowane po przeprowadzeniu przez Wykonawcę wstępnej diagnozy stopnia realizacji wartości docelowych wszystkich wskaźników określonych w RPO WK-P 2014-2020.

5. Monitoring realizacji planu ewaluacji

Proces aktualizacji planu ewaluacji zapewnia płynność, przejrzystość i aktualność prowadzonych badań. Przegląd planu ewaluacji odbywa się co najmniej raz w roku poprzez konsultacje z głównymi podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji. W skład elementów planu podlegających przeglądom wchodzi m.in.: plan finansowy, plan szkoleń, terminy realizacji badań, zakres planowanych badań. Po zidentyfikowaniu potrzeby dokonania zmian w planie ewaluacji Jednostka Ewaluacyjna zobowiązana jest do przekazania aktualizacji planu Krajowej Jednostce Ewaluacyjnej w celu zaopiniowania, nie później niż 14 dni przed przekazaniem KM RPO WK-P 2014-2020 do zatwierdzenia. KJE przekazuje Jednostce Ewaluacyjnej opinię do aktualizacji planu ewaluacji nie później niż 7 dni po jej otrzymaniu. Następnie Jednostka Ewaluacyjna przedstawia aktualizację planu na posiedzeniu KM RPO WK-P 2014-2020 w celu zatwierdzenia zmian. Zatwierdzony przez KM RPO WK-P 2014-2020 plan ewaluacji jest przekazywany do KJE, która upublicznia ww. dokument na głównej stronie internetowej ewaluacji. Plan ewaluacji przekazywany do KJE powinien być w formie umożliwiającej identyfikację zmian. Przebieg całego procesu przedstawia schemat 5. Informacje na temat realizacji planu ewaluacji oraz stopnia i sposobu wykorzystania wyników badań będą przygotowywane w ramach monitoringu i zamieszczane w sprawozdaniach w roku 2017 i 2019 oraz w sprawozdaniu końcowym do KE. Ponadto na posiedzeniach KM RPO WK-P 2014-2020 raz w roku przedstawiana będzie roczna informacja z postępów realizacji planu ewaluacji.

Schemat 5. System monitorowania planu ewaluacji

Źródło: opracowanie własne.

6. Potencjalne ryzyka w realizacji planu ewaluacji

Plan ewaluacji jest narzędziem pozwalającym przeprowadzić ocenę wdrażania RPO WK-P 2014-2020. Realizacja Programu wymaga strategicznego zaplanowania działań i ustalenia wieloletniego harmonogramu konkursów, aby wypełnić i osiągnąć założone w programie cele i wskaźniki. Oceny wykonania Programu i jego wyników należy dokonać na podstawie planu ewaluacji, którego realizacja jest nierozzerwalnie związana z postępowaniem we wdrażaniu RPO WK-P 2014-2020. Patrząc przez pryzmat tego związku można zidentyfikować kilka kluczowych ryzyk w realizacji planu, które należy wziąć pod uwagę.

Po pierwsze brak jednostki ewaluacyjnej i odpowiednich procedur, bez których niemożliwe będzie dokonanie oceny Programu, a tym samym niewywiązanie się z zapisów art. 54 i art. 56 CPR. Po drugie zidentyfikowanym ryzykiem jest niezapewnienie wystarczających środków finansowych na planowane badania ewaluacyjne. Jest to o tyle ważne, że część zaplanowanych badań ma charakter obligatoryjny. Ryzyka te można uznać za mało prawdopodobne i o średnim oddziaływaniu na działalność w obszarze wyznaczonych celów i zadań RPO WK-P 2014-2020.

Poważnym ryzykiem średnio oddziałującym na ocenę Programu jest złe rozpoznanie potrzeb przy planowaniu badań ewaluacyjnych. Nieodpowiednio zdefiniowane badania narażają na nieefektywne wydatkowanie środków i otrzymywanie wyników niezgodnych z oczekiwaniami i potrzebami zainteresowanych podmiotów.

Barierą w wykonaniu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 może również okazać się brak dostępności danych. Szczególne znaczenie posiadania odpowiednich baz danych będzie miało wykonywanie badań z wykorzystaniem metod konfaktycznych. Ponieważ zbieranie danych do badań leży po stronie IZ, dlatego istotne jest rozstrzygnięcie w jaki sposób i gdzie te dane mają być gromadzone.

Natomiast prawdopodobnym i poważnym w skutkach ryzykiem jest niewłaściwe rozplanowanie badań w czasie. Brak synchronizacji planu z harmonogramem konkursów będzie skutkować niewywiązaniem się z obligatoryjnych terminów wynikających z wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 oraz załącznika nr 6 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. Należy tu również zwrócić uwagę, że częste zmiany harmonogramu konkursów w kontekście długiej procedury aktualizacji planu ewaluacji może również spowodować niekorzystne działania w ewaluacji RPO WK-P 2014-2020. Obniżenie lub wyeliminowanie tego ryzyka wymaga podjęcia stałej współpracy z komórkami odpowiedzialnymi za przygotowanie harmonogramu konkursów i ich terminowe przeprowadzenie.

Zagrożeniem o umiarkowanym wpływie na wypełnianie Planu ewaluacji jest także sytuacja epidemiczna związana z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-CoV-2, która ma miejsce od marca 2020 roku, ma wpływ na opóźnienia w realizacji projektów, a tym samym na stopień wdrażania interwencji objętych poszczególnymi badaniami w zaplanowanym momencie.

7. Załączniki

Załącznik 1 Chronologiczny wykaz badań do planu ewaluacji RPO WK-P na lata 2014-2020

Lp.	Rok badania	Obszar badania	Nr karty badania	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ⁴⁶ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P	Uwagi
1.	2016	System realizacji polityki spójności	4.1.	Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020.	II kw. 2016	n/d	Niezrealizowane – moduł włączony do badania nr 3.
2.	2016	Rozwój regionalny i lokalny	4.2.	Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.	IV kw. 2016	n/d	Zrealizowane
3.	2017	System realizacji polityki spójności	4.3.	Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020.	II kw. 2017	n/d	Zrealizowane
4.	2017	Włączenie społeczne	4.4.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze badanie).	IV kw. 2017	8, 9 i 11	Niezrealizowane – brak danych o uczestnikach projektów
5.	2018	Edukacja	4.6.	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2018	6 i 10	Zrealizowane
6.	2019	System realizacji polityki spójności	4.7.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	II kw. 2019	n/d	Zrealizowane
7.	2019	Rynek pracy/Włączenie społeczne	4.9.	Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze badanie).	II kw. 2019	8	Nie będzie realizowane ze względu na zmianę Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego
8.	2019	Rynek pracy	4.4.	Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim (drugie badanie).	IV kw. 2019	8, 9, 10 i 11	Zrealizowane Zmiana zakresu oraz tytułu badania w związku ze zmianą Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego
9.	2019	Rozwój regionalny i lokalny	4.5.	Ewaluacja instrumentu RLKS w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w kontekście doświadczeń perspektywy 2014-2020 i wskazania założeń wsparcia na lata 2021-2027.	III kw. 2019	7 i 11	Zrealizowane Zmiana tytułu i zakresu badania

⁴⁶ Termin realizacji ewaluacji należy rozumieć jako termin zakończenia danej ewaluacji, tj. termin przyjęcia raportu końcowego.

Lp.	Rok badania	Obszar badania	Nr karty badania	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ⁴⁶ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P	Uwagi
10.	2019	Włączenie społeczne	4.11.	Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i aktywnej integracji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	IV kw. 2019	6 i 9	Zrealizowane Zmiana tytułu i zakresu badania
11.	2019	Edukacja	4.12.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze i drugie badanie).	IV kw. 2019	6, 8 i 10	Zrealizowane Zmiana tytułu badania
12.	2020	System realizacji polityki spójności	4.14.	Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020.	II kw. 2020	n/d	Zrealizowane
13.	2020	Włączenie społeczne	4.10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (pierwsze badanie).	II kw. 2020	9	Zrealizowane
14.	2020	Rozwój regionalny i lokalny	4.15.	Ewaluacja ex ante RPO WK-P 2021 plus.	III kw. 2020	n/d	Nie będzie realizowane ze względu na brak obligatoryjności oraz szacunkowy koszt znacznie przewyższający budżet na to badanie. Zamiast tego badania zostanie zrealizowana ewaluacja 4.29 Ocena systemu wskaźników RPO WK-P 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie
16.	2020	Energetyka/Środowisko	4.16.	Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu.	IV kw. 2020	3 i 4	Zrealizowane Badanie połączone z 4.23.
18.	2020	System realizacji polityki spójności	4.17.	Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2020	n/d	Badanie będzie realizowane z poziomu krajowego.
19.	2021	Innowacyjność oraz badania i rozwój	4.13.	Ocena potencjału rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego w sferze B+R+I na podstawie działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020.	I kw. 2021	1	Zrealizowane Zmiana terminu i tytułu badania

Lp.	Rok badania	Obszar badania	Nr karty badania	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ⁴⁶ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P	Uwagi
20.	2021	Przedsiębiorczość	4.18.	Ocena wsparcia przedsiębiorstw ze środków EFRR w ramach RPO WK-P 2014-2020.	III kw. 2021	1, 3 i 7	Zrealizowane Zmiana terminu i tytułu badania
21.	2021	Rynek pracy	4.4.	Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim (trzecie badanie).	IV kw. 2021	8, 9, 10, 11	Trzecia edycja badania została przeprowadzona jednym postępowaniem z badaniem 4.21.
23.	2021	Rozwój regionalny i lokalny	4.22.	Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.	IV kw. 2021	n/d	Nie będzie realizowane ze względu na brak obligatoryjności Zamiast tego badania zostanie zrealizowana ewaluacja 4.31 Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020
24.	2022	Rozwój lokalny i regionalny	4.29	Ocena systemu wskaźników Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027 oraz oszacowanie wartości docelowych wskaźników przyjętych w Programie	I kw. 2022	n/d	Badanie realizowane zamiast ewaluacji ex-ante przyszłego Programu. Zmiana terminu i tytułu badania.
25.	2022	Rozwój regionalny i lokalny	4.20.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020	I kw. 2022	n/d	Nie będzie realizowane ze względu na brak obligatoryjności Zamiast tego badania zostanie zrealizowana ewaluacja 4.31 Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020
26.	2022	Rynek pracy	4.21.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie.	I kw. 2022	1, 3, 6, 7, 8, 9	Zmiana tytułu, terminu badania. Badania zostanie przeprowadzone jednym postępowaniem z badaniem 4.4.

Lp.	Rok badania	Obszar badania	Nr karty badania	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ⁴⁶ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P	Uwagi
27.	2022	Spółeczeństwo informacyjne	4.8.	Ocena wsparcia rozwoju e-usług w ramach 2. Osi Priorytetowej Cyfrowy region RPO WK-P 2014-2020	IV kw. 2022	1 i 2	Zmiana tytułu, terminu oraz zakresu badania
28.	2022	Środowisko	4.23.	Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.	II kw. 2022	4	Badanie połączone z badaniem 4.16 i realizowane w 2020 roku
29.	2022	Rozwój regionalny i lokalny	4.19.	Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	IV kw. 2022	6 i 9, 7 i 11	Zmiana terminu badania
30.	2022	Rozwój regionalny i lokalny	4.25.	Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa.	III kw. 2022	7 i 11	Badanie nie będzie realizowane. Zagadnienia dotyczące RLKS i LGD zostaną włączone do badania 4.27 Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.
31.	2022	Edukacja	4.26.	Ocena wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 w zakresie kształcenia osób dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim.	III kw. 2022	8 i 10	Zmiana tytułu badania
32.	2022	Rozwój lokalny i regionalny	4.31	Ewaluacja stopnia osiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P na lata 2014-2020	III kw.2022	n/d	Badanie dodane zamiast 4.20 Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 oraz jego wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy województwa oraz celów Strategii Europa 2020
33.	2022	Rozwój regionalny i lokalny	4.27.	Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2022	3, 4, 6, 8, 9 i 10	Zmiana terminu badania
34.	2023	Transport	4.24.	Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014 -2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.	I kw. 2023	5	Zmiana terminu badania.

Lp.	Rok badania	Obszar badania	Nr karty badania	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ⁴⁶ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P	Uwagi
35.	2023	Edukacja	4.12.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WK-P 2014-2020 (drugie badanie).	IV kw. 2023	6, 8 i 10	
36.	2023	Rozwój regionalny i lokalny	4.28.	Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	IV kw. 2023	n/d	
37.	2023	Zdrowie	4.30	Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020	IV kw. 2023	8	
38.	2024	Rynek pracy	4.4.	Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim (czwarte badanie).	IV kw. 2024	8, 9, 10, 11	
39.	2024	Włączenie społeczne	4.10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (drugie badanie).	IV kw. 2024	9	II etap badania będzie realizowany z poziomu krajowego.
40.	2024	Rynek pracy/Włączenie społeczne	4.9.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (drugie badanie).	IV kw. 2024	8	Nie będzie realizowane ze względu na zmianę Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego
41.		-	-	Badania ewaluacyjne ad- hoc.	2015-2024	-	-

	Badania systemowe, obligatoryjne, wynikające z zapisów Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
	Badania wskaźników długoterminowych
	Pozostałe badania, w tym obligatoryjne dotyczące efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych, o których mowa w Rozporządzenia 1303/2014
	Badania których nie udało się zrealizować, bądź w procesie zmian wytycznych przestały być obligatoryjne

Załącznik 2. Wzór deklaracji obiektywności i poufności w ramach prac GSE RPO WK-P 2014-2020

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.rpo.kujawsko-pomorskie.pl

Mój region w Europie

DEKLARACJA OBIEKTYWNOŚCI I POUFNOŚCI

W RAMACH GRUPY STERUJĄCEJ EWALUACJĄ REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014–2020

Ja, niżej podpisany/a: ..... niniejszym wyrażam zgodę na udział w pracach Grupy Sterującej Ewaluacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (GSE RPO WK-P 2014-2020) na prawach członka, polegających na reprezentowaniu własnej instytucji w posiedzeniach Grupy, współpracy z jednostkami ewaluacyjnymi w zakresie rozwoju systemu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 oraz budowy potencjału ewaluacyjnego instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020, a także poprawy jakości procesu ewaluacji poprzez konsultowanie założeń do planowanych badań ewaluacyjnych i wyników tych badań (projektów raportów, wniosków i rekomendacji).

Deklaruję, że powierzone mi zadania będę wykonywał/a w sposób uczciwy i bezstronny. Mój wkład w wykonywanie zadań dotyczących ewaluacji oraz przygotowania dokumentacji, dotyczącej badań ewaluacyjnych, w które będę zaangażowany/a, będzie obiektywny i będę w pełni respektować zasady uczciwej konkurencji, w szczególności przez unikanie formułowania warunków faworyzujących lub dyskryminujących jakiegokolwiek wykonawcę badania.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych i/lub informacji i/lub dokumentów („informacji poufnych”), które zostaną mi powierzone lub przekazane, a także odkrytych lub opracowanych przez mnie, mających na celu wyłonienie wykonawców badań ewaluacyjnych dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 i zgadzam się na wykorzystywanie ich jedynie w celach związanych z pracą w niniejszej Grupie. Jednocześnie zobowiązuję się nie pomagać i nie wiązać z żadnym z przyszłych oferentów, uczestniczących w postępowaniach wyłaniających wykonawców badań ewaluacyjnych. Ponadto oświadczam, że informacje poufne nie zostaną ujawnione żadnym osobom niewchodzącym w skład GSE RPO WK-P 2014-2020

Podpis: .....

Data: .....

Nazwa instytucji: .....

Adres e-mail: .....

Tel./fax: .....

Załącznik 3 Wzór deklaracji poufności wykonawcy

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.rpo.kujawsko-pomorskie.pl

Mój region w Europie

DEKLARACJA POUFNOŚCI WYKONAWCY EWALUACJI W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO na lata 2014-2020

Ja, niżej podpisany/a ....., niniejszym zgadzam się na zachowanie poufności i tajności odnośnie jakichkolwiek informacji czy dokumentów prawnie chronionych (informacje poufne), w tym danych osobowych ujawnionych mi lub odkrytych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w trakcie i w związku z prowadzeniem badania ewaluacyjnego pn. [tytuł badania].

Zgadzam się, że informacje te będą wykorzystane jedynie do celów oceny (ewaluacji) i nie zostaną ujawnione osobom trzecim. Jednocześnie deklaruję nie zatrzymywać kopii informacji poufnych, dostarczonych mi pisemnie, bądź elektronicznie w szczególności objętych prawem autorskim. Zobowiązuję się zwrócić oraz trwale i skutecznie usunąć z systemów informatycznych bądź innych nośników danych wszystkie udostępnione mi kopie po ich wykorzystaniu do przeprowadzenia oceny (ewaluacji).

Podpis: .....

Data: .....

Nazwa instytucji: .....

Adres e-mail: .....

Tel./fax: .....

Załącznik 4 Wzór karty oceny procesu i wyników zewnętrznego badania ewaluacyjnego

Tytuł ewaluacji	
Instytucja zlecająca badanie	
Wykonawca (-y) badania	
Koszt badania	
Termin realizacji (data rozpoczęcia i zakończenia)	
Obszar ewaluacji ⁴⁷	
Informacje dodatkowe ⁴⁸	
Wysokość nałożonej kary umownej	
Data przeprowadzenia oceny jakości badania	

Kryteria oceny badania ewaluacyjnego		1	2	3	4	5	Uwagi / uzasadnienie
Przyznana ocena ⁴⁹							
1.	Stopień osiągnięcia celów badania						
2.	Zastosowana metodologia						
3.	Wiarygodność danych						
4.	Jakość analizy i wniosków						
5.	Przejrzystość raportu końcowego oraz innych produktów opracowanych w ramach procesu						
6.	Ocena użyteczności produktów ze szczególnym uwzględnieniem rekomendacji						
7.	Ocena współpracy z wykonawcą badania						
8.	Ocena współpracy z innymi podmiotami w trakcie realizacji badania						

⁴⁷ Według klasyfikacji sformułowanej w sekcji 3.3.3 pkt. 5 J) Wytucznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

⁴⁸ W tym polu mogą zostać zawarte informacje na temat dodatkowych, istotnych wydarzeniach natury organizacyjnej – np. opóźnieniach w realizacji, przyznanych karach umownych, itp.

⁴⁹ Wg skali: niedostatecznie (1), słabo (2), dostatecznie (3), dobrze (4), bardzo dobrze (5).

Załącznik 5 Wzór karty oceny procesu i wyników wewnętrznego badania ewaluacyjnego

Tytuł ewaluacji	
Instytucja zlecająca badanie	
Koszt badania	
Termin realizacji (data rozpoczęcia i zakończenia)	
Obszar ewaluacji ⁵⁰	
Informacje dodatkowe ⁵¹	
Data przeprowadzenia oceny jakości badania	

Kryteria oceny badania ewaluacyjnego							
Przyznana ocena ⁵²		1	2	3	4	5	Uwagi / uzasadnienie
1.	Stopień osiągnięcia celów badania						
2.	Zastosowana metodologia						
3.	Wiarygodność danych						
4.	Ocena współpracy z innymi podmiotami w trakcie realizacji badania						

⁵⁰ Według klasyfikacji sformułowanej w sekcji 3.3.3 pkt. 5 J) Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

⁵¹ W tym polu mogą zostać zawarte informacje na temat dodatkowych, istotnych wydarzeniach natury organizacyjnej – np. opóźnieniach w realizacji, przyznanych karach umownych, itp.

⁵² Wg skali: niedostatecznie (1), słabo (2), dostatecznie (3), dobrze (4), bardzo dobrze (5).

2. Słownik

Pojęcie	Definicja	Źródło
Analiza danych zastanych	Inaczej desk research, czyli tzw. badanie gabinetowe. Badanie danych już istniejących, pochodzących zarówno ze statystyki publicznej, jak i dokumentów administracyjnych.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Analiza kosztów i korzyści (CBA)	Czyli <i>cost-benefit analysis</i> stosowana jest w celu oceny, czy koszty danej interwencji (uruchomienia programu itp.) będą współmierne do korzyści, jakie przyniesie jej realizacja. Technika ta pomaga wyszukać rozwiązania, które zmierzać będą do maksymalizacji korzyści i minimalizacji kosztów. Może się także okazać, że koszty są na tyle wysokie, że realizacja interwencji jest nieopłacalna. Aby dokonać analizy, przelicza się na wartości pieniężne przewidywane koszty i korzyści w płaszczyznach: finansowej, gospodarczej, społecznej oraz ochrony środowiska. Głównie stosuje się tę technikę w badaniach <i>ex ante</i> .	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Analiza kosztów-efektywności (CEA)	Czyli <i>cost-efficiency analysis</i> polega na określeniu relacji pomiędzy efektami projektu, a nakładami finansowymi poniesionymi na dany projekt. Efektywność kosztową projektu określa się na podstawie wskaźników produktywności, które określają zaangażowanie środków finansowych poniesionych w ramach projektu w wytworzenie jednostki efektu.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Badania ilościowe	Badania te opierają się głównie na wartościach liczbowych zbieranych w badaniach ankietowych, które dzielą się w zależności od możliwości dotarcia do respondenta tj.: CATI (<i>Computer Assisted Telephone Interview</i>) – wywiad kwestionariuszowy telefoniczny wspomagany komputerowo, podczas którego ankieter przez telefon zadaje pytania ankietowanemu i wpisuje jego odpowiedzi do komputera, PAPI (<i>Paper and Pencil Interview</i>) – wywiad z ołówkiem i kartką, gdy ankieter bezpośrednio spotyka się z respondentem, CAPI (<i>Computer Assisted Personal Interview</i>) – wywiad osobisty wspomagany komputerowo – następca PAPI, gdzie zamiast kartki i ołówka używa się komputera, CAWI (<i>Computer Assisted Web Interview</i>) – ankieta internetowa, przeprowadzana za pomocą sieci internetowej, wypełniana bezpośrednio przez respondenta.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Badania jakościowe	Badania zbierające opinie, których wynikiem są dane opisowe uzyskane z różnego rodzaju wywiadów pogłębionych, czy grupowych lub np. z obserwacji.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników

	Badania jakościowe pozwalają często pogłębić posiadaną wiedzę i odpowiedzieć na pytanie: dlaczego coś się stało?	administracji publicznej
Benchmarking	Ocena efektów projektu, polegająca na porównaniu zrealizowanych działań z podobnymi, uznanymi za udane. W procesie porównywania identyfikuje się silne i słabe strony projektu, czynniki wpływające na przebieg procesów oraz wyszukuje się nowe rozwiązania. Dzięki temu można zwrócić uwagę na elementy, które można zrobić lepiej i zaadoptować udane praktyki do swoich potrzeb (czyli tzw. <i>best practices</i> – dobre praktyki).	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Ewaluacja ex ante	Ocena przeprowadzana przed wdrożeniem interwencji, na etapie jej projektowania. Odnosi się głównie do logiki interwencji, ocenia trafność, spójność i spodziewaną skuteczność interwencji publicznej.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja ex post	Badanie przeprowadzane po zakończeniu realizacji interwencji, jej zadaniem jest podsumowanie i ocena jej przebiegu oraz efektów. Identyfikuje czynniki wpływające na sukces lub niepowodzenie interwencji. Najczęściej stosowane w ewaluacji ex-post kryteria to skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja formatywna	Służy poprawie jakości działań podejmowanych w ramach bieżących, jak i planowanych interwencji; dzięki wdrażaniu rekomendacji pozwala na podnoszenie skuteczności, efektywności i użyteczności interwencji; służy głównie podmiotom wewnętrznym.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja hybrydowa	Ewaluacja, w ramach której działania badawcze wykonywane są zarówno przez ewaluatora wewnętrznego, jak i zewnętrznego.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja konkluzyjna	Pozwala na podsumowanie efektów działań podejmowanych w ramach danej interwencji, ustalenie związków przyczynowo-skutkowych między działaniami efektami; zwiększa nasz zasób wiedzy na temat oddziaływania interwencji (charakter poznawczy ewaluacji).	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja oddziaływania w oparciu o scenariusze kontrfaktyczne	Badanie polegające na ocenie efektów interwencji, poprzez ich porównanie z sytuacją, która zaistniałaby w przypadku braku interwencji (sytuacja kontrfaktyczna).	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja on-going	Ocena przeprowadzona podczas realizacji interwencji. Skupia się przede wszystkim na aktualności programu i sprawności systemu wdrażania.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja procesowa	Ocena koncentrująca się na działaniach, które mają miejsce w trakcie wdrażania programu. Proces ewaluacji skupia się na sposobach wdrażania i funkcjonowania programu, w kontekście założonych celów i osiągniętych efektów.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020

Ewaluacja wewnętrzna	Ocena przeprowadzana przez ewaluatora funkcjonującego w ramach instytucji odpowiedzialnej za realizację programu z wykorzystaniem zasobów wewnętrznych.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja wpływu	Badanie oceniające zmiany społeczno-ekonomiczne (zarówno zamierzone jak i niezamierzone), będące wynikiem realizacji interwencji publicznej.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja zewnętrzna	Ocena interwencji publicznej przeprowadzana przez ewaluatorów nienależących do instytucji odpowiedzialnej za realizację programu.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Kryteria ewaluacyjne	<p>Trafność (<i>relevance</i>) Ocena adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane. w diagnozie. Analiza tego kryterium jest prowadzona przed rozpoczęciem i w pierwszych fazach wdrażania interwencji.</p> <p>Skuteczność (<i>effectiveness</i>) Ocena stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty.</p> <p>Efektywność (<i>efficiency</i>) Ocena relację między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji.</p> <p>Użyteczność (<i>utility</i>) Ocena całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania.</p> <p>Trwałość (<i>sustainability</i>) Ocena ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio- i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).</p>	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Metoda delficka	Polega na przeprowadzeniu serii badań kwestionariuszowych przesyłanych do grupy ekspertów. Eksperti wybierani do badania będą się specjalizować w dziedzinach obejmujących obszary wsparcia w ramach programu. Zwykle wyniki pierwszej rundy badania stanowią źródło i podstawy do kolejnej rundy. Na odpowiedzi ekspertów udzielone w etapie drugim i każdym następnym mają wpływ opinie ekspertów udzielone w poprzedzających je rundach badania.	Cieślak M. <i>Prognozowanie gospodarcze: metody i zastosowanie.</i>

Metoda propensity score matching (PSM)	Technika PSM oparta o dokładne dopasowanie wg cech, ma na celu utworzenie grupy kontrolnej, składającej się z jednostek w jak największym stopniu podobnych do tych, które znalazły się w grupie eksperymentalnej. Dopasowanie jednostek odbywa się w oparciu o wartość tylko jednej zmiennej – propensity score. Technika ta jest więc sposobem na redukcję ilości cech/wymiarów, za pomocą których możemy opisać obserwacje w zbiorze danych. Wymiary te zostają sprowadzone do jednego syntetycznego wskaźnika, definiowanego czasem jako skłonność do partycypacji w warunku interwencji.	Konarski i in., Zastosowanie metody propensity score matching w ewaluacji ex post, [w]:Haber A (red.) Ewaluacja ex post. Teoria i praktyka badawcza. PARP: Warszawa, 2007, s. 187)
Metoda podwójnej różnicy (DID)	Szacuje wpływ programu jako różnicę między zmianą wartości zmiennej wynikowej dla grupy eksperymentalnej i kontrolnej. W tym celu wykorzystywane są informacje sprzed programu oraz po programie.	Smith Jeffrey A., Todd Petra E., Does matching overcome LaLonde's critique of nonexperimental estimators [w]: Journal of Econometrics, vol. 125 (2005), str. 305-353
Metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD)	W metodzie tej wykorzystuje się istnienie zmiennej, która ma nieciągły wpływ na prawdopodobieństwo, na które wpływa polityka. W kontekście programów pomocowych istnieje kilka typów nieciągłości: granice geograficzne (gdzie kwalifikowalność jasno wynika z podziałów administracyjnych), czy warunki nałożone na potencjalnych beneficjentów wsparcia (np. określony rozmiar przedsiębiorstwa, wiek).	Dokument roboczy służb Komisji Europejskiej. Wspólne metody oceny pomocy państwa.
Metody kontrfaktyczne	Metody, których celem jest pokazanie jak wyglądałaby sytuacja społeczno-ekonomiczna, gdyby dana interwencja nie była realizowana. Porównanie tej hipotetycznej sytuacji z sytuacją rzeczywistą, jaka zaistniała po interwencji, umożliwia zmierzenie efektów netto podjętych działań.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Modele makroekonomiczne	Model makroekonomiczny jest uproszczonym zapisem funkcjonowania gospodarki, opisanym za pomocą równań matematycznych. Po wprowadzeniu danych ze źródeł zewnętrznych (np. GUS) za jego pomocą można generować prognozy gospodarcze i szacować wpływ określonych czynników na gałęzie gospodarki lub zmianę wskaźników, takich jak np. PKB.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Obserwacja uczestnicząca	Stosowana jest w celu lepszego rozumienia badanego zagadnienia poprzez przebywanie ewaluatorów w rzeczywistych sytuacjach np. przy procesie programowania, podejmowania decyzji itp.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Panel ekspertów	Technika polegająca na zebraniu grupy ekspertów, którzy w toku dyskusji wypracowują wspólną opinię na określony temat. W trakcie realizacji eksperci współpracują ze sobą na bieżąco i opracowują wspólny	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów

	osąd. Ważną osobą jest tutaj moderator panelu, który musi umiejętnie poprowadzić dyskusję.	projektów infrastrukturalnych
Studium przypadku	Technika opisu przypadku. Jest ono ilustracją działania interwencji w praktyce. W zależności od przedmiotu badania studium może dotyczyć pojedynczej osoby, inwestycji, obszaru itp. Istotą jest tutaj dokładny i precyzyjny opis oddziaływania na dany przypadek. Studium przypadku może przyjąć formę opisu najlepszych praktyk (<i>best practices</i>) lub najgorszych praktyk (<i>worst practices</i>). W zależności od potrzeb może być bardzo rozbudowane lub potraktowane skrótowo.	E. Babbie, Badania społeczne w praktyce.
SYRIUSZ, VIATOR	Dedykowane systemy teleinformatyczne wspomagające w sposób kompleksowy realizację statutowych zadań wojewódzkich urzędów pracy.	Strona http://www.public.sygernity.pl/publiczne-sluzby-zatrudnienia/syriusz-std/osystemie oraz http://www.public.sygernity.pl/publiczne-sluzby-zatrudnienia/wup-viator
Wywiad indywidualny pogłębiony (IDI)	Ma miejsce gdy ankieter prowadzi rozmowę, w której dopytuje respondenta o pewne szczegóły istotne w badaniu. W zależności od struktury wywiadu może on mieć charakter wywiadu standaryzowanego, który przeprowadzany jest według scenariusza.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Zogniskowany wywiad grupowy (FGI)	Wywiad nazywany też w skrócie fokusem. To wywiad w grupie osób prowadzony przez moderatora na podstawie wcześniej opracowanego scenariusza. Ważny jest tu dobór odpowiedniej grupy do wywiadu fokusowego, która może pomóc w „naświetleniu” wybranych problemów przedmiotu badania z różnych punktów widzenia. Zapis spotkania jest potem analizowany przez badaczy.	E. Babbie, Badania społeczne w praktyce.

3. Literatura przedmiotu

1. Agrotec Polska sp. z o. o. i Ecorys sp. z o. o. (konsorcjum), *Ewaluacja ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020*, 2013.
2. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa 2004.
3. Centrum Analiz i Ewaluacji Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego i WYG/PSDB (konsorcjum), *Wnioski i rekomendacje dotyczące procesu planowania*, Warszawa, 2015.
4. Cieślak M., *Prognozowanie gospodarcze: metody i zastosowanie*, PWN, Warszawa, 2001.
5. Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2018) 5004 z dnia 24 lipca 2018 r. zmieniająca decyzję wykonawczą C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”.
6. *ESTEP: Developing Evaluation Capacity – final report; on the framework to analyse the development of evaluation capacity in the EU Member States – A study for the Commission*, 2nd edition, September, 2007.
7. *EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September, 2013.
8. Krajowa Jednostka Ewaluacji, *Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa 2012.
9. Komisja Europejska, *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006*, [w:] *Zbiór aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych na lata 2014-2020*, MliR, Warszawa, 2014.
10. Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations*, October 2013.
11. Konarski i in., *Zastosowanie metody propensity score matching w ewaluacji ex post*, [w:] Haber A (red.) *Ewaluacja ex post. Teoria i praktyka badawcza*. PARP: Warszawa, 2007.
12. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Umowa Partnerstwa z 23 października 2017*, Warszawa 2017.
13. Minister Inwestycji i Rozwoju, *Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020*, Warszawa, 10 października 2018.
14. Minister Inwestycji i Rozwoju, *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*, Warszawa, 9 lipca 2018.
15. Pylak K., *Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
16. Smith Jeffrey A., Todd Petra E., *Does matching overcome LaLonde’s critique of nonexperimental estimators* [w:] *Journal of Econometrics*, vol. 125, 2005.
17. *Sprawozdanie krajowe – Polska 2015 r.*, Dokument roboczy służb Komisji, Bruksela 26.2.2015 r.
18. White H., *Ocena oddziaływania oparta na teorii: zasady i praktyka* [w:] Haber A., Trzeciński R., *Ocena wpływu i prognozowanie efektów w badaniach ewaluacyjnych*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa, 2011.
19. *Wnioski i rekomendacje dot. procesu planowania*, WYG/PSDB 7 Centrum Analiz i Ewaluacji Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagielonskiego, 2015 r.
20. *Zalecenia Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r.*, *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej*.